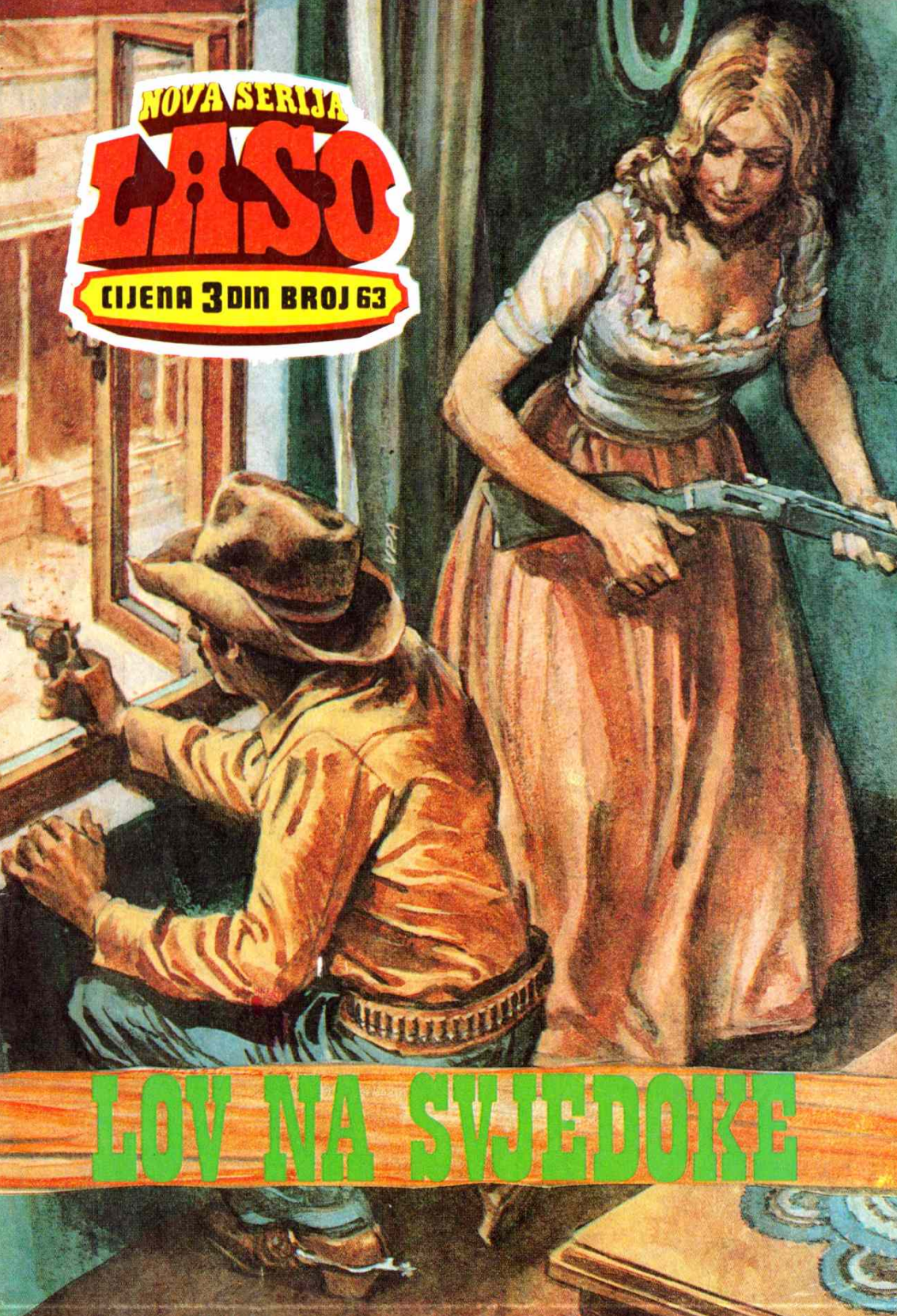

LOV NA SVJEDOKE

JOHN GILMOOR

LOV NA SVJEDOKE

»Laso« Nova serija 1974.

Preveša: Juraj Bujan

»Laso« — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković —
— Tisak: OOUR novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1974.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju): VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA,
Zagreb

Cijena 3 d. Za inozemstvo: DM 1,40; ASCH 8; SFRS 1,60; HFL 1,30

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/2 → 1973. od 26. XI 1973.

I

Sam Ashton zaustavi konja iza grmlja i sjaši. Bilo je kasno poslijepodne. Povjetarac s južnih bregova ublažavao je nenasnosnu vrućinu. Konj sagnu glavu; dahtao je umorno i bezvoljno čupkao suhu, suncem sprženu travu. Sam Ashton zakorači tromo, teško vukući noge. Popevši se na vrh brežuljka, zastade u hladu visoka hrasta.

Ruke su mu bile žuljevite, široka ramena pognuta od teška rada, a tamnoputo lice nepomično i mračno. Nije se micao. Skupivši obrve, pažljivo je promatrao okolicu. Vršcima prstiju desne ruke nesvjesno je lupkao po hrapavoj, ispucaloj kori staroga hrasta.

Dvojica muškaraca u laganom jednopregu pridolazila su putom, no nije im se pokazivao ni javljao. Iza stijene, stotinjak metara podalje, opazio je muškarca koji se pridigao s vinčesterkom oslonjenom o rame.

U nemoćnom bijesu stisnuo je usne i zgrčio pesnice. Htio je viknuti, no nije mogao. Riječ mu je zapela u grlu; činilo mu se kao da ga je netko odjednom šćepao za vrat i grčevito stisnuo. Na trenutak je iz-

gledalo kao da tu stoji klp, a ne čovjek. Obuze ga neopisiv strah i obli hladan znoj; njegov slan okus osjetio je na suhim, blijedim usnicama, a udovi mu postadoše teški poput olova.

Stajao je nijemo i ukočeno kao da se stopio s hladovinom, disao je duboko, ali neravnomjerno. Stropot kotača i topot konjskih kopita se približavao. Iza jednoprega se vitlala prašina.

Kad prasnu hitac, Sam Ashton se trže, zadržti čitavim tijelom i duboko uzdahnu. Dugački plameni jezik liznu vrućim zrakom. Oblačić barutnog dima začas se razišao. Konj jednoprega, ržući glasno, prope se, zamahnu prednjim nogama a zatim se postrance sruši. Kožu mu natopi krv.

Rudo se, praskajući, slomi pod težinom klonule životinje. Jednopreg se snažno zaljulja, no ne prevrnu se. Dvojica muškaraca poletješe naprijed. Jedan izgubi ravnotežu i, ne našavši oslonca da se pridrži, ispade iz kola i otkotrlja se prašnjavim, duboko izbrazdanim putom. Konačno se uspravi lagano teturajući.

Sam Ashton se jače pripi uz hrastovo stablo bojeći se da ga ne opaze. Gledao je sve to kao začaran.

Muškarci su nosili svijetlosiva odijela i šešire od tvrda sukna. Izgledali su kao trgovci. Sam Ashton tada spazi grupu jahača kako se približava niz brežuljak pored puta.

Opaziše ih i ona dvojica. Stajali su ukočeno. Na konjsku lešinu već su slijetale muhe; bilo je vruće i slatkasti miris krvi odmah ih je privukao.

Jahači se približiše na dvadesetak koraka: lica su im bila gruba, neobrijana i koščata, revolveri nisko obješeni u opasačima, a u rukama puške.

Onaj muškarac koji se bijaše otokotrljao u prašinu okrenu se i potrči prema kolima. Disao je teško, na čelu su mu blistale krupne graške znoja. — To su razbojnici! — dahnu on. — Elmare, moramo nešto poduzeti, učiniti bilo što, mi...

Zagrabi pod sjedalo jednogprega. Dok je njegov pratilac posve ukočeno sjedio u kolima, ne usuđujući se ni pomaknuti, on izvadi lovačku dvocijevku i okrenu se.

Opet je Sam Ashton htio viknuti. No, ni sada nije mogao. Plašio se. Prepoznao je, naime, prašnjave jahače na znojnim konjima. Točno ih je prepoznao. Vidio je kako je prvi od njih desnu ruku spustio na držak revolvera kad se muškarac pored kola okrenuo s puškom u ruci.

Sam Ashton pokuša sklopiti oči ili barem skrenuti pogled — no ni to mu ne uspije. Ukočeno je buljio na put, ne pomaknuvši se s mjesta.

Potmulo i suho revolver dvaput prasnulo. Muškarac uz kola zavrišti krkljajući, ispusti pušku te ispruži

ruke, kao da se brani od smrti. Okrenu se zatim i jecajući zatetura prema jahačima. Posrnuvši na koljena, objema rukama se grčevito uhvati za ranu i raskolačenih očiju zagleda u došljake koji su sada sjali i ukočena hoda pošli prema kolima. Gruba zrnca pijeska škripala su im pod čizmama, a nazubljeni srebrni kotačići golemih mamuza zvonko su odzvanjali.

Pogođeni muškarac je pao licem u pijesak i nije se više micao.

Onaj koji je ostao u kolima, nagnu se naprijed.

— Zar je... zar je mrtav...? — ote mu se s osušenih usnica. Stisnuo se drhteći.

— Zar je mrtav? — tiho ponovi pitanje.

Jahači mu ne odgovoriše. Prilazili su mu korak po korak.

Muškarac u kolima napola se uspravi i zatetura. Udarj glavom o platneni krov kola, a šešir mu ispađe.

— To... to ne može biti. Ali... ali... — mucao je prigušeno. — Što vam je skrivio? Zašto ste ga ubili? — krinku odjednom.

— Jeste li vi Elmar i Jonas Elton? — oštrim zvonkim glasom zapita plećat, čvrst, gotovo dva metra visok vođa razbojnika.

Muškarac u jednogpregu promatrao je njihova kao kamen tvrda lica; na njima nije mogao razaznati što osjećaju. Vidio je samo hladan izraz njihovih očiju. — Da... — prostenja on. — To smo mi.

Vođa jahača kimnu glavom i pakosno se nasmija. Napola se okrenu prema svojim ljudima. — Imao sam pravo! Oni su! Svršimo s tim!

Ostali potvrdno kimnuše glavama.

— Što... što namjeravate...? — Muškarac u kolima počeo ustrašeno. Jedan od jahača repetirao je svoju vinčesterku, ču se zvuk metala. Kroz otvor za izbacivanje metaka ispade prazna čahura. Jahač zategnu okidač.

Elmar Elton munjevito se okrenu i iskoči iz sjedala. Kola se zaljuljашe. On u pijesku kleknu na desno koljeno. Začu se tada njegov krik; žarki ubod prostrijeli mu tijelo. Pokušao je uspraviti se ali je posrtao i spoticao se. Drugi ga je metak pogodio u leđa.

Od udarca on ponovo posrnu, okrenu se i pade. Ljude oko sebe razaznao je još samo kao sjene koje mu sa svih strana prilaze sve bliže, sve bliže.

— Loše si gađao! — kao kroz debeo zid ču nečiji promukao glas.

— Pomaknuo se kad sam pritisnuo obarač! — odvratili drugi glas ljutito. Zatim odjeknu nov pucanj.

Elmar Elton raskolači oči i učini mu se da naglo pada u duboku provaliju. U glavi mu se vrtjelo, a onda odjednom postalo sve crno. Između prstiju osjeti vruć pijesak. Ispruživši ruke, osjeti ga i na licu i u ustima. Htio ga je ispljunuti, no nije mogao. Postalo mu je vruće, grozno vruće, činilo mu se da mu krv vri. Čas zatim nije osjećao ništa. Nije ni mogao osjetiti više ništa...

Sam Ashton je ostao pritajen. Ljudi pored kola pripaljivali su cigarete. Tu i tamo vjetar je donosio do njega poneku riječ. Nikada prije nije bio tako blizu smrti.

Grlo mu je bilo suho. Izgledalo je kao da uopće ne diše. Jahači su skinuli ham s mrtvog konja i odvukli ga u stranu. Potom su kola sklonili

s puta. Nešto poslije, okomito u užareni zrak dizao se visok stup dima; dvojica jahača zatrpavali su leševe obojice ubijenih. Zatim su utabali zemlju te odjahali s mjesta zločina.

Sam Ashton još je više od četvrt sata čučao na mjestu ne usudivši se ni pomaknuti. Kad iza njega zadahata konj, koji ga je izišavši iz grmlja dotaknuo njuškom. Sam se trgnu. Polako se uspravi i desnicom nesvjesno prođe životinji kroz grivu.

— Ubojice! — prošapta gnjevno. — Oh, prokleti ubojice... — Uhvati konja za uzde i povede ga niz brežuljak. U podnožju uzjaši. Nijemo se zagleda u jabučicu sedla i grčevito stisnu uzde. Naježi se usprkos tome što je bilo vruće i s mukom se uspravi. — Ubojice! — prošapta još jednom. Nije znao što bi drugo mogao reći ili učiniti. Osjećao se prazan, bespomoćan, shrvan. Bez riječi podbode konja. Jahao je kao da ga goni čopor divljih zvijeri.

U dvorištu Ashtonovog ranča Bill, Samov sin, obavljao je uobičajene poslove. Bio je mršav, ali visok, mišićav i vrlo snažan momak. Djelovao je pomalo tmurno, nepristupačno. Kad je začuo topot kopita, zastao je i odložio bradvu, uspravio se i obrisao znojno čelo.

Do pojasa je bio gol, grudi su mu se sjajile oblivene znojem. Na mišićavu tijelu jasno su se ocrtavali ožiljci. Tromo vukući noge, Bill Ashton pođe prema bunaru. Sunce se primaklo horizontu i sjalo već žarko-crveno, a sjene zgrada na ranču izdužile su se.

Prišavši bunaru Bill Ashton spusti drveno vjetro, izvuče ga puna bistre hladne vode te brzo oprao

gornji dio tijela, a zatim u vjedro uroni glavu. Pušujući, uspravi se, zagladi kosu i preko tijela prebaci izbljedjelu pamučnu košulju. Nekoliko vodenih kapljica cacklilo se na njegovoj neobrijanoj bradi.

Sam Ashton ujaši tada u dvorište. Bill zastade. U sutonu, dok je sunce poput plamtećeg vatrenog obruča visjelo na obzoru, njegova je prilika bila nalik na neobičnu, golemu siluetu.

— Dobra večer, oče! — pozdravi Bill i pođe prema njemu.

Sam Ashton samo kimnu glavom. Sjaši i pođe prema kući. Lice mu je bilo sivo poput stijene. Ruke su mu drhtale. Bill ga je nijemo promatrao. Konj je teško dahtao. Bill ga odvede u staju i obrisa. Zatim i on uđe u kuću.

Užarena kugla nestade s tamnog večernjeg neba, a zrak posta nešto svježiji. Rojevi mušica skupili su se u mutnom zraku slabog svjetla pred prozorom rančerske kuće.

Sam Ashton je sjedio za stolom. Pred njim je stajao limeni vrč s kavom koja se pušila. No, nije pio. Samo je nijemo buljio u stol. Njegov sin priđe bliže. Uze s police lončić, natoči u nj kavu i sjede.

— Što se dogodilo, oče? — Njegovo pitanje zvučalo je prilično mirno. Sam Ashton malo podiže glavu.

— Asa Jones i njegovi ljudi — promrmlja umorno.

— Što su ti učinili? — Lice Billa Ashтона se skameni, a zatim glasno zaškriguta zubima. Lončić s vrućom kavom spustio je na stol. — Što su ti učinili, oče? — ponovi pitanje.

Stari Ashton razdraženo dignu glavu. U svjetlu petrolejke koja je visjela na debeloj stropnoj gredi, sjedi pramenovi njegove kose izgle-

dali su kao fine srebrne niti. Lice mu je bilo naborano poput stare kože. — Meni...? — zapita Sam Ashton drhtavim glasom. — Kako to misliš, meni?

— Kakvog posla si imao s Asom Jonesom i ostalim razbojnicima Franka Lestera?

— Ja...? Ja s njima nisam imao ništa. Ja ne... — Sam Ashton se žuljevitim rukama grčevito uhvati za rub stola. Disao je teško. — Te svinjice! Ubili su dva čovjeka. Jednostavno — ustrijelili ih... — zajeca stari Ashton uzbuđeno.

Bill Ashton otpi gutljaj kave.

— Ne razumijem ni riječi, oče!

— Bila su dva čovjeka; možda neki trgovci! — Sam Ashton sklopi ruke i tako ih čvrsto stisnu da su mu se kosti na prstima vidno isticale. — Bila su dvojica, Bille, u jednoj pregu. Vozili su se putom prema Hondu. A onda je došao Jones i njegovi ljudi. Pucali su i ustrijelili najprije konja. Zatim su dojahali do kola i ubili obojicu!

Bill Ashton je šuteći slušao. — Ubojstvo! — promrsi poslije nekoliko trenutaka. — Ti nitkovi!

Sam Ashton ustade. Nervozno je šetao prostorijom a onda otvorio prozor. Bila je već noć. Zasjala je mjesečina. Sam Ashton privuče krila prozorskih kapaka i opet zatvori prozor. Bez riječi se nasloni na zid.

— Jesi li ih poznavao? — zapita Bill okrenuvši se na svom stolcu. — Jesi li poznavao ubijene?

— Nisam! — odvrati Sam Ashton snažno odmahnuvši glavom. — Ne, bili su to stranci. Trgovci ili kockari. Tako sam barem zaključio prema njihovoj odjeći. No, Asu Jonesa sam prepoznao. I njega i ostale. Toč-

no sam ga prepoznao. On je jednom od stranaca pucao u leđa.

Bill Ashton grčevito stisne usnice.

— Iza onoga što radi Jones zacijelo stoji Frank Lester. U tom slučaju bolje se držati po strani. Jesu li te vidjeli?

— Ne. Mislim da nisu! — odgovori stari Ashton.

— To je dobro! — reče Bill i srknu svoju kavu.

— Odjahat ću u Hondo i slučaj prijaviti šerifu! — Sam Ashton govorio je mirnim i odlučnim glasom. — Tako je, to ću učiniti!

Bill se zanjaha u svom naslonjaču. — Što ćeš učiniti?

— Odjahat ću u Hondo i prijaviti ubojstvo!

— Jesi li poludio? — Bill Ashton se polako podiže. Lončićem ljutito tresnu o stol. — Mora da ti je strah pomutio razum.

— Ti nisi to vidio. Ali ja jesam. I uvijek će mi taj prizor biti pred očima. Moram nešto poduzeti, Bille! Ja moram prijaviti ubojstvo! — Sam Ashton se zagleda u svog sina. — Shvati to!

— Što se to tebe tiče? Pitam te, što se to tebe tiče! — reče Bill Ashton ljutito i priđe ocu. — Kakve veze imaš ti s tim? Lester je zacijelo imao razloga da ukloni dvojicu momaka. Onome tko se ne mijša u njegov posao, neće se dogoditi ništa. Mi smo preslabi da nešto poduzimamo protiv njega. On će nas smlaviti kao bijedne uši!

— Ja nisam uš, sine! — odvrati Sam Ashton oštro. — Mene se ne može samo tako zdrobiti!

— Za Lestera si uš! — Bill Ashton se okrenu. Zataknuvši ruke za pojas, nervozno je šetao prostorijom.

— Zaboga, što se nas tiče ono što radi Frank Lester? Nas se ne tiče to što Lester cijeli Hondo drži u šaci. Mi ne živimo u Hondi. Četiri puta godišnje odemo tamo po jedan dan i to je sva naša veza s gradom. Lester se ne brine za nas, ne dira nas. Zašto da se mi mijšamo u njegove poslove?

— Otkada je dvostruko ubojstvo »posao« samo za jednog čovjeka? — Sam Ashton pođe polako prema stolu. — Zašto bi Lesteru bilo dopušteno ono za što druge ljude vješaju? Ti nisi vidio, Bille. Ali ja jesam. Nisi vidio kako Asa Jones hladnokrvno puca čovjeku u leđa. Nisi vidio kako je drugi stranac trčao pokušavajući spasiti život. Upravo je bio protrčao nekoliko koraka od kola kad mu je jedan od nitkova, udaljen samo tri-četiri metra, prostrijelio glavu!

Bill Ashton uzbuđeno zavrtil glavom. — Svejedno, to se nas ne tiče! Lester će nas uništiti!

— Odjahat ću u Hondo i prijaviti Asa Jonesa, Bille! Bio bih i sam nitkov kad to ne bih učinio!

— Uistinu nisi pri sebi! — Bill Ashton priđe ocu i uhvati ga za ramena. — Pogledaj oko sebe. Osvrni se i dobro pogledaj! To je naša kuća, naš ranč, naša zemlja, posjed, sve što imamo!

— Nije riječ o tome, Bille! Čovjek mora uvijek ostati čist. Ja sam takav uvijek bio. Želim i dalje biti takav. I mog sina sam učio da se toga pridržava. Vjerujem da sam te dobro odgojio. Kad ne bi bilo tako, morao bih se stidjeti! — Glas Sama Ashtona postao je oštar i odlučan. Stari rančer se uspravi.

— Dvojicu mrtvaca ne možeš oživjeti čak i da žrtvuješ naše živo-

tel — Bill Ashton disao je teško. — Razmisli do jutra, oče! Ne prenagljuj se!

— Ne moram razmišljati, sine. Imao sam dovoljno vremena za razmišljanje u trenucima kad su Jones i ostali ubili dvojicu stranaca. Minute mogu biti duge, moj sine, duge kao čitav život. Shvatio sam to danas poslije podne. A bilo je okrutno, prokleta okrutno i — gorko!

Umrorno opustivši ramena, Sam Ashton se osvrnu. — Ima trenutaka, sine, u kojima čovjek razmišlja o mnogočemu, u kojima čovjek mora nadmašiti samoga sebe!

— A tvoji trenuci su došli upravo sada, zar ne? — zapita Bill Ashton pogledavši ga. U njegovu glasu osjećala se zabrinutost.

— Tako nekako, dječče moj, moglo bi se reći! Tko prikriva zločin, ubojstvo poput ovoga, smatra se sukrivcem i to ne samo za taj zločin, već i za ostale koji bi možda uslijedili, a koji bi se mogli spriječiti!

Tromim koracima Sam Ashton pođe prema vratima spavaće sobe. — Odjahat ću sutra u grad, Bille! — reče. — Odjahat ću sigurno! — pono-

vi još jednom ne okrenuvši se, otvori vrata svoje sobe, uđe i za sobom ih zalupi.

Bill Ashton, ljut i očajan zbog očeve nepromišljenosti, bespomoćno zgrči pesnice. Pođe prema ognjištu, gdje je u čađavoj tavi tiho cvrčao grah sa slaninom. Bill odmaknu tavu s ploče i stavi je na stranu. Grah je bio zagorio. Oštar miris ispuní prostoriju. Bill oprezno izvađi nekoliko zrna i bezvoljno ih stade žvakati. Nije više bio gladan pa ostavi jelo.

Kava u njegovom lončiću već se bila ohladila. Ipak je popio. Pošao je prema vratima i otvorio ih. Svjež povjetarac zastruji u prostoriju. Rojevi mušica odmah zazujaše u traci svjetlosti. Bill se brzo vrati u kuću i ugasi petrolejku. Duboko je udisao svjež noćni zrak. Šutke zatvori vrata i stavi zapor. Zamračenom prostorijom otapka prema svojoj sobi.

Bio je svjestan da još nikada nije toliko razmišljao. Već ga je od svega zaboljela glava i pomislio je da bi bilo najkorisnije kad bi napokon zaspao.

II

Sunce je rastjeralo jutarnju maglicu u ravnici; u nepreglednom moru trave blistale su kapljice rose. Malo-pomalo postajalo je sve toplije da bi napokon nastao pravi sparni ljetni dan: nebo, zastrto sumaglicom, ljeskalo se, a sunce pripeklo. Užareni zrak je treperio.

Pirio je lagani povjetarac, suh i vruć kao iz otvora kakve goleme

peći. Upijao je u se svu vlagu. Zrakom je lebdjela sitna prašina.

Sam Ashton je šešir oboda duboko navukao na čelo i jahao laganim kasom.

Njegov konj spustio je glavu. Ispod kopita dizali su se i spuštali poput daška fini oblačići prašine. Sitna zrnca finog pijeska skupljala su se u naborima Ashtonovog odije-

la i ulazila mu čak u usta. Grlo mu bijaše suho poput upijača.

Put je, kao neka siva zmijsa, vijugao blagim brežuljcima. Sunce se penjalo sve više. Sam Ashton bio je znojna a njegov konj siv od prašine.

Negdje oko podneva stiže u Hon-do.

Grad je ležao u ravnici okružen blagim brežuljcima. Niske kuće, građene od drveta i ilovače, izdaleka su izgledale kao dječje igračke.

Ispred trgovina i saluna stajala su niska rančerska kola. Žene, s košarama u rukama, žurile su utrtime nogostupom. Iz kovačnice su odzvanjali udarci čekića. Visoki oblaci dima dizali su se iznad krovova kuća.

Sam Ashton se ogleda. Dugo je motrio proćelje saluna koji je pripadao Franku Lesteru, najmoćnijem čovjeku u gradu. Vidio je i konje privezane za gredu ispred ulaza. Bili su to konji Lesterovih ljudi, onih istih koji su jučer počinili dva ubojstva.

Osjeti kako mu odjednom postaje hladno. Naježi se. Učini mu se da mu se koža na leđima skupila, a u želucu da se stvore gromade leda. Sama Ashtona obuzme najednom strah, paklenski strah. No, znao je da ne smije stati na pola puta, da mora ići do kraja.

Zaustavi konja ispred šerifova ureda i kliznu iz sedla. Noge su mu bile teške, a dlanovi sasvim vlažni. Znojio se sve jače. Omota uzde oko grede ispred ureda i stupi na stazu. Disao je teško, nijemo se ogledavajući oko sebe. Nijednog čovjeka nije bilo u blizini. Priđe vratima, otvori ih i uđe u polumračan ured.

Prošlo je nekoliko sekundi dok se Sam Ashton priviknuo na slabo svjetlo. Zatim zatvori za sobom vrata; daske ispod njegovih čizama zaškriptaše. Mislio je da neće uspjeti progovoriti ni riječ. No, plećati, snažni muškarac iza pisaćeg stola već je ustao. Lice mu je bilo glatko, bezizražajno. Na njegovu tamnom kožnatom prsluku svjetlucala se značka.

— Želim podnijeti prijavu! — reče Sam Ashton bezbojno. Još uvijek je opuštenih ramena stajao tik do vratiju. Nije se micao.

Šerif skupi obrve. — U redi, gospodine Ashtone! — odvrati. — Sjednite!

Sam Ashton nesigurno kimnu glavom. Vlažnim dlanovima nervozno prođe po šavovima svojih hlača. Polako pođe prema pisaćem stolu i spusti se na stolicu. Krupne, žuljevite ruke stavi na krilo i nijemo se zagleda u zidni sat iza šerifa. — Želim podnijeti prijavu! — ponovi polagano.

— To ste već rekli. Jesu li vam ukrali goveda, gospodine Ashtone, ili je u pitanju svađa sa susjedima?

Šerif iz ladice izvuče smotak papira, položi ga na stol i otvori tintarnicu. Primaknu kutiju s praškom za sušenje tinte i uzme pero. Zatim upitno pogleda rančera.

— Ne — promrmlja Sam Ashton otegnuto. — Ne, šerife. Riječ je o ubojstvu!

— Ubojstvu? — začudi se šerif te odloži pero. — Rekli ste — ubojstvu?

— O ubojstvu! — ponovi Sam Ashton ljutito. Odjednom ga obuzme divlji gnjev. Glas mu je postao oštriji i energičniji. Podigne glavu i pogleda šerifa pravo u oči. — Radi se o drskom ubojstvu, šerife. Vidio

sam tu grozotu i moram vam ispričati sve. Sastavit ćete zapisnik, zar ne?

— Svakako, gospodine Ashtone! — odvrati šerif hladnim glasom. — Svakako. Sastavit ću zapisnik! Počnite, dakle, pričati! Pazite da što ne ispustite i neprestano mislite na to da morate govoriti samo istinu. Ništa drugo osim istine. Ne dodavajte i ne ispuštajte ništa! Jeste li razumjeli, gospodine Ashtone? A sada počnite! Prepoznali ste ubojicu?

Sam Ashton kimnu glavom. — Da! — procijedi tiho. — Da, šerife, prepoznao sam ubojicu!

Šerif se nagnu iznad stola i stade pisati.

...

Frank Lester je bio čovjek koga je svatko morao zapaziti, iako nije bio viši od 160 centimetara. Imao je neobično široka ramena i snažan vrat. Usko-sašiveno odijelo od skupe engleske tkanine nije moglo u potpunosti sakriti nezgrapno tijelo. Lice mu je izgledalo mlohavo i podbuhlo. No, iza te površinske maske krio se poput čelika tvrd i okrutan čovjek. Iz Franka Lestera zračila je neka čudna snaga od koje su u njegovoj blizini poput patuljaka izgledali i mnogo viši muškarci. Kad bi mu se negdje prohtjelo sjesti na stol, učinio bi to bez razmišljanja, akp bi oko njega bilo i dvadesetak slobodnih stolica.

Začuvši potmulo kucanje na vratima, Lester dašćući ustade. Izvadi Virginia-cigaru iz blijedih usana i rukom zagladi rijetku svijetloplavu kosu. Pođe zatim prema vratima i otvori ih. Hodao je sporo i tromo. Djelovao je umorno. No, Frank Lester bio je opasan, vrlo opasan. Nje-

gov izgled i njegovo držanje bili su samo varka.

Šerif Paul Hearting stupi u ras-košni Lesterov ured i sačeka da se vlasnik vrati za писаći stol. Tada iz džepa na prsluku izvuče smotan list papira.

Lester ljutito pogleda šerifa. — Ne bi smio tako često dolaziti ovamo, Heartinge. Znaš da to ne želim. Ljudi ne moraju sve znati.

— Ljudi znaju više nego što mislite, gospodine Lesteru! — reče šerif i nasmija se glasno. No željezni Lesterov pogled odmah prekinu njegov smijeh. — Imam nešto za vas!

Lester iz šerifove ruke uze smotak papira i počeo čitati. Dugo je čitao. Na njegovom podbuhlom licu nije se mogla opaziti ni najmanja promjena, ni najmanji trag uzbuđenja. Kad je pročitao sve i podigao glavu, njegov je glas, kao i uvijek, bio miran i ozbiljan. — Koliko je vremena prošlo otkako je Ashton odjahao?

— Pet minuta! Odmah sam došao k vama, gospodine Lesteru!

Frank Lester se naceri. — Dobro! — Cerio se pakosno. — Vrlo dobro! — Odmaknu se od pisaćeg stola te iz džepa izvuče novčanicu od stotinu dolara. — Odlazi sada i pazi da te netko ne vidi! Pošalji mi Jonesa ovamo!

Lester je mirno promatrao kako šerif napušta njegov ured. Zamišljeno je povlačio dim svoje cigare. Ona se, međutim, bila ugasila. Lester tiho opsova i zapali šibicu. Slabi plamičak ogleda se u njegovim očima. Duboko je udisao mirišljivi dim cigare i lagano se njihao na petama.

Pet minuta kasnije uđe Asa Jones. Bio je visok, mršav i žilav. I on je, jednako kao i Lester, bio bezobziran, i surov poput vuka.

Frank Lester sjede za svoj писаći stol. Neprijateljski, dugo i pažljivo motrio je revolveraša. Asa Jones je šutio. Frank Lester uze napokon cigaru iz ustiju i drhtavom je rukom zdrobi u teškoj kristalnoj pepeljari.

— Ti si budala, Asa! — reče Lester razvlačeći riječi. Revolveraš se ni ne pomaknu. Samo su mu oči na trenutak bljesnule.

— Ti si čak potpuni idiot! — nastavi Lester sikućući i ustade. Glas mu je postao zvonkiji i oštiji. Vidio je kako je Asa Jones bijesan i kako mu nešto želi reći, no, on ga oštro preteče.

— Ti od mene dobivaš hrpu dolara. Ti i tvoji ljudi po cijeli dan sjedite u mom salunu, kartate i ločete moj najbolji viski. Pitam se, čemu, Asa Jonese! Pitam se, uistinu, čemu?

Frank Lester s pisaćeg stola uze zapisnik o prijavi Sama Ashtona i baci ga pred revolveraša. Papir je polako padao na pod. — Podigni to i pročitaj! — izdera se Lester oštro. Asa Jones pogleda ga gnjevno. No, ne usudi se protusloviti. Sagnu se i podiže zapisnik. Dok je čitao, u očima mu se pojavi nervozan bljesak. Disao je duboko i teško.

— Nemoj mi samo reći da si sve dobro pripremio! — reče Lester ljutito i zapisnik mu istrgnu iz ruku. Prilativši šibicu, zgužva papir i potpali ga. Čulo se slabo pucketanje plamena. Lester pričekao da zapisnik dogori a onda ostatak spusti u pepeljaru. Tu je izgorio sasvim. Plamen se napokon ugasio.

— Gotovo je! — reče Frank Lester. Njegov glas zvučao je hladno i energično. — Više se nema što promijeniti. Vaša nespretnost i površnost stoje me prilično novaca, Jonese. Kako mogu biti siguran da ćete dobro obaviti ono što od vas tražim? Ispraviti ćete pogrešku i to odmah! Ashton nije odmakao daleko. Ako još netko, osim šerifa, sazna o ovome, morat ću nestati odavde. Shvaćaš li to? No, ne samo ja, već i ti i tvoji ljudi!

— Znam, šefe, znam! — Asa Jones je izgledao nemirno i nesigurno. — Mala greška, šefe, ništa drugo. To se svakome može dogoditi! No, to se više neće ponoviti, šefe, budite uvjereni u to! Stvar će odmah biti u redu!

Frank Lester pogleda ga prezirno, no ne reče ništa. Tek kad Asa Jones priđe vratima i zakorači van, Lester promrmlja: — Ti stariš, Jonese. Možda si već i prestar za takve poslove!

Asa Jones pocrveni. Skuplo je usnice u tanku crtu. — Varate se, šefe — reče odlučno. — Varate se, sasvim sigurno! Ni moji ljudi nisu loši, vidjet ćete! — Okrenu se i bez pozdrava napusti prostoriju. Frank Lester pogleda za njim te u usta stavi novu cigaru.

Dugo je Lester stajao zamišljen u svom uredu. Napokon iz najgornje ladice pisaćeg stola izvadi zgužvanu cedulju. Bila je to vijest da dvojica bogatih bankara, Jonas i Elmar Elton, žele doći u Hondo i otvoriti veliku poslovnicu. Frank Lester nije mogao trpjeti konkurenciju jer je i nadalje želio ostati najmoćniji čovjek u Hondou. Nije birao sredstva da ostvari ono što naumi; bio je dosljedan, a njegove metode okrutne.

Zgnječi cedulju u mlohavoj ruci i načini od nje lopticu. Pripali šibicu, potpali papirnatu kuglicu i baci je u pepeljaru. Promatrao je plamen koji je polako tinjao da bi se na koncu ugasio. Neugodan, oštar miris raširi se prostorijom. Napolju odjeknu topot konjskih kopita koji se, sve više slabjeći, napokon izgubi. Nekoliko jahača napustilo je grad. Lester zadovoljno kimnu glavom. »Bit će ipak sve u redu« pomisli.

Sunce je već odavno bilo prošlo zenit kad je Sam Ashton zaustavio konja. Zrak je još uvijek treperio od vrućine; činilo se kao da se neka kašasta masa nadvila nad krajem.

Na rubu gusta žbunja starac skliznu iz sedla. Njegov konj tiho je dah-
tao. Spustivši glavu, počeo je čupati vrhove rijetke trave. Sam Ashton se ogleda naokolo i ukočena hoda pođe prema visokom, usamljenom stablu. Uze limenu čuturicu i otvori torbu koju je bio odvezao sa sedla. Izvadi komad suha mesa, čučnu u hlad i poče jesti.

Odjednom začu topot kopita i uspravi se. Proguta posljednji zaloga-
j mesa i zatvori čuturicu. Osjeti neku čudnu nesigurnost. Činilo mu se da mu je oko vrata omotan neki uski pojas koji ga sve više steže. Disao je teško. Topot kopita postajao je sve glasniji.

Sam Ashton žurno objesi čuturicu o jabučicu sedla i uzjaši. Koža zaškripi pod težinom njegova tijela. Konj preplašeno dignu glavu i ljutito zarza.

— Naprijed! — prosikta Sam Ashton promuklo. — Naprijed, žurno!

Mamuzama snažno udari životinju u slabine. Konj zakaska. — Na-

prijed! — ponovi Sam. — Hajde, trči brže, naprijed, brže! Brže! — vikao je uzbuđeno.

Topot kopita iza Ashtona postajao je sve glasniji, odzvanjajući žestoko u njegovim ušima. Stari rančer nije se okretao. Nije se usuđivao okrenuti bojeći se gorke istine. Htio je živjeti, želio pobjeći, odjuriti, živjeti — ništa drugo, samo živjeti...

Sa svakim prijednim metrom njegova slutnja postojala je sve određenija. Sve određenije shvaćao je da topot kopita iza njegovih leđa potječe od njegovih progonitelja. Nagnuvši se sasvim konju na vrat, vikao je životinji u uho: — Trči, bijedna strvino, trči! — No, u sebi je sve jasnije osjećao da više nema nikakvih izgleda za spas.

Pred očima mu odjednom iskrsnuše prizori posljednjih događaja. Zašto se baš on u onome trenutku zatekao na mjestu dvostrukog ubojstva? Zašto je morao prepoznati zločinca?

Sam Ashton se okrenu i ugleda progonitelje. Približavali su se iza zavoja pokrivenog niskim grmljem. Njihovi konji, pokriveni prašinom, bili su mokri, a lica jahača bezizražajna, kao da su skamenjena.

Stari rančer grubo podbode svoga konja. Životinja glasno zarza i poskoči naprijed. No, nije to dovoljno brzo; presporo je to za vukove koji su mu za petama.

Odjednom prasnuše hici. Odostraga, namijenjeni njemu. Shvativši to, kriknu od straha. Jedno tane prozviždji mu tik pored glave.

Sam Ashton iznova udari svog konja mamuzama u slabine. No, životinja nije mogla brže. A kad se mišićavo konjsko tijelo odjednom naglo

trglo i započelo teturati, Sam Ashton shvati da je životinja pogođena.

Stari rančer, na smrt preplašen, još čvršće se uhvati za konjsku grivu, kao da time ranjenu životinju želi održati na nogama. No, nije mogao. Konj uspori. Dahtao je oštro, frkćući i posrćući oteturao još nekoliko koraka.

Njegove znojne slabine drhtale su. Iz rane tekla mu je krv i zgrušavala se na koži. Životinja iskolači oči i posrnu na prednje noge pa se sruši na stranu. Sam Ashton izleti iz sedla. Bučno pade u prašinu, otokotrlja se nekoliko koraka i omamljen osta ležati. Tijelo mu je gorjelo. Činilo mu se da mu njime struje užareni žmarci.

Osjeti kako tlo ispod njega podrhtava od topota konja njegovih prgonitelja. U ušima mu je bručila njihova pobjednička rika. Tromo se okrenu i podboči. Vidio ih je kako dolaze, sve bliže, sve brže.

Glava mu se malo razbistri. Podupre se rukama i tumarajući osovi na noge. Samo dalje, što dalje odavde, dalje, živjeti...

Okrenu se i, spotičući se, kroči naprijed. Pogled mu se zaustavi na grmu udaljenom dvadesetak metara. Potrči prema njemu. Disao je teško i ubrzano. Pred očima su mu titrale treperave, iskričave točke. U glavi je osjećao potmulu bol.

— Ne! Pomoć...! Pomoć...! — vikao je Sam Ashton. No, njegov glas bio je slab poput daška vjetra. Njegovi povici gubili su se u dernjavi jahača. Spotaće se o kamen i sruši na tlo. Vrišteći od straha, ispruži ruke, raširi dlanove. Na licu osjeti hrapavu, suncem sprženu travu.

Sam Ashton okrenu glavu i pogleda u vis. Pred očima su mu poigra-

vali obrisi. Činilo mu se da mu oko glave talasaju crvene zavjese. No, ipak je prepoznao jahača koji su zaustavili konje i sjahali. Trava i prašina škripali su pod njihovim čizmama. Osjeti zatim miris kože, konja i duhana. Znao je da je sada sve svršeno.

— To je on! — uzviknu Asa Jones i sagnu se prema Ashtonu. — On je, prokleta njuškalol! Za tvoje godine imaš nevjerovatno dobre oči, Ashtone, odviše dobre.

Napola okrenu glavu i naceri se svojim ljudima. Zatim se opet obrati Samu Ashtonu: — Ustaj, Ashtone, moramo razgovarati s tobom. A ne volim razgovarati s ljudima koji leže. Onaj tko se jednom preda mnom sruši, obično više ne govori! — naceri se Jones tiho. — Ustaj, Same Ashtone! Pokušao je to reći pretjerano prijazno. No, zvučalo je hladno i zvonko.

— Ustaj! — ponovi Asa Jones još jednom. Ovaj put njegov glas odjeknu oštro poput udarca biča. — Nismo naučili čekati!

Starom rančeru učini se da u nogama ima olovo. Mislio je da je uzet, da se više neće moći pokrenuti. — Ali... ja... — promuca tiho. Ni sam nije znao kako to i zašto. Htio je jednostavno nešto reći da oklijevanjem odgodi svršetak, neizbježan svršetak.

No, Asa Jones nije dulje čekao. Sam Ashton kriknu. Dvije šake ispružiše se prema njemu i zgrabiše ga za košulju. Tkanina se podera. Grubi zahvat podignu ga na noge. Posrtao je poput pijanca. Koljena su mu klecala. Mucao je u svom očajničkom strahu; činilo mu se da više neće moći progovoriti ni riječ.

Asa Jones ošinu ga neprijateljskim pogledom. — Staraci — promrsi prezirno. — Tako star, a vidi ono što mu se ne dopada i trči šerifu. Ti možda i vidiš dobro, starče. No, ne razmišljaš baš jako pametno! — reče Jones i opet se nasmije. — Grad pripada nama, starče. Zajedno s njegovim šerifom. Razumiješ li sada?

Sam Ashton pokuša kimnuti glavom, no nije mogao. Samo je drhtao, a usnice su mu se tresle. »Šerif«, pomisli stari rančer. »Šerif me izdao. Oh, da sam barem poslušao Billa!«

No, sada je prekasno. Banda Ase Jonesa ga je opkolila. Lica razbojnika bila su oštra i gruba poput neobrađene stijene.

— Zašto si dolazio u Hondo, starče? — zapita Asa Jones. — Zašto se nisi sakrio u zapečku svog doma i sve zaboravio? Mogao si živjeti još dvadeset godina, razumiješ li, još dvadeset godina, stari. Zašto si, dakle, dolazio?

Sam Ashton dahtao je teško. Bio je kao omamljen. — Moja savjest... — prostenja tiho. Teško istisnu riječi preko usana, a kad ugleda gruba lica koja su mu se cerila, odjednom se razbjesni.

— Vi prokleti nitkovi, zacijelo ne znate što je to savjest! — urlao je divlje prema razbojnicima ispunjen neopisivim bijesom. No, grubi udarac posred lica brzo ga ušutka. bio bi pao da ga Asa Jones nije uhvatio za ovratnik. Samo zatetura, a na jeziku osjeti slanu krv s raspuknute gornje usnice. Ne reče ništa više. Znao je da govoriti ionako nema smisla.

Asa Jones cerio se zlobno.

— Kome si sve izbrbljao ono što si vidio, starče?

Sam Ashton čuo je riječi kao kroz neki debeli zid. Zbunjeno zavrta glavom. — Šerifu... — promrmlja tiho. — Šerifu, svom sinu... — Odjednom zastade. Shvatio je da je rekao ono što nije smio. Lice koje se cerilo pred njegovim očima, iskri-vi se.

Asa Jones nasmija se prijeteći. Sam Ashton osjeti grub udarac. Dahtao je hvatajući zrak. Strahovita bol prostruji mu gornjim dijelom tijela. Zateturavši, pade i otkotrlja se u travu. Rukama je pipao po zemlji, noktima se grčevito hvatao za nju. Oči su mu plamtjele ispunivši se suzama. Okrenu se i ugleda razbojnike kako opet prilaze.

— On već po drugi puta nije razmišljao. Staraci — promrmlja Asa Jones pakosno. — Jednostavno je preglup da bi mogao razmišljati. Tako je sve i počelo. Nisi dobro razmislio, zar ne, starče?

Vrh čizme zabi se u bok Sama Ashtona. Stari rančer zastenja bolno. Otkotrlja se još metar-dva. Njegov pogled klizio je po izlizanim čizmama razbojnika.

— Carry, svrši s njim! — reče Asa Jones. — Svrši s njim i to brzo!

— Ne... — zajeca Sam Ashton. — Ne, ne! — No, njegov glas jedva se čuo. Nijedan od razbojnika nije razumio što je rekao. Čemu bi zapravo i trebali razumjeti?

Sam Ashton ču tiho struganje po koži, a zatim dobro poznat zvuk okretanja bubnja na koltu. Mislio je da će umrijeti već od straha. Pokuša se podići, braniti se, nešto učiniti, učiniti bilo što — samo ne umrijeti, ne na ovaj način...

No praskavi bljesak ga zaslijepl. Činilo mu se da će mu narančasti plamen iz cijevi spaliti oči. Sam Ashton kriknu. Glasno i divlje. Njegov krik izgubi se, međutim, u eksploziji hica. Svom težinom sruši se na leđa.

Nije više mogao viknuti. Nikada više neće moći viknuti. Nikada više!

Asa Jones se okrenu i bijesno pljunu, a ubojica iz bubnja svog revolvera izvadi ispaljenu čauru i stavi nov metak. Dvojica muškarasa zgrabiše ubijenog ispod pazuha i odvukoše ga iza grma. Tamo polj-

skim lopatama iskopaše plitku jamu i starčev leš umotaše u poderan konjski pokrivač.

Zagrnuli su leš, utabali zemlju i na grob nabacali šiblja, a zatim požurili prema konjima...

Poslije pola sata jahanja, banda skrenu s puta. Asa Jones i njegovi ljudi okrenuli su konje prema ranču Sama Ashtona. Nitko nije progovorio ni riječi. Svi su mislili samo na sebe i na ono što bi se dogodilo kad bi makar samo jedan svjedok ostao živ. Samo na to su mislili, ni na što drugo.

III

Bill Ashton s nekoliko snažnih udaraca zabi posljednji čavao u letvu ograde te ispusti čekić. Dišući teško, obrisa znojno čelo. Sunčeve zrake i nadalje su pržile poput užarenih strelica. Bill odgrnu košulju s ramena a mastan šešir zabaci na potiljak. Skupivši oči, zagleda se prema obzoru iznad talasavog mora trave.

Okrenu se zatim i sporim, teškim koracima pođe prema bunaru. Ruke do laktova zamoči u drvenu kacu s hladnom vodom. Opra sa sebe znoj i prašinu te preko leđa prebaci košulju. S ruku mu se cijedila voda. Otare ih o izbljedjele hlače te ponovo uze čekić i pođe prema staji. Objesi ga na kuku, odveza konje i izvede ih. Razmaknu zatim ogradu koralu i potjera ih na pašnjak. Naslonivši se na najgornju letvu ograde, promatrao je kako konji lagano kaskaju. Zamišljeno je grickao trav-

ku. Poslije nekog vremena okrenu se i pođe prema kući.

Došavši gotovo do kućnih vratiju, naglo se okrenu. Iznenada ga obuze neki čudan osjećaj, neobjašnjiv nemir.

Pogleda opet prema obzoru i kroz treperavi, užareni zrak u daljini opazi jedva vidljiv oblak prašine, Bill Ashton se ukoči. Oblak prašine zacijelo je potjecao od grupe jahača koji su dolazili ovamo. No, tko bi to sada dolazio?

Mladić otvori vrata i uđe u kuću. Kretao se žurno. S vješalice skide izlizani kaput od pamučne tkanine i otvori ormar u kojem je bilo oružje. Brzim pokretima oko bokova zakopča težak kolt i zgrabi vinčesterku. Nije prošla ni minuta, a Bill Ashton, naoružan, izjuri u dvorište.

Oblak prašine sad se vidio jasnije. Bill je predosjećao da donosi opasnost. Dugim koracima požuri prema koralu i preskoči ogradu.

Uhvati jednoga konja, izvede ga iz vora i osedla.

U duši osjeti gorčinu. Potjera konja što je brže mogao i odjuri prema obližnjim brežuljcima te nestade iza dugačka obronka.

S brežuljka, od ranča udaljenog otprilike kilometar i po, imao je dobar pogled na svoje imanje. Stiže do vrha, zaustavi se i sjaši.

Požuri zatim prema snažno razgranatom visokom hrastu. Jednim skokom uhvati se za najdonju granu i pope se gotovo do samog vrha. Tamo čučnu i napregnu oči čekajući što će se dogoditi...

Jahači su pristizali preko brežuljaka s druge strane ranča. Već su u rukama držali revolvare. Jahali su brzo i odlučno. Približivši se ranču, raširili su se poput konjice u napadu. U širokoj liniji dojurili su u dvorište, zaustavili konje i sjahali. Gipko poput divljih mačaka šuljali su se prema rančerskoj kući. Asa Jones proskita kratku zapovijed. Jedan od jahača s vinčesterkom u ruci skoči prema vratima i čizmom udari u njih; otvoriše se. Razbojnikova vinčesterka prasnu, pa još jednom i još jednom. Pucao je u prostoriju.

Hici odjeknuše dvorištem i okolicom. Asa Jones i njegovi ljudi nagrnuli su u kuću.

Bill Ashton, zgrčen na drvetu, gnjevno skupi usnice. S ovako velike udaljenosti nije mogao prepoznati lica razbojnika. No, mogao je sa sigurnošću pretpostaviti tko je to dojahao u njihovo dvorište. I što je više osjećao da se ne vara u svojim nagađanjima, to jasnije mu je bilo da se njegov otac neće više vratiti.

Obuze ga dirljiv gnjev. No, što učiniti?

Opazi kako razbojnici izlaze iz kuće i razilaze se prema stajama. Međutim, brzo su se vratili i sakupili kod konja. Jedan visoki, mršavi muškarac izdao je nekoliko zapovijedi. Bill Ashton nije ga mogao prepoznati ni čuti, no točno je znao da je to Asa Jones. Nekoliko prilika trčalo je amo-tamo; ostali su već ponovno sjedili u sedlima. Mršavi vođa lagano je jahao dvorištem. U desnoj ruci držao je revolver i čekao da se svi popnu na konje. Zatim podiže oružje.

Kad prasn timer hitac i potmulo odjeknu dolinom, Bill Ashton zabaci glavu, protrlja oči i opazi kako u rukama razbojnika bljesnuše plavičasti plameni jezici. Nekoliko sekundi poslije oganj je već lizao nevremenom nagrižene jelove daske od kojih je Sam Ashton prije dugo godina sagradio svoju kolibu.

Bill Ashton se uspravi na grani na kojoj je dotad čučao i snažno se zaljulja kad mu se zavrti u glavi. Grana zapucketa. Činilo se da Bill ne primjećuje kako grana popušta. Nasloni se na deblo grčevito ga obuhvativši rukama.

Plamen na rančerskoj kući širio se brzo i već zahvatio i vanjski zid sve do krova i tamo buknuo. Gusti, poput smole crni oblaci dima dizali su se u vis i širili rančom. Uskoro vatra zahvati i staje. Preplašeni konji u koralu ržući su se stiskali u gomilu. Jedan od jahača odjaši do ograde korala i razmaknu je. Asa Jones izdade zapovijed i jahači, okrenuvši konje, pojuriše iz dvorišta.

Plamen je bijesnio sve jače. Billu se činilo da do njega dopire praska-

nje i lomljava drveta, pucketanje goruće buktinje. Vidio je kako se srušio krov glavne zgrade i kako se poput vatrometa podigla i spustila kiša iskri. Vidio je srušene zidove staje i jahače koji su zastali na rubu dvorišta. Jedan od njih sjaši i kleknu na zemlju. Ubrzo ustade i rukom pokaže prema brežuljku na kojem se nalazio Bill. Skoči zatim na konja.

Rančev sin zadrhti cijelim tijelom. Grčevito stisne usnice i glasno zaškrkuta zubima. Oblaci dima iznad ranča postajali su sve gušći. Lagani vjetar pritiskao ih je k zemlji i nosio sa sobom. Plamen se kovitlao sve više. Od rančerske zgrade ostalo je samo još stražnje krilo: sve ostalo se već srušilo i izgorjelo. Ranč je izgledao kao golema lomača.

Bill Ashton ponovo skrenu pogled na jahače: krenuli su njegovim tragom!

Odjednom ga obuze neopisiv strah. Osjeti kako mu se koža ježi na leđima. Na trenutak mu se učini da mu nema spasa; obuze ga malodušnost. Zatim se trgnu i stade se spuštati niz drvo. S najdonje grane skoči spretno se dočekački na noge i savinuvši koljena. Usprkos tome, koljena mu kleknuše. U desnom gležnju osjeti strahovitu bol. Sruši se. Opsova, brzo se podiže i odšepa nekoliko koraka. Bol popusti. Požuri do svog konja i vinu se u sedlo.

Spustivši se niz padinu, Bill poju-ri prema zapadu. Razbojnici stigoše na vrh brežuljka i ugledaše ga kako bježi.

Mladi Ashton mamuzama oštro udari konja u slabine. Vjetar mu je udarao u vruće, oznojeno lice. Nije se okretao. Jahao je prema

dugačkom šumskom pojasu. Srce mu je udaralo tako snažno kao da će iskočiti. Hvatao je zrak, mislio da će umrijeti. Pred očima mu se opet ukazao oblaci dima, vatra, vidio je sliku svog oca, grozne prizore.

»Samo dalje!« pomisli. »Što dalje! Ne smiju me uhvatiti. Zbog oca, zbog ranča.« Okrenu se i, opazivši da su ga progonitelji pristigli, uzdahnu očajno.

Ali, šuma je bila već blizu. Još sto metara, još devedeset, još osamdeset... U punom trku Bill Ashton se uspravi i odjednom postade sasvim miran i ledeno hladan. Desnom rukom napipa kundak vinčesterke. Izvuče pušku iz navlake, otkoči zatvarač, napola se okrenu u sedlu i opali.

Bljesak iz cijevi poprati zvučan prasak. Šuma je bila već tu. Bill još jače polegnu uz konjski vrat. Iza njega odjeknuše pucnji karabinki. No Bill već stiže do ruba šume, iskoči iz sedla, uhvati konja za uzde i povuče ga za sobom u hlad visokih stabala. Lomeći gusto šiblje, probijao se naprijed. Njegov konj se plašio i opirao. No, Bill nije popuštao. Dovuče konja na malu čistinu. Zatim se okrenu i požuri natrag do ruba šume.

Razbojnici su već stigli na puškomet. Bili su lepezasto razdvojeni jedan od drugoga, a u rukama su držali vinčesterke. Približavali su se u dugačkom, razvučenom redu. Stali su pucati prema mjestu na kojem je Bill Ashton bio nestao.

Ne oklijevajući, Bill odgovori na njihovu pucnjavu. Oštro praskanje karabinki, topot kopita i glasna vika jahača odjekivali su kasnim poslijepodnevom. Smrdljivi dim ba-

ruta, konjski znoj i uzvičlana prašina širili su se vrućim zrakom.

Bill Ashton ponovo nape pušku, polegnu prst na okidač gađajući točno. Zatim opali. Trzaj puške odbaci ga malo unazad. Svijetli bljesak izleti iz cijevi. Djelić sekunde poslije u buci pucnjeva odjeknu glasan krik. Konj jednog od razbojnika zarza prodorno i bolno. Prope se visoko u zrak i sruši postrance. Jahač nije uspio iz stremena izvući čizmu i konj ga poklopi svom težinom. Ozlijeđeni razbojnik derao se bijesno kao izbezumljen. — Moja noga...! Auuh! Moja noga...!

Glas mu je bio kreštav i hrapav. Napad razbojnika oslabi. Oni okrenuše konje i pojuriše prema unesrećenom

Bill Ashton cerio se kiselo i zlobno. — Čekajte samo! — prošapta oštro. — Dođite samo, prokleti psi, proklete ubojice! Dođite samo! Pokazat ću ja vama! Oče, da si me samo poslušao!

Iz niza metaka oko pojasa Bill ih izvadi nekoliko i napuni pušku. Kretnje su mu bile sasvim mirne i razborite; ruke mu nisu više drhtale. I u duši se sasvim smirio. Skupivši oči, netremice je gledao prema razbojnicima. Hladan, ali odlučan pogled odavao je njegovu spremnost da što skuplje proda svoju kožu. No, videći da razbojnici ne pucaju prestade i on.

Na čistini unesrećeni je i nadalje jecao glasno, ne mogavši trpjeti užasne bolove. Njegovi drugovi oslobodiše mu nogu ispod konjskog trupla. Bill Ashton ču glasno grgljanje koje odjednom utihnu. Unesrećeni jahač se onesvijestio.

Dvojica razbojnika kleknuše pored njega i razderaše mu nogavicu

po cijeloj dužini. Pušku su mu namjestili uz nogu kao oslonac i čvrsto je omotali lasom...

Asa Jones se uspravi, okrenu glavu i pogleda prema rubu šume.

— Noga je slomljena? — ljutito zapita zbijeni muškarac s bubuljičavim licem proguravši se između konja.

Asa Jones opsova bijesno i pljunu. — Vjerojatno je slomljena na dva mjesta! — Vođa razbojnika počeo motati cigaretu. — Konj mu je svom težinom pao na nogu.

— Znači li to da će mu noga ostati ukočena? — zapita zbijeni razbojnik.

— I to se može dogoditi! — Asa Jones stavi cigaretu u usta i pripali je. Nervozno je uvlačio dim.

— On mora u grad k liječniku — reče čovjek s bubuljičavim licem i čučnu pored ozlijeđenog koji je sada otvorio oči, glasno stenjao i grizao se za donju usnicu. Disao je teško, isprekidano.

— Odnijet ćemo te u grad, Carry! — promrmlja bubuljičavi.

Asa Jones nervozno kimnu glavom. — Odjahat ćemo u Hondo! — reče kratko. — Jack!

Mršavi i tamnopus razbojnik pristupi bliže. — Da, šefe?

— Ti ćeš srediti stvar!

— U redu, šefe! — prihvati razbojnik.

Njihov vođa se okrenu i pođe prema svom konju. Dok se penjao u sedlo, dvojica jahača su ozlijeđenog podigli na konja. Jedan sjede iza njega i čvrsto ga obuhvati. Ozlijeđeni je zavijao kao zgažen pas. Oči su mu bile vlažne i svjetlucale su jasno. Noga mu se bespomoćno klatila amo-tamo, a svaki i najmanji po-

kret pričinjao mu je strahovite bolove.

— Krećemo! — reče Asa Jones i potjera svog konja. Ostali razbojnici pođoše za njim.

Bill Ashton se polako podiže. Ispusti svoju vinčesterku i pogleda za jahačima koji su u dugom redu odjahali preko brežuljka.

IV

Tek poslije četvrt sata se okrenu i kroz šiblje prokrči put prema svom konju.

Sunčevo svjetlo je oslabilo. Slabi vjetar rashladio je zrak. Sjene su postajale sve duže. Bill Ashton zataknu vinčesterku u navlaku i jednu čizmu stavi u stremen. U tom trenutku, poput hica, iza njega odjeknu nepoznat glas.

— Ostani radije dolje, momče! Nećeš padati s takve visine kao što bi morao kad bi se popeo u sedlo.

Bill Ashton se ukoči i polako spusti nogu.

Glas neznanca bio je hladan i odlučan. Bill je stajao nepomično kao da je uzet.

— Zaobišao sam te u širokom luku — reče došljak i nasmija se tiho. — Bilo je sasvim jednostavno.

Bill Ashton stisnu usnice. »Što sada činiti? Ovo je uistinu svršetak, nema mi spasa...«

— Carryjeva je noga slomljena. Možda će mu ostati ukočena! — nastavi razbojnik iza Billa. Zaustavivši dah, Bill Ashton pokuša otkriti gdje razbojnik stoji.

— Otkopčaj revolver! — odjeknu oštra zapovijed.

Bill Ashton lagano kimnu glavom. — U redu — dahnu promuklo. — Samo ne pucaj...

— Ne boj se, neću odmah, ali mom metku nećeš izbjeći — nasmi-ja se razbojnik ponovo.

Rančerov sin polako podiže desnu ruku dok je lijevom oprezno otkapćao opasač i digao ga u vis.

Opasač s oružjem bio je neobično težak. U nj su bili zabodeni meci, a u navlaci je visio teškokalibarski kolt.

— Odbaci opasač! — zapovijedi razbojnik.

Bill Ashton kimnu glavom. Lagano savinuvši koljena, munjevito se okrenu. Brzo se baci natrag, savi se poput elastične opruge i baci opasač s revolverom na razbojnika.

Djelić sekunde poslije, prasnu hitac. No, metak promaši cilj. Zazviždi koji centimetar iznad njega. Billov konj se poplaši i nemirno poskoči.

Gotovo istog trenutka teški opasač pogodi razbojnika. Navlaka s revolverom udari ga u prsa i on posrnu natrag. Željezna kopča poja- sa zavrti se i tresnu ga u lice. Razbojnik kriknu. Iz nosa mu poteče krv. Zabaci glavu na stranu. Opasač pade na tlo, revolver ispade. Razbojnik pokuša napeti okidač i nanišaniiti.

No, bilo je već prekasno.

Bill Ashton munjevito priskoči te ga objema šakama udari u lice. Razbojnik se zanesa natrag, a alijede-

čeg trenu u ručni ga zglob pogodi Ashtonova čizma. Oružje u visokom luku odleće u grmlje.

Hitro poput divlje mačke Bill Ashton skoči na razbojnika. No ovaj se izmače i nogama zamahnu prema Billu. Udarac ga zahvati u trbuh. Presiječe ga užasna bol i on se sruši. Razbojnik skoči na noge i zatetura. Činilo se da je lako omamljen. Donji dio lica bio mu je obliven krvlju. Kriještao je pobjedonosno. U njegovim očima plamtjela je mrznja.

— Čekaj... — prosikta razbojnik. — Čekaj! Sredit ću ja i tebe... — Njegova mršava prilika se uspravi. Htio je pored Billa Ashtona proći prema njegovu konju, uzeti pušku...

No, Bill naglo ustade i baci se na nj.

Mršavi razbojnik zaurla bijesno i otkotrlja se u travu. Bill se ponovo baci na nj i desnicom ga udari u lice. Razbojniku puče usnica. Tanki mlaz krvi poteče mu niz bradu. Kriknuvši bolno, izmaknu se poput jegulje. Uspio se osloboditi i podići na noge. Bill Ashton ga uhvati za pojas i ponovo baci na zemlju. Razbojnik se naglo okrenu i s obje šake udari Billa u glavu. Ashtonove ruke popustiše. U gornjem dijelu tijela osjeti oštar bol. Razbojnik požuri prema Ashtonovom konju.

Omamljen Bill se pridignu na koljena. Tada u travi ugleda svoje oružje; Bill ispruži desnu ruku i uhvati držak revolvera. Pogleda zatim u vis.

Razbojnik stiže do konja te iz navlake izvuče vinčesterku. Bill Ashton opali.

Revolver zagrmi potmulo. Billu se učini da je nestalo svakog i najmanjeg šuma, da je utihnulo zujanje

kukaca, šuštanje lišća i granja.

Razbojnik je stajao uspravno poput štapa. Na leđima mu se pojavi tamna mrlja. Disao je isprekidano. Polako se okrenu, a Bill Ashton opali još jednom. Oči su mu plamtjele. Vidio je kako se razbojnik trgnuo, ali je ostao na nogama, lagan se nagnuvši naprijed. Mršavo lice odjednom mu postade voštano, blijedo i upalo. Jagodične kosti jasno su mu se isticale. Puška mu ispade iz ruku...

Bill Ashton polako ustade. Zadrhti odjednom cijelim tijelom. Nijemo gledajući preda se, priđe razbojniku.

Mršavi čovjek gledao ga je širom otvorenih očiju. Disao je teško, otvorio usta, trgnuo blijedim usnicama. Htio je nešto reći — no nije mogao. Srušio se kao gromom ošinut. I prije nego je dodirnuo tlo, bio je mrtav.

Bill se odjednom naježi. Postajalo je mračnije, a i zrak je bivao sve svježiji. Okrenu se i podiže svoj opasač. Zakopča ga oko pojasa i revolver gurnu u navlaku. Njegov konj je dahtao. Bill pljunu ogorčeno. Sagnu se te ispod tijela mrtvog razbojnika izvuče pušku. Šutke priđe konju i gurnu je u kožnatu navlaku na sedlu. Ogleda se naokolo i opazi malu čistinu, sivu i голу — učini mu se da je nalik na zatvor. Dugačke sjene stabala i grmova činile su mu se kao neobična, čudesna bića koja su ga prijeteci okruživala.

Učini mu se da oko njega vlada neka čudna, natprirodna tišina. Čuo je slabo pucketanje suhe trave ispod svojih čizama. Bill se nagnu nad mrtvacu i uhvati ga za rame. Zgrčenu priliku okrenu na leđa. Ruke mrtvacu bile su grčevito stis-

nute jedna u drugoj, usta poluotvorena, a oči otvorene širom.

Bill Ashton mrtvacu sklopi kapke. Zatim nijemo ustade. Nekoliko mušica zazubi oko njega. Okrenu se i vrati do svog konja. Životinja ga lako gurnu njuškom. Bill se pope u sedlo.

U međuvremenu se smračilo.

Četvrt sata kasnije Bill stiže do drugog ruba šume. Okrenu konja preko tamna pašnjaka. Srebrni sjaj mladog mjeseca slabo je osvijetljavao put umornom jahaču.

Osjećao se tromo i iscrpljeno. I njegov konj je bio već na izmaku snaga. No, Bill se nije zaustavljao. Oko pola noći stiže do obale male rijeke. Tek tu se zaustavio i sjašio.

Dok su slabi valovi zapljuskivali kopita njegova konja, Bill Ashton oprao debeo sloj prašine s lica. Hladna voda veoma mu je prijala. Odnijela je dio umora iz njegova tijela. Potmulo kucanje u sljepoočicama popusti. On odveza maramu s vrata, umoči je u vodu i iscijedi pa je pritisnu na potiljak.

Bill Ashton je znao da mu nema tko pomoći. Nije, međutim, znao kamo da krene; zapravo, sasvim je svejedno kamo! Bilo gdje, morat će se jednom pokazati, bilo kada...

Ponovo priveza maramu oko vrata i ode prema svom konju. Šutke se pope u sedlo; ono tiho zaškripi. Bill potjera vjernu životinju. Ona zarza i zagazi u vodu.

Rijeka je bila plitka. Konj je kopitima dizao mulj, voda mu nije dosegala ni do trbuha.

Kratko osvježenje na rijeci nije dugo djelovalo. I konj je također bio umoran. Njegovi koraci postajali su sve sporiji i nesigurniji. Glavu je sasvim spustio. Bill Ashton odlu-

či da se odmori. Nije više imalo smisla mučiti i sebe i životinju. Bude li se morao pokazati progoniteljima — a zacijelo to neće moći izbjeći — morao bi otpočinuti. Sada još ima vremena za odmor. Sada da, no kako dugo?

U nekoj uvali, tik pored bujno razgranatih grmova žalfije, zaustavi konja skide mu sedlo i odriješi ular. Konj zadovoljno dahnu i odmah stade pastiti. Bill Ashton umota se u pokrivač i leže.

Mislio je da neće moći spavati budući da je njegov otac bio ubijen, a on sam imao za neprijatelja najmoćnijeg čovjeka u cijelom kraju. O Franku Lesteru znao je Bill gotovo sve. Znao je i da Jonesova banda neće mirovati prije nego ga ukloni, baš kao i njegova oca. Međutim, umor ga je ipak svladao.

Noć je skrivala mnogo toga, čak i njegov trag.

• • •

Kiša je lijevala kao iz kabla kad je Bill Ashton stigao u Batesville. Gusta kiša iz niskih crnih oblaka namočila je staze i ulice, učinila ih neprohodnim baruštinama, a pred pročeljima zgrada i na nogostupima napravila duboke kaljuže.

Main Street, glavna ulica Batesvillea, bijaše pusta. Bill Ashton čvrsto je oko ramena omotao pokrivač, a šešir duboko nataknuo na čelo. Pognut naprijed, sjedio je na svom konju niz čiju su se kožu slijevali potočići. Kopita životinje duboko su propadala u razmočeno tlo. Noge su mu do trbuha bile poprskane blatom.

Bill Ashton nije vidio daleko ispred sebe. Sivi zavjesa kiše je poput nekog filtera poredila nad

grad i okolicu. Tek ponegdje se vidjelo blago svjetlucanje. A onda opazi natpis na staji za iznajmljivanje. Potjera konja onamo i sjaha.

Naježi se sav pokisao i mokar do kože. Desnom rukom snažno udari po vratima staje.

S oboda njegova šešira cijedile su se krupne kapi. Vrata staje škripeći se pomakoše.

Na njima se pojavi zbijen muškarac sivih uskih brkova. Držeći u desnici petrolejku, upitno je promatrao došljaka. — Zaboga, čovječe! Odakle dolazite po ovakvom nevremenu?

— Kiša me iznenadila na otvorenom! — promrši Bill izbjegavajući izravan odgovor. — Za nekoliko dana krenut ću dalje. Trebam mjesto za sebe i konja!

— Uđite! — reče čuvar staje i jače otvori vrata.

Bill Ashton s olakšanjem uđe. U staji je bilo ugodno toplo. Osjećao se jak miris svježeg sijena. Čuvar zatvori vrata.

— Uđite! — reče čuvar staje i jače otvori vrata.

Bill Ashton s olakšanjem uđe. U staji je bilo ugodno toplo. Osjećao se jak miris svježeg sijena. Čuvar zatvori vrata.

— Zauzmite odmah drugu pregradu lijevo! — reče čuvar i pođe ispred Billa. — Konja dobro istrljajte slamom!

Bill kimnu glavom. Strese se i skide pokrivač. Mokra odjeća pripila mu se uz tijelo. Skinuvši sedlo s konja, odvede ga u pregradu. Čuvar napuni jasje sijenom. Životinja zadovoljno spusti glavu i odmah stade jesti.

— Vi ste ovdje stranac, zar ne? — zapita čuvar staje pažljivo promatrajući Billa.

— Ne baš sasvim. U blizini Honda imam ranč! — odvrati Bill i potapša konja po leđima. Zatim suzdržljivo pogleda čuvara. Koliko to stoji?

— Pedeset centi dnevno, gospodine...

— Ashton. Bill Ashton! — reče mladi rančer i rukom zagladi mokre pramenove kose koji su mu pali na čelo. — Plaćam za četiri dana. Evo vam dva dolara! — Starcu pruži dva srebrna novčića i okrenu se prema vratima.

— Ako tražite sobu, pođite u City Saloon, odmah preko. Jednako je loš kao i svi ostali hoteli ovdje, no tu je odmah blizu — reče čuvar staje.

— Hvala! — odvrati Bill i izađe.

Vjetar mu zapljusnu kišu pravo u lice. Uvukavši ramena, požuri preko blatnjave ulice. Gotovo ništa nije vidio pred sobom. Trčao je pravo i odjednom se našao pred pročeljem zgrade. Stigavši do vrata na pero gurnu ih i uđe.

Sav zadihan, zaustavi se i, na trenutak zaslijepljen, sklopi oči. Zatim pogleda uokolo. Nije opazio kako mu se s odjeće i čizama cijede prljave vodene kapljice stvarajući kaljužu na podu pored njegovih nogu.

U prostoriji je bilo samo nekoliko muškaraca. Sjedili su za stolovima i kartali. Kad je Bill ušao, prekinuli su igru i upitno ga pogledali. Vidjevši da je tromim koracima polako i mirno pošao prema šanku, nastavili su igru.

Bill skide širok šešir i pogladi mokre pramenove kose. Pritisnuvši šešir uz desni bok, dobro ga iscije-

di. Gostioničar se namršti, no ne reče ništa.

— Potrebna mi je soba nekoliko dana — promrsi Bill hladno.

Gostioničar odloži čašu koju je upravo brisao prljavim ručnikom i bez riječi pogleda stranca. Nakašlja se a zatim reče — U redu S doručkom stoji dolar na noć, gospodine!

— Zovem se Ashton, Bill Ashton — odgovori mladi rančer. Iz džepa izvadi srebren dolar i položi ga na šank.

Gostioničar kimnu, spremi novac i pruži mu ključ.

— Soba broj 6, gospodine Ashtone. Želite li nešto pojesti?

— Ne! — odvrati Bill umorno odmahnuvši glavom. Pođe prostorijom prema stubištu i pope se na prvi kat.

Soba je bila malena. Iz strunjače je virila slama. Posteljina je bila

zgužvana i izlizana. Činilo se da Bill Ashton to ne primjećuje. Navuče zavjese i zapali petrolejku. U prozorska stakla je udarala kiša.

U sobi je bilo vrlo hladno. Bill se naježi. Pored sebe položi teški revolver a sa sebe skide mokru odjeću i čizme. Kožnate torbe baci na stolicu. Smrzavao se sve više, a uza se nije imao drugu odjeću da se presvuče. Umota se u pokrivač i sjede na rub kreveta. Odozdo iz saluna dopiralo je zveckanje čaša i boca, a pokatkad i zvonki smijeh. Neki kreštavi glas povede pjesmu. Odjeknu zatim gruba kletva, tup pad i zlokožno cerekanje. Ubrzo, međutim, sve se utiša.

Konačno je ugasio svjetiljku, legao i zaspao. Osjećao se jadno, slomljeno, prazno. Tek ovdje, u gradu, među ljudima, odjednom je, jače nego prije, shvatio kako je osamljen, proketo osamljen.

V

Kad je idućeg jutra Bill Ashton napustio salun, kiša je bila prestala. Kaljuže na ulici bljeskale su u zrakama jutarnjeg sunca. Posvuda su se mogli vidjeti blatnjava tragovi muških čizama. Zrak je bio vlažan. S krovova kuća još uvijek se cijedila voda. Mokre daske trijemova i nogostupa ispred kuća sjajile su se isprane dugotrajnom kišom.

Nebo je još uvijek bilo zastrto mliječno-sivom zavjesom magle koju su, tu i tamo, probile sunčeve zrake. Bill Ashton siđe s trijema ispred lokala i prijeđe ulicu. Ispred staje za iznajmljivanje stajao je ni-

ski, zdepasti čuvar i mahnio mu drškom brezove metle koju je sam načinio. Bill kimnu glavom na pozdrav. Krenu dalje. Nešto poslije nađe se pred šerifovim uredom.

Odjednom mu se učini da su mu noge teške poput olova. Obuze ga osjećaj nesigurnosti. Disao je teško. Pokuca zatim i otvori vrata.

U polutamnoj prostoriji pred sobom ugleda pisaći stol za kojim je sjedio mršav, visok muškarac. Na njegovom prsluku svjetlucala se zvijezda.

Mladi rančer se nakašlja. Grlo mu je odjednom bilo suho. Ipak progovori

— Zovem se Ashton, šerife, Bill Ashton. Imam ranč u blizini Honda.

— Drago mi je, gospodine Ashtone, što mogu učiniti za vas?

Bill polako pođe prema pisaćem stolu i skide šešir. Bez riječi se spusti u stolicu. Bio je blijed, očiju sasvim upalih.

Šerif ga je pažljivo promatrao. — Zovem se Watson, gospodine Ashtone, Charles Watson! — reče šerif kratko.

Bill Ashton kimnu glavom. — Ja... ja... ne znam kako da vam kažem, šerife. No... no, potrebna mi je vaša pomoć! Vi mi svakako morate pomoći!

— Ne znam na što mislite, gospodine Ashtone!

— Progone me, šerife! — promrmlja mladić tiho, uprijevši pogled u zid iza Watsona. — Progone me, šerife, i zato mi morate pomoći.

— Tko vas progoni, gospodine Ashtone? — zapita šerif i s nepovjerenjem pogleda Billa. — Da niste možda...

— Nisam pijan, šerife! — oštro mu Ashton upade u riječ. — Noćas sam stigao ovamo!

— Po onom nevremenu? — začudi se šerif.

— Da, po onom nevremenu — potvrdi mladić. — Progoni me Asa Jones sa svojom bandom!

— Jones? — zapita šerif i polako se zavalj u naslonjač. Nabravši obrve, nastavi. — On je nekoliko puta dolazio ovamo. Loš momak!

— Ubojica, šerife. Ubojica zajedno sa svojim vukovima!

— Teška optužba, gospodine Ashtone. — Zašto vas progoni?

— Moj otac je vidio kako je Jones ubio dva čovjeka. Otac je odjahao u Hondo, k šerifu. Nije se više vratio. No, došao je Jones sa svojom bandom. Otarasio sam ih se. Ne znam, međutim, kad će mi ponovno biti za petama.

Bill Ashton primijeti kako šerif postaje sve suzdržljiviji.

— Da li je taj Jones namještenik Franka Lestera? — zapita pažljivo motreći Billa.

Mladi rančer potvrdno kimnu glavom. Drhtavim rukama počeo savijati cigaretu.

— Zašto bih vam morao pomoći, gospodine Ashtone? — zapita šerif odlučno i ustade. Lice mu je bilo grubo. — Ja vas ne poznajem. Ne znam da li je istina sve to što ste mi ispričali. Osim toga, vi ste na sebe navukli gnjev Franka Lestera! Mi u Batesvilleu također ga dobro poznajemo. Frank Lester je moćan čovjek, gospodine Ashtone. Zar da upropastim grad i sebe samog? riskirajući da Vam pomognem? Popnite se na konja i odjašite, gospodine Ashtone. Nisam vas nikada vidio!

— Ali, šerife! — Bill Ashton ustade i ljutito pogleda predstavnika zakona. — Ipak, vi ste me vidjeli, šerife. Nije to baš tako jednostavno. Tražim od vas da mi pomognete. Vi nosite značku i morate mi pomoći jer je moj život u opasnosti. Posvuda ću razglasiti da sam bio kod vas. I ako mi se nešto desi, svi će znati zašto mi se desilo!

— Jeste li poludjeli, Ashtone? — zapita šerif uzbuđeno i odmaknu se od pisaćeg stola. — Što vi zapravo hoćete, Ashtone? Ne mogu vam pomoći. Protiv Franka Lestera, mi smo nemoćni! To je vaš problem. I nisam ja kriv što je kod nas tako,

Ashtone, nisam zaboga. Ništa ja tu ne mogu promijeniti. Stoga ni ne tražite to od mene!

— Tražim da učinite samo ono što vam je dužnost! Morate mi pomoći. Moj otac je već mrtav. Zašto da Lester ubije i mene. Zašto on smije sve to činiti? Zato što ima novaca? Jer su mu džepovi puni dolara? A ne, šerife! Nije to tako jednostavno. U ovom gradu potražio sam utočište. Ostat ću ovdje, a vi mi morate pomoći!

— A kako da to učinim? — zapita Watson uzbuđeno i dugim boracima počeo šetati prostorijom. — Kako da vas zaštitim od plaćenih revolveraša Ase Jonesa? Kako da vas zaštitim ako Frank Lester unajmi još nekoliko revolveraša? Možete li dokazati sve ono što ste ispričali meni? Možete li mi dokazati da je Asa Jones ubio ona dva čovjeka i vašeg oca? Ako to ne možete, svaki sud će vam se smijati! Jeste li bili prisutni i sve to vidjeli?

— Ne! — odvrati kratko Bill i spusti glavu. Spopade ga malodušnost. — Nisam, šerife!

— Veličanstveno! Pričate mi fantastičnu bajku! Sudac će se nasmijati do suza. A Frank Lester će vas zbog klevetanja strpati u zatvor! Slušajte, Ashtone. Svi ovdje u gradu bili bi najsretniji kad Franka Lesteru ne bi bilo. Ali, on je živ i to nitko ne može promijeniti! A sada odjašite! Napustite Teksas! Otiđite u Meksiko, ili krenite na Sjever. Samo — odlazite!

— Ne! — reče Bill Ashton odlučno i predstavniku zakona pogleda pravo u oči. — Ne, šerife! Neću otići! Čekat ću! Ako Asa Jones dođe, naći će me ovdje. Pokušat će me

ubiti. Time će se ogriješiti o zakon i bit će dovoljno da ga uhapsite!

Charles Watson zlobno se nasmiја. No, ne odgovori. Opet sjede za pisači stol. Sklopivši ruke, nagnu se sasvim naprijed. Netremice je gledao Billa. Mladi rančer osjećao se slomljen i nemoćan.

— Ja sam mali šerif, Ashtone. Ljudi će me poslati k vragu ako ovom gradu natrpam na vrat Asu Jonesa. On i njegova banda su svojevrsna bolest, Ashtone, oni su poput kuge. Samo dva puta bili su ovdje. Oba su puta napravili pravi pakao. Mi znamo da su ono plaćenici Franka Lestera. I zato ne možemo učiniti ništa, Ashtone! Shvaćate li napokon? Ima velikih i malih ljudi. Mi spadamo među male!

— Krasan izgovor, nema što! Sve mi je jasnije da se vi plašite!

— Zašto ste vi onda pobjegli ako se ne plašite? — promrsi šerif ljutito.

— Jer sam bio sâm i jer je Asa Jones pošao na mene s osam ljudi. No, ovdje u gradu nisam više sam. Ovdje sve izgleda sasvim drukčije.

— Ništa ne izgleda drukčije! — odvrati šerif i zavalio se u naslonjač te napuni lulu.

Bill Ashton nervozno zgnječi cigaretu. Smrvljeni duhan padao je na ploču pisaćeg stola.

— Zapravo, nisu više osmorica! — promrmlja Bill Ashton i podiže glavu. — Još su samo šestorica, šerife! Stvar, dakle, nije tako loša!

— Kako to? — zapita šerif izdivivši lulu iz usta. — Kako to mislite — samo još šestorica?

— Jednog sam u potjeri onesposobio. Pao je pod konja i slomio nogu. Drugi me napao kad su raz-

bojnici bili već otišli. Odjahao je u luku kroz šumu i prišao mi s leđa. Taj je mrtav.

— Tada će sasvim sigurno doći! — reče Watson sav blijed u licu. — Vi ste budala, Ashton! Moglo bi vas se još i optužiti da ste ubili čovjeka!

— Ali ja sam ga...

— To se mene ne tiče! — prekinu ga šerif uzbuđeno povlačeći dim iz svoje lule.

— Ako me Jones progoni, onda je ipak posrijedi zločin! U Uvaldeu je savezni šerif. Zašto ne biste...

— Vraga ću učiniti, a ne dovesti saveznog šerifa! Ne bi imalo smisla.

— Ali zašto ne? Ako dovedete saveznog šerifa, možete mi pomoći! — reče Ashton odlučno.

— Što će savezni šerif u Batesvilleu? Da ga dovedem samo zato jer mi pričate kako vas progoni Asa Jones? Ne mogu ništa učiniti, Ashton. A sada odlazite. Imam ionako dovoljno briga!

Bill Ashton ljutito pogleda šerifa. Zatim polako ustade. — O, da — promrmlja ogorčeno. — O da, imate mnogo briga. — Podiže zatim glas i podviknu oštro: — Reći ti nešto, ti prljavi mali predstavnike zakona! Ti si obična kukavica! Plašljiv si poput prerijskog zeca. Čušiš tu u svom uredu u Batesvilleu i griješ stražnjicu kao da je sve u najboljem redu! Štediš si brige time što naprosto za njih ne želiš znati. Svakog mjeseca primaš plaću koju ne zaslužuješ jer ništa ne radiš! Ali ti nosiš značku! Ona te obavezuje na to da mi pomogneš. Ako to ne želiš, tada je skinij, nemaš je pravo nositi. Idem, šerife! No, vratit ću se. Uvijek ću se vraćati. I uvijek ću od tebe tražiti pomoć, sve dok mi je ne

pružiš. Ako pak Asa Jones stigne u grad, neće ti preostati ništa drugo nego da mi pomogneš. Inače bi građani mogli vidjeti kakvog su plašljivog momka izabrali za šerifa! Zato ćeš mi pomoći, šerife! Pa makar i time što ćeš odjahati u Uvalde po saveznog šerifa i dovesti ga ovamo, razumiješ li? A sada odlazim!

Bill Ashton se okrenu i pođe prema vratima.

Šerif ne reče ništa. Lice mu je bilo bijelo poput platna. Rukama se grčevito uhvatio za rub pisatog stola. Širom otvorenih očiju buljio je za plećatim mladim rančerom. — Vi, dakle, ostajete u gradu? — zapita tiho.

— Ostajem, šerife. Svakako ostajem! — dobaci Bill Ashton preko ramena i otvori vrata.

Napolju je bilo već vruće. Zrak je treperio. Vodene kaljuže na ulici isparavale su se stvarajući vlažne jamice na rubovima Main Streeta. Nekoliko kola ušlo je u grad i zaustavilo se ispred trgovina. Pred poštanskim uredom utovarivali su robu u kola tvrtke »Wells Fargo«. Iz kovačnice je dopirao zvonki zvuk čekića.

Ashton se zaputit prema staji za iznajmljivanje. Čuvar ga je primijetio tek kad se pojavio na vratima: bila su napola otvorena i sunčeve zrake su poput svijetlog snopa padale u unutrašnjost.

— Želim samo vidjeti svog konja, gospodine! — reče Bill kratko.

— Budite bez brige, dobro mu je! — odvrati čuvar i podiže se sa sanduka za zob na kojem je sjedio.

Mladi rančer pođe prema pregradi u kojoj je bio njegov konj. Životinja ga veselo gurnu njuškom. Bill Ashton ga potapša po vratu.

Evo ti još jedan dolar — procijedi Bill i čuvaru dobaci srebrni novčić.

— Ostajete dulje? — zapita čuvar staje znatiželjno odmjerivši mladog rančera.

— Možda — odvrati Bill Ashton i pogleda okolo. Ostale pregrade većinom su bile prazne. Tek je trećina mjesta bila popunjena. Bill pođe prema izlazu. — Vjerojatno ću ostati još nekoliko dana! — dobaci čuvaru ne okrećući se.

Bill Ashton dođe do saluna u kojem je prenoćio i gurnu vrata na pero. Gostioničar podiže glavu kad Bill stupi u prostoriju i kimnu mu na pozdrav. — Vaš doručak je spremljen, gospodine. Dugo ste se zadržali!

— Točno, potrajalo je nešto dulje! — odvrati Bill i sjede za stol. Gostioničar nestade iza stražnjih vratiju i nekoliko trenutaka poslije vrati se s poslužavnikom u rukama. Prostoriju ispuni miris pečenih jaja sa slaninom i crne kave. Tek sada Bill Ashton osjeti da je strahovito gladan; već danima ništa nije jeo. Brižno se lati jela, dok je gostioničar meo salun i na pod sipao novu pilovinu.

Završivši s doručkom, Bill Ashton se nasloni i u usta stavi cigaretu. Mislio je na šerifa i na to što će se dogoditi ako se Asa Jones pojavi u gradu. A doći će, u to ne treba sumnjati. I zato mu ni na kraj pameti nije bilo da ode iz Batesvillea. Grad mu je pružao jedinu priliku da preživi.

Mladi rančer polagano je povlačio dim svoje cigarete i puhao ga prema stropu prostorije. Gostioničar u međuvremenu završi s po-

slom i metlu odloži u kut. Vрати se iza šanka i poče ispirati čaše.

— Kako dugo ćete ostati, gospodine Ashtone?

Bill ugasi opušak cigarete u limenoj zdjelici i polako ustade te priđe do šanka.

— Još ne znam. Vjerojatno nekoliko dana, možda čitav tjedan! — odgovori na gostioničarevo pitanje. — Dajte mi viski!

Gostioničar kimnu glavom. Stavivši čašu i bocu preda nj, nastavi svoj posao.

Bill Ashton iz džepa izvadi nekoliko dolara i baci ih na šank. — Vjerujem da će to biti dovoljno. Dulje vjerojatno neću ostati!

Gostioničar pokupi novac i prebroji ga. — To je osam dolara, gospodine Ashtone. Zapisat ću primitak. Otputujete li ranije, vratit ću vam ostatak!

— U redu — dobaci Ashton. Napuni svoju čašu i jednim gutljajem je isprazni. Odmaknu se zatim od šanka. — Prošetat ću malo i razgledati grad!

Gostioničar ne reče ništa. Stavivši novac u željeznu škrinjicu i u masnoj knjizi gostiju pored imena Ashton zabilježi iznos.

Main Street je sada bio gotovo pust. Što je vrijeme dalje odmicalo, postajalo je sve tiše. Od male škole na izlazu iz grada trčala su djeca nestajući u kućama.

Bill Ashton osjeti u duši neki čudan nemir. Odjednom zaželi jahati, odjahati iz grada i vidjeti da li progonitelji možda već dolaze. Pođe preko prema staji za iznajmljivanje i osedla svog konja. Čuvar ga je znatiželjno promatrao.

— Samo ću životinji malo protegnuti noge — promrmlja Bill. Zabaci se u sedlo i krenu. Prode Main

Streetom i okrenu prema istočnom izlazu iz grada.

Poslije nešto više od sata jahanja zaustavio se i vratio u Batesville.

VI

Mladi rančer projaši Main Streetom i krenu prema staji za iznajmljivanje. Skliznuvši iz sedla, pokuca na vrata. Ne čekajući, otvori jedno krilo.

Vratnice zaškripaše. Bill uđe sporim koracima vukući konja za sobom. Nije opazio čudan pogled čuvara staje koji je opet sjedio na dotrajalom sanduku za zob i listao požutjele novine. Odvede konja do pregrade, skide mu sedlo i površno ga počeša. Napuni zatim jasje sijenom i bez riječi napusti staju. Čuvar podiže pogled kad je prošao pored njega. Nijemo se zagleda u široka leđa mladog rančera.

Bill Ashton prijeđe ulicu, stupi na trijem i, odgurnuvši krila vratiju na pero, uđe u salun.

Gostioničar za šankom se uspravi. Za stolovima u salunu sjedilo je sada nekoliko muškaraca. I oni također pogledaše Billa. U prostoriji je bilo tiho, sasvim tiho. Bill Ashton osjeti da ga svi čudno gledaju. Nešto se zacijelo dogodilo kad ga tako gledaju. Pođe prema šanku.

Gostioničarevo lice bilo je hladno i odbojno. U njegovim očima svjetlucaje strah. Tražeći pomoć, on pogleda lica ostalih gostiju. No, nijedan od njih se ne pomaknu. Čekaju: šutke, ljutito, neprijateljski.

Bill je oklijevao. Nije znao što se dogodilo. Pogleda muškarca koji je

sjedio za najbližim stolom. Bio je to momak koji je mogao imati otprilike trideset godina. On odmah okrenu glavu.

Gostioničar se ugrizao za donju usnicu, ruke je tromo položio na šank.

— Gospodine Ashtone... — Oklijevao je. Glas mu je zvučao lirapavo. — Mislim da morate otići. Sve su sobe popunjene!

Bill Ashton se ukoči. Zastao je ispred šanka i nije se micao. No, pogled mu je bio oštar. — Vi ćete mi zacijelo reći pravi razlog, zar ne? — procijedi Bill tiho. — Dakle, da čujem!

Gostioničar pocrveni.

Spusti glavu i stade mucati. Zatim skupi usnice i izbací gotovo bez daha. — Ovo je moj salun, gospodine Ashtone. Ako kažem da su sobe zauzete, tada morate otići. Tako je to!

— O, da! — Bill Ashton bijesno kimnu glavom. — To ti tako misliš. ti bijedni prodavaču patvorene rakije! Ako mi odmah na kažeš valjan razlog, podići ću te preko šanka i tobom obrisati pod!

Gostioničar problijedi. Ogledavao se naokolo tražeći pomoć. — Ne mogu vam više izdati sobu, gospodine Ashtone. Želim živjeti. Imam salun i želim ga sačuvati.

Bill Ashton zgrči pesnice. — Tako je to, dakle! — reče naglašavajući svaku riječ. Glas mu je prijeteći podrhtavao.

Gostioničar procijedi. — Tako je to! Pruži ruke ispod šanka te izvuče kožnate torbe mladog rančera. Porred njih položi novac koji mu je Bill Ashton dao prije nepuna dva sata.

— Odjašite, gospodine Ashtone! Napustite grad, otiđite na Sjever. To je najbolje što možete učiniti!

— Morao bih, dakle, odjahati! Da svi žele da odjašim. Bill Ashton se sagnu i ljutito pogleda gostioničara. — Ali ja neću odjahati. Neću, čujete li? Neću i ne želim odjahati!

— U ovom gradu nećete dobiti konak gospodine! — reče gostioničar slegnuvši ramenima. — Naš grad želi sačuvati svoj mir!

— Sobe dakle nisu zauzete? — zapita Bill ljutito

— Dakako da nisu. No, usprkos tome, ja vas ne primam na konak, gospodine Ashtone! Izbacujem vas napolje! Tako je to!

— Ali ja sam platio! — dobaci Ashton divlje.

— Vaš novac leži na šanku, gospodine Ashtone! Ja mogu primiti koga želim. A vas ne želim više. Vi ste opasni, gospodine Ashtone! Ne želim se sukobiti s Frankom Lesterom ili s njegovim vukovima. Za to sam jednostavno preslab, gospodine! Shvatite napokon!

Bill Ashton zareža ljutito, zgrabi ga za prljavu košulju i povuče tik do šanka. Gostioničar je dahtao ustrašen.

— Pomoć! — zakriješta suho. Nije se branio, nije se usudio suprostaviti.

— Mogao bih te tako dugo udarati u to tvoje masno lice dok ti iz glave ne izbijem sve glupostil! — procijedi Bill Ashton kroza zube. Gostioničareve su oči gotovo iskočile od straha.

— Molim vas, gospodine Ashtone, pustite me! Ne tucite me, molim...

— Ti plašljiva svinjo! — Bill Ashton odgovnu gostioničara koji posrnu natraške, spotače se i odbi prema polici s bocama.

Bill pokupi novac sa šanka i strpa ga u džep. Uze kožnate torbe i okrenu se.

Dvojica muškaraca podigla su se sa svojih mjesta. Lica su im bila ozbiljna. — Slušajte, gospodine, ne volimo da stranci ovdje započinjnu svađu!

Bill Ashton se ni ne osvrnu na njih. Bez riječi zakorači prema vratima. Jedan od muškaraca pođe prema njemu. — Gospodine...

Mladi rančer napola se okrenu. — Što hoćete? — otrese se oštro. Sada ga je već obuzeo neopisiv bijes.

Muškarac ispred Billa strogo ga pogleda. — Okanite se svađe, gospodine, mi...

Bill Ashton mu ne dopusti da završi rečenicu. Oštrim i hladnim glasom dobaci mu — Ti si dosadan, čovječe. A to ne volim. Dovoljno sam odrastao da si sam dajem savjete. Skloni mi se s puta!

Bill zamahnu torbama. Muškarac poskoči natrag, no, ne uspije izmaći udarcu koji ga snažno odbaci. Mahao je rukama tražeći oslonac i bio bi se srušio da ga njegov drug nije pridržao.

Bio je blijed kao krpa. Dahtao je sav razjaren. No Bill Ashton je već napustio prostoriju. Nije se ogledavao ni lijevo ni desno. Zabacivši

kožnate torbe preko ramena odlučno je koračao prema šerifovu uredu. Ne oklijevajući ni sekunde, bez kucanja, snažno gurnu vrata i uđe.

Predstavnik zakona ustade iza pišaćeg stola i zastade u pokretu.

Bill Ashton zalupi vrata i pođe prema njemu. — Tko vam je dozvolio da po čitavom gradu pričate zašto sam ovdje, šerife? — zapita bijesno.

Šerif se polako spusti u naslonjač. — Nema tog čovjeka koji bi mi nešto mogao dopustiti ili zabraniti, Ashtone. Učinio sam to na svoju ruku!

— Vi znate da to niste smjeli učiniti!

— Dakako! — odvrati šerif i nehajno kimnu glavom. — Cilj opravdava sredstvo, Ashtone. Imate li nešto protiv toga? Moj je zadatak da ovaj grad ostane miran i čist. Ništa drugo ne činim!

— Uistinu krasna metoda! — Bill Ashton spusti se na stolicu. — No, vi ste se prevarili, šerife Watstone! Iz saluna su me doduše izbacili, ali vi ste sada obavezni dati mi konak. Jer, ja ostajem i opet tražim pomoć od vas. Nemam krov nad glavom. Vi me ne možete tek tako otpremiti!

— U tom slučaju, morat ćete prenoćiti u zatvoru, gospodine Ashtone! — nasmiješi se šerif kiselo.

— Prenoćit ću u zatvoru, šerife! — odvrati Bill ispruživši noge i sklopivši ruke na trbuhu.

Šerifova brada lagano zadrhti. Zbunjeno ga pogleda i nagnu se naprijed. — Vi... vi uistinu želite prenoćiti u zatvoru.

— Spavat ću u zatvoru šerife — odvrati Bill mirno. — Ja ostajem. Spavao bih bilo gdje samo da osta-

nem ovdje. Shvaćate li napokon? Nećete me otjerati, barem ne na ovaj način. Ostat ću ovdje i čekati Asu Jonesa. Jer, ovaj grad može mi pružiti priliku za spas. Bilo gdje, drugdje, ja sam izgubljen.

— Tada smo svi izgubljeni, Ashtone! — promrsi šerif.

— To zavisi od vas. Cijeli grad može obračunati s Lesterovom bandom. Ja sâm ne mogu. Pokažite mi svoju čeliju šerife. Vjerujem da ću se u njoj ugodno osjećati.

— Napustite grad, Ashtone! Zahitjevam od vas da napustite grad! Protjerat ću vas, Ashtone, čujete li? — izdere se šerif i ustade.

No, rančer lagano odmahnu glavom. — Ne idem, šerife. Možete me ubiti, ali ne možete me prisiliti da odem iz grada. Ostajem tu do kraja. Vi nosite značku i zato biste morali učiniti sve da mi pomognete! To vam je, uostalom, i dužnost!

Šerif Watson opusti ramena.

Bill Ashton ustade. — Dobro je da ljudi znaju što će se dogoditi. Tako će barem svi biti spremni na to. Građani će naučiti da se ne može vječito odstupiti, vječito puziti pred nekim. Naučit će da se problema nitko ne rješava, kad ih gura dalje od sebe, već samo kad se s njima hvata u koštac. Frank Lester Asa Jones i njihova banda nisu samo moj problem, oni su problem cijeloga kraja. Zašto dakle da dopustim da me ubiju. Zato što ne odobravam postupke Franka Lestera? Zato jer sam izgubio oca? Asa Jones će doći. A ti plašljivi građani mogu se braniti ili se prepustiti namilost i nemilost razbojnicima. Mogu izabrati ono što misle da je najbolje. Ja ću se u svakom slučaju braniti!

— Ljudi žele mir i spokojnost — reče Watson teško dišući — Shvatite to već jednom Ashtone! Ljudi imaju žene i djecu. Ne žele nikakvu pucnjavu, nikakvu opasnost!

— Nitko to ne želi! Ni ja to ne želim! — odvrati Bill Ashton mirno. — Ili možda mislite da je moj otac umro svojom voljom?

— Vi čak i ne znate da li je on uistinu mrtav! Šerif iz pisaćeg stola izvuče svežanj ključeva.

— Znam koliko je jedan i jedan, šerife! — zaškriguta Bill Ashton i za šerifom pođe u hodnik.

Šerif ostavi otvorena vrata prema ćelijama. Gurnu rešetke i pokazao na drveni ležaj. — Smjestite se, Ashtone. Nemojte se samo žaliti na ležaj. Sami ste tako htjeli!

— Ja? — nasmiješi se Bill Ashton grubo. Kožnate torbe baci u ćeliju. — Vi ste u gradu pričali tko me progoni, Watstone!

Šerif ostavi vrata ćelije nezaključana. Ozbiljno pogleda mladog rančera. — Ne započinjite nikakvu pucnjavu iz mog ureda, Ashtone!

— Ja nikad ne započinjem pucnjavu! — odvrati mladi rančer sporo. — Još šestorica razbojnika slijede moj trag. Kiša ga je zacijelo izbrisala. No, oni će ipak doći. Šestorica razbojnika, šerife. Imaju li ta šestorica takvu moć da u pokornosti drže cijeli grad?

— Ne oni, već onaj tko stoji iza njih, Ashtone. Sve je to jednostavno shvatiti ako se nauči kako se u određenoj situaciji treba vladati!

— Možda ja to nisam naučio, šerife! — Bill Ashton sjede pa se nasloni. — A možda čak to i ne želim!

— U to ću se uskoro uvjeriti! — odvrati šerif tiho. Okrenu se i vrati u svoj ured. Vrata hodnika koji

vedi do ćelija ostavi otvorena. Bill Ashton je sa svog drvenog ležaja mogao vidjeti ulaz u ured. Prozor ćelije gledao je na stražnje dvorište.

Mladi rančer ispruži se na ležaju. Unutrašnji nemir počeo je polako slabiti. Ogleda se po ćeliji i kiselo nasmiješi. Uskoro se opet uozbiljio. Mislio je na Asu Jonesa. Možda će proći još nekoliko dana dok me Jones ne nađe. No, naći će me zacijelo, u to nema sumnje. A bez ičije pomoći bih bio izgubljen*. U to također nije sumnjao. Šerif Watson mora odjahati u Uvalde i dovesti saveznog šerifa. To je jedino što bi Billa moglo spasiti. Jer, ovaj grad mu neće pomoći. Kad toga postade sasvim svjestan, njegov nemir prerašao u strah. Uspravi se napola, podupre o laktove i zovnu: — Šerife!

Stolica strugnu o pod, a zatim odjeknuše koraci. Pojavi se šerif.

— Watstone, odjašite u Uvalde! — odjeknu snažan glas Billa Ashtona.

Šerif odmahnu glavom.

— Zašto do vraga, ne odjašite sami? — odvrati ovaj ljutito.

Bill Ashton se sasvim uspravi i polako priđe šerifu. — Zašto, prokletstvo, zašto? Vi znate da je jedina mogućnost da se spasim u tome da ostanem ovdje!

— Ne mogu samo tek tako napustiti grad, Ashtone. Ako Asa Jones dođe, a ja nisam tu, bit će svega! Zašto ne biste sami odjahali u Uvalde? To bi bilo mnogo bolje!

Mladi rančer prezirno pogleda šerifa. — Vi nikada ne odstupate od svog stava, Watstone, za ne? Kad bih odjahao u Uvalde, sa mnom bi bilo svršeno. Ne bih više mogao na trag. Frank Lester ne bi prestao progoniti me ni u Uvaldeu. No, nje-

mu se može doskočiti vrlo lako. Ako se vratim natrag na svoj ranč, lako će me naći. Ali, šerife, jedino ako me Asa Jones progoni i ugrožava moj život, a savezni šerif ga u tome spriječiti, moći ću opet živjeti na zemlji svog oca. Tada će Lesterova moć biti slomljena. Kad bih otišao odavde, možda bih ostao živ, ali bih izgubio svaku priliku da raskrinkam razbojнике. I zato neću otići, šerife. Shvatite to već jednom. Neću otići! — okrenu se na petama. vrati na svoj ležaj i šutke sjede.

Šerif je stajao ispred ćelije i nije-

mo buljio u Billa umorno spustivši ramena. — Na mene ne računajte! — promrmlja tiho.

Bill Ashton lagano odmahnu glavom. — Ne, šerife, na vas i ne računam. Ali na vašu značku da!

Watson se okrenu i izađe. Bill je dugo buljio u okvir vratiju. Zatim se ponovo ispruži. Prekrstivši ruke ispod glave, zagleda se u strop.

Napolju se polako spuštala tama. Kad je šerif zapalio petrolejku koja je slabo osvjetljavala njegovu ćeliju, Bill Ashton ustade, na glavu natakne šešir te izađe.

VII

Ispred saluna visjele su crvene svjetiljke. Vrijeme je bilo tiho, bez i najmanjeg daška vjetrova. Svjetiljke su sramežljivo bacale svjetlo tek nekoliko metara naokolo. Tri-četiri pijanca, pjevajući tumarali su duž nogostupa. Iz dvorišta iza kuća odjeknu lavež i zavijanje pasa. Neki muškarci zamakoše u sporednu ulicu. Bill Ashton je znao da se tamo nalazi javna kuća. Do Main Streeta je dopirao kreštavi smijeh žena.

Bill stiže do City Saloona. Trenutak zastade na trijemu i pripali cigaretu. Duboko je uvlačio mirisni dim duhana. Gurnu zatim vrata i uđe u prostoriju.

Svi stolovi bili su zauzeti. Za šankom je stajalo nekoliko muškaraca. Po pozornici u kutu prostorije hodala je kričavim ružem namazana žena i pjevala promuklim glasom. Mršavi muškarac sjedio je za raštimanim klavirom i udarao po tipkama.

Bill Ashton trenutak zastade pored vratiju, a zatim pođe dalje. Polako je koračao prema šanku.

Nekoliko muškaraca odjednom zašutje, zveckanje čaša utihnu, a zatim, malo pomalo, i žamor u salunu.

Bill Ashton je stao točno nasuprot masnom gostioničaru i jasno vidio krupne kapi znoja na njegovu čelu. Reče mirno. — Želim viski. prijatelju, dupli viski!

Gostioničar se ni ne pomače. Distasao je ravnomjerno, ali su mu ruke drhtale. Iako se pokušavao umiriti, nije mu to uspjelo. Zazveckalo kad je ispustio čašu. Povučese korak natrag i grčevito stisnu ruke. U jednoj ruci je zadržao ručnik. Zatim ga s obje stade gužvati.

Bill Ashton ga pogleda prezirno. — Dupli viski želim, prijatelju. Koliko puta moram to još ponoviti? — Glas mu je zvučao prijazno. No, oči su mu bile prijeteći prodorne i hlad-

ne. — Daj mi najbolji »Kentucky-viski«, crven poput večernjeg sunca iznad Rio Grandea, koji peče poput vatre, prijatelju!

Gostioničar kimnu glavom. Podiže odjednom desnicu i odgrnu ovratnik košulje. Dahtao je. Usnice su mu se tresle. Pogled mu je, tražeći pomoć, lutao po licima prisutnih. Prostorijom se, poput sive zavjese, razvukao dim cigareta pomiješan sa zagušljivim mirisom alkohola. Zrak se činio tako gust da bi se mogao rezati. Pjevačica na pozornici nije utihnula. Njezino debelo, napudrano lice bilo je glatko i bezizražajno. Klavirist je i nadalje udarao po tipkama.

Okrenuvši se žurno, gostioničar se odmače korak u stranu.

— Prestani već jednom kreštati, do vraga! — Izdera se odjednom Bill Ashton, a pjevačica odmah umukne. Klavirist neskladno završi svoju svirku i okrenu se. Pogleda visokog, plećatog muškarca za šankom, zgrabi svoj šešir, brzo obuče izlizani kaput od siva sukna i šmugne žurno na stražnji izlaz. Pjevačica pokupi svoju naborima obšivenu haljinu i kliznu za njim. U salunu je sada vladala potpuna tišina. Čulo se, samo disanje.

— Što... što želite, Ashtone? Što hoćete od mene... ? — promrsi gostioničar i odmaknu se još dalje.

— Viski! — promrmlja Bill. Pruživši ruke preko šanka, dohvati bocu i čašu. Mirno natoči crvenu trpku tekućinu. Vрати bocu natrag na mjesto i ponovno se ispruži preko šanka. Dohvati i izvuče kratku lovačku dvocijevku. Gostioničar preplašeno dahnu. Bill se pakosno nasmiješi. Preklopi cijevi te izvadi met-

ke. Zatim baci pušku preko šanka. a metke zaroni u vodu za pranje u sudoperu. Bez riječi prinese čašu ustima te s užitkom ispi viski.

Netko iza nega odgrnu stolicu. Bill Ashton se ni ne pomakne. Plovinina je škripala ispod čizama nekog muškarca. Neznamac stade pored Billa.

Mladi rančer ga ni ne pogleda. Muškarac mu se obrati hladnim, prijetječim glasom. — Stranče, gledajte da što prije napustite salun! Ostavite nas na miru!

Bill se kiselio nasmiješi. — Gubite se! — zaškriguta tiho. Muškarac je oklijevao ugledavši hladan, prijetjeći sjaj u strančevim očima. Rančer ispi još jedan gutljaj i stavi čašu na šank.

Gostioničar se grčevito, s obje ruke, uhvati za rub šanka. — Molimo vas, gospodine Ashtone, otiđite! Ne smijete ostati u mom salunu. Ali ... ako... ja...

— Ako Frank Lester sazna da sam u tvom salunu pio viski, neće mu se to baš dopasti, zar ne?

Čovjek iza šanka šutio je i spustio glavu.

— Što se tebe tiče zbog kojih razloga te ne želimo u salunu? Ne želimo te i to je dovoljno. I zato moraš otići!

— Gubi se, stranče!

Bill se u sebi tiho nasmija. — Ne moram nipošto prijatelju! — Okrenu se napola i opet podiže čašu. U djeliću sekunde primijeti kako se svjetlo petrolejke blista u crvenoj tekućini dajući joj čudan sjaj.

— Ne moram nipošto! — ponovi Bill polako. — No, nisam li ti rekao da me ostaviš na miru?

Njegov glas zvučao je oštro. Ljuti-
to pogleda muškarca pored sebe. —
Gubi se ti, plašljivo pseto! Podvini
rep i gubi se! Asa Jones će doći u
grad sa svojim vukovima. Ja sam
sredio dvojicu od njih. Po tome se
možeš uvjeriti da oni nisu besmrtni.
Ako se bojiš, zavuci se u zape-
ćak. A sada se gubi dalje od mene!
U mojoj blizini ne trpim toliko ku-
kavičluka!

Muškarac pocrveni. Bill Ashton
sačeka nekoliko sekundi, a zatim
naglo podiže čašu pljusnu mu viski
u lice. Alkohol ga zapeče u očima i
čovjek zaurla. S obje ruke uhvati
se za lice i zgrči se. Bill ga pogleda
prezrivo. Ostali su kao ukočeni sje-
dili oko svojih stolova.

Mladi rančer ispi ostatak viskija,
spusti čašu i nasloni se na šank.

Muškarac pored njega ponovno
se uspravi. Rubovi očiju bili su mu
crveni. — Ti, svinjo! — prostjenja. —
Ti, prokleta kopile!

Bill Ashton stisnu usnice. Ne reče
ni riječ. Samo udari, neočekivano,
brzo, munjevito. I grubo da je sve
prasnulo.

Odbačen natraške, muškarac zate-
tura i sruši se na leđa.

Neki gosti skočiše sa stolica i sklo-
niše se u stranu. Bill ostade miran.
Okrenu se te iznova natoči viski.

Pogođeni muškarac ustade dašću-
ći. Na njegovoj odjeći uhvatila se
pilovina s poda. Zgrči šake, pljunu
i poput bivola sunu prema šanku.

Bill ga je motrio kako dolazi i
čekao spreman. Ispljunu cigaretu.
Kad muškarac bijesno zamahnu s
obje ruke, Bill uzvratil još brže. Sag-
nu se i protivnikove ga šake proma-
šiše. Rančer skoči naprijed, djelić
sekunde stade ispred protivnika i
desnicom ga udari u trbuh. Čovjek

glasno zastjenja i sasvim se presavi-
naprijed. Poplavivši, očajno je hva-
tao zrak. Bill Ashton ga rubom
šake tresnu u zatiljak. Muškarac
poleti s glavom naprijed, Nije se
mogao zaustaviti. Ležao je na podu
bez zraka. Pokušao se uspraviti, isp-
ljunuti pilovinu, disati, boriti se,
braniti se. No, nije mogao. I kad je
protivnikove ruke osjetio na ovrat-
niku košulje, još uvijek nije mogao
učiniti ništa, baš ništa.

Rančer ga podiže. Gledao je nje-
govo preplašeno lice, u oči koje su
gotovo htjele iskočiti. Zatim ga uda-
ri.

Nemilosrdno ga udari jer iz njega
je sada izbio sav sakupljeni bijes
prema ovom gradu, građanima, nji-
hovom strahu, kukavičluku, njiho-
voj ograničenosti. Još dok je uda-
rao, Bill osjeti svu nepromišljenost
svog čina. Jer, tu se nema više što
promijeniti, sve će se samo još više
pogoršati. Sada će ga mrziti još
više nego prije, još upornije tjerati.
Nikada ovdje neće moći računati
na pomoć.

Ipak je, ne znajući zašto, udarao
i dalje. Njegova šaka pogodi muš-
karca u bradu i odbaci ga prema
stolu. Teško, nemoćno tijelo sruši
stol, slomi jednu stolicu. Čovjek se
otkotrlja po podu, bespomoćno se
podboči i stade hroptati. Bill Ash-
ton se baci za njim, opet ga podiže
i desnicom udari u usta.

Muškarac kriknu. Donja usnica
mu je pukla. Niz bradu mu poteče
mlaz krvi. Stajao je tu posrćući, kle-
cajući poput pijanca. Ruke su mu
mlohavo visile niz tijelo.

Bill dahnu bijesno. Zatim muškar-
ca šakom udari ispod brade. Protiv-
nik se zaljulja kruto poput daske i

bez svijesti sruši na pod. Nepomično, ostade ležati.

Bill Ashton osjeti kako mu se preko članaka na prstima napela koža i lagano ga zaboljela. No, ni ne osvrnu se na to. Polako se vrati šanku.

Oko šanka stajalo je sada dvadesetak ljudi koji su bili ustali od svojih stolova i sklonili se s poprišta borbe. Stajali su nijemo poput zida i neprijateljski gledali Billa.

On prihvati svoju čašu i ispi gutljaj.

— Najbolje je da sada uistinu odete, gospodine! — promrmlja gostioničar tiho. — Ne volimo da neki stranac tuče stanovnike našega grada! Disao je teško. — To što ste učinili nije bilo u redu, gospodine Ashtone. U njegovu glasu zatitra bespomoćan bijes.

Bill Ashton ne odgovori. Ponovno do vrha natoči svoju čašu a nekoliko srebrnih novčića baci na šank.

— Zašto u miru ne napustiš naš grad, stranče? Zašto ne odeš i sâm središ svoje račune s Frankom Lesterom? — dobaci netko.

— Da vam to i objasnim ne biste shvatili! — odvrati Bill Ashton i otpi još jedan gutljaj.

— Tada se gubi iz ovog saluna, Ashtone! Mi želimo svoj mir! Ako već ne želiš napustiti grad, u ovom salunu nemaš više što tražiti. Ne želimo svađu! — reče gostioničar.

— Vi ne želite svađu! — Bill Ashton bijesno kimnu glavom. — Želite svoj mir! Sjedite ovdje za stolovima, ločete i mudrujete. A kad zagusti, podvinete rep.

— Sada je dosta, Ashtone, gubi se! — Dvojica krupnih i zdepastih muškaraca pođoše prema njemu.

Stisnute šake odavale su njihove namjere.

Bill se odjednom osjeti iznemogao i trom. Ispusti čašu i podiže šake. No, nije se mogao braniti. Znao je to, i predobro je znao da se ne može braniti.

Dvojica muškaraca mu priđoše i pritisnuše ga uz šank. Bill Ashton stisnu usnice. Zatim se trgnu. Još jednom ga čitava obuzme bijes, još jednom u njemu se rasplamsa divlja, slijepa mržnja. No, ovaj puta nije imao nikakve šanse.

Zamahnu desnim koljenom i jednog napadača pogodi u trbuh.

Drugi napadač uto udari Billa. Njegova desnica pogodi ga postrance u vrat. Hvatajući zrak, Bill u glavi osjeti žestoku bol i lagano zatetura. Oči mu se zamagliše, uhvati ga vrtoglavica. Ispruživši obje šake, skoči naprijed. No, ne pogodi protivnika. Strahovit udarac odbaci ga natrag. Hroptao je, rukama mlatao po zraku, a onda osjeti kako mu se protivnikova šaka zabila u trbuh. Klonuvši nemoćno, shvati da se mora predati. Gušio se, a onda su ga opet podigli.

Snažne šake zgrabile su ga i povukle. Očne kapke nije mogao otvoriti. Snažne šake vukle su ga po salunu. Odjednom na licu osjeti hladan noćni zrak.

U glavi mu je divlje brujalo. Htio je vikati, no jezik mu je otežao i kao natečen ležao u ustima. Samo je stenjao. Zatim osjeti udarac nogom. Teška kožnata čizma pogodi ga u leđa. Odbačen naprijed, skotrlja se s nogostupa i stropošta u prašinu Main Streeta. U ušima mu odjeknu pakostan smijeh i gruba kletva. Zatim se sve smiri i utiša. Ostao je sam.

Ležao je tako sve dok strahovita bol u glavi nije popustila. Naježi se i otvori oči. U želucu mu je krčalo. Prostenja bolno kad se pokušao pokrenuti.

Na prstima osjeti nešto vlažno. Bilo je mračno i nije vidio ništa. No, znao je dobro da je to krv. Tekla je iz njegova uha i bila je napola zgrušana.

Podiže se na koljena. Brujanje u glavi odmah se pojača. Ponovno ga uhvati vrtoglavica, a pred očima mu zaigra bezbroj treperavih zvjezdica.

Stisnuvši zube, uspravi se ipak. Teturao je i disao teško. Hladan noćni zrak mu je prijao. Duboko ga je udisao i polako krenuo. Hodao je teško, tromo i oprezno. Mislio je da će se raspasti poslije svakog koraka. No, hodao je dalje. Stigavši do šerifova ureda, pope se na trijem. Daske su se pojavile pod njim. Uhvati se čvrsto za potporni stup trijema i sačeka dok mu ne prođe napadaj vrtoglavice. Zatim pođe prema vratima.

Kvaka mu je plesala pred očima. Ipak ju uhvati. Odahnu kad stupi u slabo osvijetljen ured i ugleda šerifa kako sjedi za pisaćim stolom.

— Vode... prostenja bolno. — Molim malo vode!

Šerif čutke kimnu glavom. Shvatio je o čemu se radi. Podiže se, natoči lončić vode i priđe mladom rančeru. Bill Ashton na iskap ispi sve. Watson se zagleda u ogrebotinu na Billovoj bradi i zabrinuto kimnu glavom. Vрати se pisaćem stolu, izvađi bocu viskija i nakvasi maramu. te obrisao Billovo lice.

Peklo je paklenski, ali je koristilo i umekšalo kožu. Bill bez riječi kimne šerifu i okrenu se. Posrćući pođe

tromo prema hodniku s ćelijama.

Odahnu kad sjede na drveni ležaj a zatim se ispruži. Odjednom postade sasvim ravnodušan, neshvatljivo ravnodušan prema svemu. Sklopio oči i odmah zaspa.

Šerif je stajao uz prozor svog ureda i gledao mračnu ulicu koju je škrto osvijetljavalo nekoliko crvenih svjetiljaka. Muškarci su izlazili iz saluna, prolazili duž nogostupa i nestajali u kućama. Grad je zamro. Šerif je razmišljao: »Tu je pokrajina Uvalde i istoimeni grad; velik, vruć, a ipak lijep. Tu su i mali gradovi Hondo i Batesville. A tu je i silno bogat čovjek Frank Lester. On kao ugojen pauk sjedi u Hondu i niti svojih mračnih poslova razapinje cijelim ovim krajem. Pritom mu pomaže Asa Jones koji je oko sebe sakupio grupu bezobzirnih revolveraša«.

A sitni rančer Bill Ashton natrpao se šerifu na vrat. Ashton je izgubio oca zbog Franka Lestera. Zbog njega je izgubio i ranč. Mladog rančera progoni Asa Jones sa svojim vukovima jer tako želi Frank Lester. No, Bill Ashton se ne predaje. On ne želi pobjeći iz grada. On ostaje tu, spreman da se bori.

Šerif Watson i dalje je buljio kroz prozor. Osjećao je da situacija i za njega i za grad postaje sve ozbiljnija. Iako je to shvaćao, odjednom se toga više nije plašio. Dosad nije mogao razumjeti zašto Bill Ashton tako uporno stavlja na kocku svoj život. Međutim, u trenutku dok je gledao mračni grad, postao je toga svjestan.

Charles Watson došao je u Batesville prije petnaest godina. I on je, zajedno s ostalima, podizao grad.

Pridonio je mnogo rastu Batesvillea koji je postao lijep i privlačan. Bill Ashton je sa svojim ocem podigao ranč, uporno i marljivo obrađivao suhu zemlju, spremao ljetinu, uzgajao goveda.

Šerif iz Batesvillea odjednom shvati kako su on i Bill Ashton zapravo veoma slični. Shvati da bi se i on rukama i nogama borio za svoj grad, baš kao i Bill za svoj ranč.

Okrenu se od prozora i priđe pisanim stolom. Mislio je na saveznog še-

rifa u Uvaldu i odlučio odjašiti k njemu.

Spustivši stijenjak petrolejke, utrnu svjetlo. U sobi zavlada mrak. Šerif otapka u svoju sobu. Osjećaj straha sasvim ga je napustio. Samo jedno pitanje ostalo je još otvoreno kada će Asa Jones sa svojim ljudima doći u Batesville? Kad će vukovi Franka Lestera dojahati u grad i pokušati uhvatiti čovjeka koji sada spava u gradskom zatvoru? Asa Jones će bez sumnje postupiti hladno i bez milosti, nemajući ni najmanje obzira prema gradu i njegovim stanovnicima.

VIII

Idućeg jutra Bill Ashton se probudi kad je sunce već rastjeralo sive oblake jutarnje magle.

U glavi mu je još uvijek bružalo. Kad god bi udahnuo, u prsima je osjećao jake bolove. Oči su mu bile zamagljene. Poput sjene učini mu se prilika na ulazu u ćeliju. Ponovo sklopi oči nastojeći svladati udaranje i pritisak u sljepoočicama.

— Dobro jutro, Ashtone! — odjeknu glas. Ashton ga je čuo i razumio svaku riječ, no nije bio u stanju odgovoriti. Grlo mu je bilo hrapavo i suho, činilo mu se da mu je nepce oteklo.

Opet otvori oči. Sada je vidio jasnije. Raspoznao je šerifa i pokušao se nasmiješiti. No, koža na licu mu se nape i on osjeti bol. Stenjao je tiho. Šerif mu polako priđe. U rukama je nosio bocu viskija i krpu. Sjede na rub drvenog ležaja, alkoholo-

lom namoči tkaninu i počeo trljati Ashtonovo lice.

Peklo je paklenski, no šerif nije prestajao. Napokon ustade, pođe napolje i vrati se sa zdjelom vruće vode. Očisti otečeno Billovo lice, a onda opet ustade. — Možete sada pokušati ustati, Ashtone. Ne vjerujem da ćete moći.

Bill stisnu zube i grčevito se uhvati za rub ležaja. Polako se podiže.

Bolovi u glavi odmah su postali jači. Skupi usnice i sjede. Dahtao je. Mislio je da će mu se glava rasprsnuti. Ostao je sjediti izobličeno se nacerivši šerifu. — Ja... ja to mogu, šerife. Mogu ipak... Sklopi oči, duboko udahnu i ustade.

Zatetura, pomisli da će se srušiti, pred očima mu se sve zavrti. No, uspio se održati na nogama i polako, kruta i nesigurna koraka, pođe prema šerifu.

Watson razvuče usta. Nijemo se zagleda u rančera. Poslije nekoliko trenutaka reče: — Ni vi zacijelo niste od željeza, Ashtone? Sinoć ste pretukli Ala Butchera! — Šerif se naceri pomalo podrugljivo i nastavi. — On još uvijek leži u krevetu i ne može se pomaknuti. Kovač i njegov pomoćnik potom su vas »iskovali» i izbacili na ulicu. Svojim postupkom navukli ste na sebe gnjev građana, Ashtone!

— Ne morate mi o tome pričati, šerife! — prostenja Bill tiho. — Znam to i sam!

Predstavnik zakona sagnu glavu. — Možda... Učinio sam zacijelo nešto pogrešno. Da, vjerojatno je bila greška...

Bill Ashton ga pogleda začuđeno. Šerif se okrenu i zdjelu s vodom iznese napolje. Vрати se s poslužavnikom na kojem se nalazio vrč s kavom koja se pušila, zatim mirisni komadići slanine i pržena jaja.

— Doručak sam naručio u salunu. To ćete mi morati platiti, vi niste zatvorenik.

Mladi rančer kimnu glavom. Šerif stavi poslužavnik na ležaj i palac zataknu za opasač. Djelovao je nesigurno. — Da, Ashtone. Odjahat ću u Uvalde!

Bill ga pogleda upitno. — Shvatili ste, dakle?

— Svakako da jesam!

Šerif sjede na drveni ležaj. Bill rapuni lončić kavom i poče jesti.

— Kad ćete krenuti? — zapita Bill odlučno.

— Kad saznam da će Asa Jones doći!

Bill Ashton prestade jesti. — Ali on će doći! Čim otkrije moj trag, doći će!

— To nije dovoljno, Ashtone. Ja ne mogu odjahati saveznom šerifu i reći mu kako vi mislite da vas Asa Jones progoni. U tom slučaju savezni šerif neće poduzeti ništa. On posreduje samo onda kad se nešto uistinu dogodi; ako netko naruši mir u pokrajini, ako Frank Lester, ili bilo tko drugi, prekrši zakone ove zemlje. No dok Asa Jones ne dođe ova-
mo, savezni šerif neće maknuti prstom. Kad bi došao a ne bi našao Asu Jonesa, s vama bi bilo svršeno! Šerif ustade. — Više ne mogu učiniti Ashtone — reče te izade napolje.

Bill ispi gutljaj vruće kave i zamišljeno se zagleda za šerifom. Osjeti kako mu se vraća snaga a bolovi u glavi popuštaju. Ustade i kroz rešetke na prozoru pogleda u stražnje dvorište. Polako je žvakao slaninu i jaja te pio kavu.

Ispustivši lončić, pođe u šerifov ured.

— Ne možete li barem nekoga iz grada poslati da osmatra put i javi kad primijeti da dolazi Jones?

— Poslije onoga sinoć, svi u gradu vas mrze, Ashtone. Nitko sada ne bi ni prstom maknuo da vam pomogne! Šerif bespomoćno slegnu ramenima.

— Krasan grad! — Bill ogorčeno zavrti glavom. — Vi ćete mirno gledati kako netko strada samo zato jer želite svoj mir!

— Vi ste nepravедni, Ashtone! Previše očekujete od ljudi. Oni se plaše.

— Sve počinje sa strahom! — Bill Ashton pogleda kroz prozor. Na Main Streetu ugleda žene kako s košarama žure u trgovine. Vidio je muškarce u kolima duž ulice i ostale koji su tovarili farmerska kola. — Da, otuda sve dolazi, od

strah! — zaškruta Bill ogorčeno. — Kad ljudi ne bi bili tako plašljivi, u ovoj zemlji bi bilo manje nepravde, manje razbojnika, manje nevolje — a više mira! No, i vi se plašite. Vi dopuštate da jedan jedini čovjek podjarmi čitav kraj. Plašite se nešto promijeniti. Oklijevate i mislite da biste se mogli osramotiti. Odjašite u Uvalde, Uvalde, šerife. Odjašite, inače će me ubiti Asa Jones i njegovi vukovi. A građani ovog grada će zbog toga biti krivi jer su se plašili. I vi ćete biti krivi jer se plašite da ne učinite pogrešku. Ako odjašite, nećete pogriješiti!

— Vi tražite previše, Ashtone. Odjahat ću u Uvalde. Da, odjahat ću, ali tek tada kad budem siguran da će Asa Jones doći ovamo. Uvjeravam vas da neće biti prekasno! A sada vam savjetujem da ne odlazite navečer u salune. Ne prolazite uopće više gradom, osobito ne noću. Ljudi su bijesni na vas. Uvjerili ste se u to i sinoć!

— Ići ću u grad, šerife. Ići ću i provjeriti ima li uistinu u gradu muškaraca koji bi se odvažili ulizivati se Franku Lesteru i pucati na mene samo zato jer žele svoj mir!

— Ja vas ne mogu zadržati, Ashtone. Dovoljno ste odrasli. No znam kakvo je raspoloženje građana Batesvillea. Ako se bilo kome od njih nešto dogodi, bit ćete za to odgovorni vi, a ne Frank Lester. Otkako ste došli ovamo, građani su se uznemirili. I za to vas okrivljuju. Građani vas mrze, Ashtone. To ne smijete zanemariti. Odeti li u grad, moglo bi to za vas biti vrlo opasno!

— Ne potcjenjujem kukavičluk stanovnika ovoga grada! — istisnu Ashton. — Ne potcjenjujem ni njihovu podlost; toga također ima u

gradu. No, mogu se braniti, šerife. A ovaj grad mora shvatiti da sam ja, ako me napadaju, jednako opasan kao i Asa Jones i njegovi vukovi!

— Mogu vas samo opomenuti. Ashtone! Šerifovo lice bilo je sivo. — Ja vas ne želim kao mrtvacu nositi na groblje! Ni zatvoriti kao ubojicu!

— Niti jedno niti drugo, šerife! — Bill Ashton se okrenu i pođe prema vratima. Otвори ih i stupi na trijem.

Sunce je visoko stajalo na obzorju. Zaslijepljen svjetlošću, Bill sklopi oči. Još uvijek je osjećao bolove od zadobivenih udaraca. No bio je otporan momak i brzo se oporavio.

Stupi na rub trijema i baci pogled na grad. Ostade tamo neko vrijeme. Main Street je bio pust. Uskoro međutim, Bill ih opazi kako dolaze...

Koraćali su odlučno i čvrsto. Lica su im bila gruba i neprijazna. Građani Batesvillea dolazili su Main Streetom; šutke i prijeteci.

Bill Ashton između usana istisnu kletvu i okrenu se. Povuču se u hlad, pogleda još jednom povorku a onda nestade u šerifovu uredu.

— Pogledajte kroz prozor, šerife! Pogledajte napolje! Dolaze vaši građani. A ja znam i zašto.

Šerif problijedi. Podiže se iza pisaoćeg stola, skoči k prozoru i okrenu se. — Odlazite odmah u vašu ćeliju, Ashtone! Brže!

Mladi rančer je oklijevao. Zatim se okrenu i pođe. Izvuče svoj revolver i zavrti bubanj. — Zadržite ljude, šerife! Imam dovoljno municije da ovom gradu priredim masovan pogreb! — promrmlja Bill.

Šerif ne odgovori. Pođe prema ormaru s oružjem i uzme lovačku

dvocijevku. Preklopi cijevi, gurnu u njih dva metka i opet pode prema vratima. Otvori ih te izađe napolje.

Građani su stigli gotovo do ureda. Šerif namršti obrve.

Stanovnici Batesvillea priđoše bliže. Desetak koraka ispred trijema zaustaviše se. Zajedljivi i ljutiti, stajali su pred šerifom. Predstavnik zakona je šutio i čekao. Zrak je treperio. Lica muškaraca bila su obliivena znojem.

Prošlo je nekoliko trenutaka, a onda jedan muškarac istupi iz grupe i obrati se šerifu. — Ti moraš uzjahati svog konja i za najmanje četvrt sata napustiti grad!

— Ne znam zašto bih morao. Greely! Ne pada mi ni na kraj pameti. Prevrnuće je, odviše vruće!

— Ti znaš dobro zašto, šerife! — reče Greely i nesigurno slegnu ramenima. — Želimo otjerati prokletog stranca!

— On ne želi otići, Greely! — Ima i pravo. Ne mora ići. On me molio za pomoć i ja sam mu je dužan pružiti jer nosim značku!

— Ti nosiš značku, šerife! Mi ne! Mi ne želimo u Batesvilleu pucnjavu s ljudima Franka Lestera!

— Ni ja to ne želim, Greely! No, to nećemo moći spriječiti.

— To se može lako spriječiti, šerife! Odmakni se u stranu! Mi ćemo stranca već izvući napolje! — Govornik podiže stisnute šake. — On će već naučiti da ne može tek tako doći u neki grad i tu rješavati svoje probleme. Objasniti ćemo mu da ne može tući stanovnike ovoga grada. Odmakni se, šerife! Izvući ćemo tog momka napolje i odvesti ga iz grada!

— Neću dopustiti zakon linčati! — promrmlja šerif ljutito. — U ovom

gradu neće se dogoditi ništa što nije po zakonu. Dok sam ja ovdje šerif, probleme ćemo rješavati onako kako to propisuje zakon. Odlazite na posao!

— Nećemo dok ne izvučemo stranca! Ništa nas u tome neće spriječiti!

— Ipak hoće! — odvrati šerif oštro. — Ja ću to učiniti! Onaj tko želi u moj ured, mora najprije ukloniti mene! — Podiže pušku i uperi je u govornika. — A to bi vam teško uspjelo!

Greely se širom otvorenih očiju zagleda u obje cijevi teške puške. — Vi... vi biste uistinu pucali u nas?

Šerif odlučno kimnu glavom. — Pucao bih na svakoga tko ne poštuje zakon, baš na svakoga. I na tebe, Greely!

Upitno se zagledavši u šerifa, Greely nervozno otare dlanove o hlače. — Ne vjerujem u to! Ti se ne bi usudio pucati u nas!

— Pokušaj provjeriti, Greely! Samo moraš misliti na to da će to ostati pokušaj i ništa više!

— Gdje još ima toga? Šerif naše ga grada će pucati u nas. Na građane Batesvillea koji su ga izabrali i koji ga plaćaju. I to zbog stranca koji nam je donio zlo! — zakriješti odotruga neki glas. Prisutni kimnuše glavama odobravajući i mrmljavši ljutito.

— Pogodit ću zacijelo i one koji stoje odotragal! — reče šerif. — Tko želi nešto reći, neka dođe naprijed! Ili ste tako plašljivi? Dolazite ovamo, ima vas gotovo šesdeset i želite me prisiliti da radim protiv pravde i zakona. Tko vas je na to nahuškao?

— Mi smo odrasli, šerife. Ne treba nas nitko huškati! — reče vođa razjarenih građana.

— Ti li si bio taj, Greely? — zapita šerif srdito. — Jesi li opet držao govor i uznemirio ostale? Budi uvjeren da ti je to bilo posljednji put ako mi se odmah ne izgubiš ispred očiju!

Čuvar zakona lagano podiže pušku, zaokruživši cijevima zrakom, a potom ih uperi u građane Batesvillea koji su stajali kao skamenjeni.

— Stranac ima jednako pravo na zaštitu zakona kao i svi vi. Zato ću ga zaštititi! Bill Ashton nije tako plašljiv kao vi. On će se boriti do kraja. Ubili su mu oca. Bill neće otići prije nego što okonča sukob s Lesterom!

— Što se to nas tiče? — doviknu netko. — Mi također želimo živjeti, imati svoj mir! Kako to da je došao upravo k nama? Zašto tuče naše građane?

— Pitajte se radije što ga je natjeralo ovamo! Šerif istupi iz hlada. Raširenih nogu stajao je na rubu nogostupa i oštro pogledavši građane proderao se — Gubite se sada! Greely, okreni se i odlazi! Dosta mi je već tvog glupog ponašanja. Ne prestano buniš ljude, a samo zato jer ti se od straha tresu hlače i jer ne vjeruješ ni samom sebi!

— Ne dopuštam da se o meni tako govori! To nije istina! Greely priđe još nekoliko koraka. Oči su mu plamtjele od bijesa. — Štitiš čovjeka koga uopće ne poznajemo, koji sada prvi put dolazi u Batesville i koji nam je na vrat natrpao više brige nego što nam je potrebno. Prijetiš nam, šerife, da ćeš u nas još i pucati samo zato jer se želimo otarasiti stranca. Čemu te pla-

camo, Watstone? Da pucaš na nas? Da nepoznatu vucibatnu hraniš i gojiš u zatvoru? Da gledaš kako ta skitnica tuče građane Batesvillea? Pitam se zašto još uopće držimo takvog šerifa? Budi uvjeren da te nećemo još dugo trpjeti! Do vraga i s takvim šerifom. Brzo ćemo te otjerati!

Šerif opazi odobravanje prisutnih građana Batesvillea. Ču mrmljanje i primijeti kako ga građani, sagnuvši glave, sumnjičavo promatraju. To ga je razgnjevalo.

Skočivši s trijema, šerif se u dva koraka nađe ispred Greelyja i udari ga svojom puškom posred čela tako da se odmah srušio na tlo.

Watson nape obadva obarača svoje dvocijevke. — Sumnja li još netko da se šalim? Vi mi nećete naređivati što da radim. Bolje od vas znam što mi je zadatak i budite uvjereni da ću ga izvršiti. Ali sam i po zakonu! A sada se razidite! Tko još nešto želi, neka kaže. No neka istupi naprijed, i to sam!

Pogledom preleti preko lica okupljenih građana. Prignuvši glave k zemlji, stajali su nijemo i preplašeno. Nisu se usuđivali reći ništa više, premda nisu bili uvjereni u ispravnost šerifova postupka. Watson je to osjećao. Nije, međutim, mogao učiniti ništa da ih razuvjeri. Mogao ih je samo zaplašiti kako bi ga ostavili na miru. Inače bi provalili u ured i izvukli Billa Ashtona.

Šerif malo podiže svoju dvocijevu i prozbori ledenim glasom. — Gubite se sada! Povedite sa sobom i Greelyja!

Čovjek na zemlji lagano se pokrenu i napola uspravi. Lice mu je bilo blijedo, na njemu se vidjela i mržnja i strah.

— Ostavi me... ostavi me na miru, Watson! Odlazim već i sam!

— Odlazi, Greely, i to čim prije!
— promrmlja šerif.

Teturajući, Greely ustade. Podiže šerif s tla te ode pognute glave i opuštenih ramena.

— On podvija rep! — prosikta šerif divlje. — Trči i ostavlja vas! Plaši se. Da niste neprestano slušali njegova naklapanja, ne biste sada bili ovdje! Odlazite na posao i ne pokazujte se više ovdje. Stranca ostavite na miru! Nije vam učinio ništa. Pomoći ću mu jer me na to obavezuje moja značka!

Šerif zašuti dišući teško. Građani Batesvillea začuđeno su ga gledali. On nije izbjegavao njihove poglede.

Nijemo su stajali još nekoliko trenutaka. Zatim se okrenuše i odoše ne progovorivši ni jedne jedine riječi. Razišli su se i nestajali u svojim kućama. Ulica je opustjela. Samo jedan kuštrav pas istrči iz dvorišta i nestade ispod trijema.

Čuvar zakona se okrenu. Odjednom se osjeti strahovito utučen i nemoćan. Spusti pušku, otpusti obarače, te izvadi metke. Potom se vrati u ured. Lice mu je bilo sivo, bore na njemu sve jače su se isticale.

Bill Ashton je bio naslonjen na vrata; blijed, na čelu su mu blistale krupne kapi znoja. U desnici je

držao revolver. Spustio ga je kad je šerif ušao u ured. — Imali ste prokletu sreću, šerife. I vi i vaš grad!

— Ja? — nasmiješi se šerif umorno i pušku vrati na mjesto. — Vi ste imali sreću, Ashtone. Htjeli su vas linčovati!

— Vi to shvaćate odviše jednostavno, šerife. Pored mene morali biste sahraniti barem još šestoricu! — reče Bill i revolver spusti u navlaku. — U bubnju ima šest metaka! Sve bih bio ispalio i ni jedan ne bi promašio! Šest ljudi, šerife!

— Što biste vi imali od toga? Bili biste mrtvi, Ashtone. A umire se samo jednom!

— Možda ste u pravu. Da, možda je točno to što kažete. No, ja ne vjerujem u to. Jednostavno vam ne vjerujem. Umro bih miran kad bih znao da pored mene morate pokopati i nekoliko plašljivih građana. Za sve što čovjek u životu radi, mora platiti određenu cijenu. Tako i za linčovanje nedužnog. Šest ljudi platilo bi to svojim životima. To je prilično visoka cijena!

— Malo previsoko cijenite svoj život, Ashtone!

— A tko to ne čini?

Bill se okrenu i bez riječi vrati u ćeliju. Šerif pogleda za njim, a potom sjede za sto i stade pisati izvještaj.

IX

Stajali su u mraku na ulazu u dvorište pored »Three Horse Saloon«. S Main Streeta nije ih se moglo vidjeti. U navlakama za opasači-

ma visili su im teški revolveri. Mirno su čekali. Nije im se žurilo.

Kad je jedan od njih u usta stavio cigaretu, njegov drug tiho opso-

va te mu je istrže. Prvi uvrijeđeno podiže šake, no ne učini ništa više.

Promatrali su pročelje šerifova ureda na drugoj strani ulice. Trak svjetla odražavao se u prozorskim staklima.

Vrijeme je odmicalo. Muškarci su stajali nijemo i nepomično. No, živci su im bili napeti; planirali su ubojstvo.

Kad se otvoriše vrata šerifova ureda lagano se prignuše. Zgrabili su svoje revolvare.

Bill Ashton dolazio je Main Streetom. Svjetiljke su jasno ocrtavale njegov lik.

Hodao je mirno i bez najmanjeg straha. Korak mu je bio čvrst i gibak. U navlaci na bokovima njihao mu se teški kolt.

Muškarci na ulazu u dvorište još uvijek se nisu micali. Svaku Billovu kretnju pratili su pomno i bez riječi. No, bili su vidno uzbuđeni. Ruke su im se znojile. Čvršće su obuhvatili drške svojih revolvra.

Mladi rančer stiže gotovo do dvorišta »Three Horse Saloon«. I nadalje je hodao uspravno i odlučno ne sluteći ništa. A kad kod ulaza u dvorište prasnu prvi hitac, Bill zastade djelić sekunde kao da se ukočio. A onda je reagirao brzo i okretno poput divlje mačke. Bacio se na zemlju. Hitac zagrmi, metak zazviždi širokim Main Streetom. Bljesak iz cijevi što planu iznenada na trenutak osvijetli izobičeno lice muškarca koji je držao revolver.

No slabo osvjetljenje Main Streeta nije mnogo koristilo strijelcu u mračnom dvorištu. Metak je, žareći, okrznuo Billovo desno stegno i s treskom udario u zid kuće na drugoj strani ulice. Na trenutak se čuo

još samo zvuk klavira, i glasan smijeh muškaraca iz saluna.

Bill je ležao na tlu držeći u ruci svoj revolver. Disao je uzbuđeno. Čvrsto se stisnuo uza zemlju netremice gledajući prema mračnom prolazu između saluna i trgovine.

Čuo je prigušenu kletvu a zatim blijedno mrmljanje. Odjednom iz tame iskoči sjena nekog muškarca i šmugnu prema vanjskom rubu trijema. Muškarac zastade i ogleda se. U ruci je držao revolver. Lice mu se nije vidjelo.

Bill Ashton duboko udahnu. Spopade ga bijes. Munjevito podiže revolver i opali. Potom odskoči sa zemlje i baci se ispod trijema.

Onaj pored trijema bolno krikne. Zatetura i nestade. Grmljavina metaka odjeknu ulicom, a na mjesto gdje je časak prije ležao Ashton sasu se kiša olova.

Rančer se dublje zavuče pod trijem. Čuo je kako se iznad njega otvaraju vrata, a potom zvonki muški glas — Što je to tamo? Tko to puca?

Odgovoriše dva hica. Muškarac kriknu, okrenu se i žurno vrati u kuću. Zalupivši vrata, zaključa ih.

Bill Ashton okrenu glavu te ispod trijema pokuša pogledati na ulicu prema šerifovu uredu. No, to nije bilo moguće. Rančer opsova kroza zube. Šerif zacijelo sjedi sada za svojim pisaćim stolom i smije se u sebi, dok on ovdje leži bespomoćan.

Polako se pomače naprijed puzeći po hladnu pijesku. Želio se domoći sporedne ulice u kojoj bi se mogao skloniti. No udari nogom u neku limenku.

Odmah prasnu hitac. Metak, međutim, udari gotovo pet metara iza

Billa. Rančer se okrenu.

Opazi kako iz ulaza u dvorište na suprotnoj strani ulice istrčase sjene. Koliko je mogao vidjeti, bila su četvorica. Pojuriše preko trijema saluna. Bill ih nije mogao prepoznati ni kad su se na trenutak našli u svjetlu petrolejke. Sve je bilo tako iznenadno i brzo. Potom sjene proguta mrak.

Main Streetom u tom trenu odjeknu oštar glas i nadjača buku iz saluna.

»Šerif!« pomisli Bill. »Moj bože, šerif! On je to! On!«

Bill Ashton se izvuče ispod trijema. Čuću u prašinu Main Streeta. Lice mu je bilo prljavo. U ruci je držao revolver, a u očima mu je plamtio neopisiv bijes. Ponovno opazi nekoliko sjena kako pretrčavaju ulicu. Odmah opali, a zatim još jednom. Nije više brojio metke. Pucao je doklegod je u revolveru imao municije.

U bljesku vatre iz revolverске cijevi primijeti jednu priliku koja se srušila. Mrakom odjeknu glasan krik. Ništa se više nije vidjelo. Čuo se samo šerifov glas.

Teturajući, Bill se podiže. Skoči na trijem i pripi se uza zid. Ruke mu odjednom zadrhtaše. Žurno iz bubnja izvadi ispaljene čahure i ponovo napuni revolver. Pored njega pojavi se visoka prilika muškarca. Učini mu se da je izronila iz mraka. Muškarac je dahtao. U ruci je držao pušku. Bill se munjevito okrenu. Bio je to šerif. Nekoliko trenutaka rančer i šerif gledali su se pravo u oči.

— Dolazite malo prekasno, šerife! — promrsla Bill zlobno. — Zacijelo ste mislili da sam gotov, kad ste odlučili doći ovamo, zar ne?

— Ne pričajte gluposti, Ashtone! — odvrati šerif ljutito. — Bio sam na drugom kraju grada i dojurio odmah, čim sam čuo pucnjavu. Nešto ste mnogo pucali, Ashtone!

— Ne više nego ostali! Imate uistinu krasan grad, šerife! Grad ubojica iz zasjede!

— Zavežite, Ashtone! Jeste li ozlijeđeni?

Bill na trenutak zašuti. Dosad nije primijetio ništa, baš ništa. Sve je išlo tako brzo. No, sada osjeti da mu je desno stegno vlažno. Pogleda dolje.

Metak mu je duž cijelog bedra razderao hlače. Koža mu je bila samo slabo ogrevena. Zapeklo ga je, međutim, vraški. Krv na ranu već se zgružala. — Samo ogrebotina! — zaškrguta Bill tiho.

— Svejedno, metak može izazvati otrovanje krvi! — reče šerif i pogleda niz ulicu. Nekoliko muškaraca izašlo je pred svoje kuće. Ugledavši Billa Ashtona, povukli su se natrag.

— Jeste li nekoga pogodili? — zapita šerif.

— Možda, ne znam točno! — Bill šepajući napravi nekoliko koraka. Pri svakom pokretu u desnoj nozi osjeti bolove.

Šerif s trijema skide svjetiljku i pođe prema »Three Horse Saloonu«. Pet-šest muškaraca nepomično je stajalo pred vratima na pero i namrštenih lica promatralo kako šerif ispituje tragove.

— Ovdje je krvav trag! — promrmlja šerif poslije nekoliko sekundi. — Vide se kapi krvi u pijesku! — Oštro pogleda Billa. — Sigurni ste da niste pucali prvi?

— Sasvim siguran! — odvrati Bill bezbojnim glasom.

Serif se uspravi i pođe niz Main Street. Bill Ashton ga je slijedio. Prošavši dvadesetak metara, šerif zastade i sagnu se. — Ponovo krv! Vidi se i da su nekoga vukli. Dobro ste gađali!

— Ne baš sasvim dobro! — slegnu Bill Ashton ramenima. — Šteta!

— Radije ne žalite zbog toga. Možete biti sretni što niste ubili čovjeka. Za manje od četvrt sata visili biste na užetu!

— Krasan grad! — dobaci rančer i prezirno pogleda šerifa. — Vjerujete li uistinu u to, Watson? Ne bi me bilo baš tako lako objesiti! Nipošto ne lako!

Serif se ponovo uspravi i svjetiljku stavi na trijem kuće pred kojom su stajali. Potom se okrenu i pođe prema svom uredu.

— Nećete li slijediti tragove? — zapita Bill i krenu za njim. — Vidite krvavi trag, jasno je da su nekoga vukli. Što zapravo još želite? Na mene su pucali, čujete li. Pokušaj ubojstva! Morate slijediti ubojice!

— Ne moram, Ashtone! — Šerif se osorno okrenu i bijesno pogleda mladog rančera. — Veseli me što je sve tako završilo. Ne želim nikoga slijediti i hapsiti. Sigurno se radi o uglednim građanima koji imaju mnogo prijatelja. Mislite li da ću zbog vas počiniti samoubojstvo? Nije li dovoljno, što ću odjahati u Uvalde i dovesti saveznog šerifa? Što biste još htjeli? Ne pada mi na pamet da hapsim stanovnike moga grada koji vjeruju da čine ono čime bi mogli zaštititi svoj grad. Ne namjeravam organizirati nikakvu potjeru. A zbog vas se nadam da čovjek koga ste pogodili neće umrijeti. Umre li on, umrijet ćete i vi. Neću moći spriječiti građane da vas obje-

se. Ne shvaćate li da time samo tjerate vodu na Lesterov mlin?

Bill Ashton je šutio. Kad šerif krenu dalje, pođe za njim.

Na ulici više nije bilo nikoga osim njih. Činilo se da je i u salunu sve bilo mirno. No svjetla su još gorjela, a čulo se i zveckanje stakla.

— Svi već znaju što se dogodilo! — promrmlja šerif. — Razgovaraju o tome. A to je u ovom trenutku dobro. Ljudi pričaju, a kad pričaju — neće ništa poduzimati. Kad iskaže svoj bijes, smirit će se. Imate sreću, Ashtone, prokletu sreću!

Iz jedne kuće stotinjak metara podalje izađe mršav čovjek noseći u ruci torbu i požuri prema staji za iznajmljivanje. Tamo se otvoriše vrata i izjuri jednopreg. Čovjek u kolima zaustavi i, pošto se muškarac s torbom pope, brzo potjera konja.

— To je bio doktor! Šerif se napola okrenu ne zaustavivši se. — Pozvali su doktora. Nije teško pogoditi kome je on potreban. Ne znam samo ime. Ashtone, reći ću vam nešto. Neobično se veselim što ja ne znam nijedno ime i što nitko drugi nije vidio napad na vas!

— Ja ne! Morao sam bolje gađati! — odvrati Bill hladno.

— U tom slučaju Franku Lesteru i njegovim vukovima sami biste uštedjeli trud!

Bill i šerif stigoše do ureda i stupiše na trijem. Šerif otvori vrata i oni uđoše.

Za pisaćim stolom bljesnu šibica. Plamen krenu prema stijenjku petrolejke i pripali je. Svjetlo obasja prostoriju i djelić sekunde zaslijepi šerifa i Billa.

Za stolom je stajao krupan muškarac i u rukama držao vinčesterku. Podigavši pušku, on je uperi u šerifa i Billa. — Zatvorite vrata i ne mičite se! Ni najmanji pokret, inače odmah pucam!

Šerif Watson i Bill podigoše ruke.

— Što hoćeš, Sullivane? — Šerif oštro pogleda čovjeka za pisatim stolom. — Reci, što tražiš tu! I skloni pušku, inače ćeš me zapamtiti!

— Pušku ću skloniti kad budem htio, Watson! — Sullivanov glas zvučao je istovremeno i blago i prijeteći. Upitno se zagleda u Billa. Pogled mu se na trenutak zaustavi na ogrebotini na rančерову stegnu. — Imao si prokletu sreću, stranče. I previše sreće za čovjeka kao što si ti!

Bill Ashton ne odgovori a Sullivan nastavi. — Greely je ranjen, šerife! — Sada opet pogleda Charlesa Watsona. — Teško je ranjen. Doktor je kod njega. Ne izdrži li, i ti ćeš umrijeti zajedno sa strancem, šerife!

— Ti si budala, Sullivane! — promrmlja šerif. — Greely je pokušao ubiti čovjeka. Učinio je to iz zasjede, plašljivo i podmuklo, kao što uostalom čini i sve ostalo. A vi ste mu pri tome pomagali. Niste ništa bolji od njega. Tko je sve bio s njim?

— To se tebe ne tiče, šerife. Ne zovi nas ubojicama. Savjetujem ti — ne zovi nas tako!

— Kako da vas drukčije zovem, Sullivane? Nema drugog izraza za ono što ste učinili. Zaslužujete pogrđniji naziv. Spusti pušku!

Sullivan ne reče ništa. Polako krenu prema vratima. — Stanite u stranu! — zapovijedi oštro.

Bill i šerif se odmakoshe. Sullivan prijeteći pogleda rančera. — Ako Greely umre, s tobom je svršeno, stranče! Do tada, imaš još vremena!

— Mislili ste da ćete me ubiti podmuklo iz zasjede, a da se ne branim, zar ne? To vam savršeno pristaje, vi, proklete ubojice!

— Šutil! — zaškrguta Sullivan zubima. — Samo šutil! Nemaš pravo tako govoriti! Ti ne!

Bill Ashton dugo je Sullivana gledao u oči. Sullivan otvori vrata i munjevito se okrenu. Natraške skoči van i nestade u tami. Bill se uhvati za revolver, ali šerif mu odmahnu glavom i pođe iza svog stola.

— To je bio Tom Sullivan, stolar, ugledan čovjek u Batesvilleu, Ashtone. On ima mnogo prijatelja, a izrađuje odlične lijesove, uistinu odlične!

— On je ubojica, šerife. Unatoč tome što me slučajno nije pogodio. Htio me ubiti i pucao je. Zbog toga je ubojica. Ništa drugo nego ubojica!

Šerif čudno pogleda Billa. — Vi ste ranili Edwarda Greelyja, Ashtone. To je bila greška, velika greška. Greely je brbljivac, plašljivi štakor. Neprestano nekome drži propovijedi. Nitko u gradu ga ne voli, no vrlo je utjecajan. Slušaju ga kad priča. On bi ljude mogao uvjeriti da trava nije zelena, već crvena. I oni bi mu vjerovali. Takav je to čovjek, Ashtone. Prije nego što možda umre, on će — bude li mogao — objasniti ljudima kako je za njih najbolje da i mene ubiju. I svi će mu vjerovati — jer uvjerljivo će im to objasniti. Uvukli ste me u gadan sos, Ashtone. Grad je sada

bure baruta. Vi ste fitilj, a gore na buretu sjedim ja. To je proklet osjećaj!

— Ne pretjerujte, šerife. Sutra odjašite u Uvalde...

— Odjahat ću kad budem želio, Ashtone. Možda ću odjahati sutra. U tom ćete slučaju morati potražiti drugi konak. Oдавде bi vas ubrzo izvukli!

— Razumijem, šerife! — Bill Ashton kimne glavom. — Spavat ću čak i na Main Streetu. Bude li potrebno!

— To znam! — Charles Watson otvori ladicu pisačeg stola izvadi nekoliko svitaka papira. — Poći ću k Sweenyju. On je čuvar staje. Dobar momak koji se u svemu drži postrani. Sweeny će vas primiti za jednu noć, možda i dvije. Dok se ja ne vratim. A kad se vratim sa saveznom šerifom, a ovdje ne nađem Asu Jonesa, čuvajte se! Ne želim se sramotiti pred saveznom šerifom!

— On će doći, sasvim sigurno. Ništa ga neće spriječiti. A koliko sam mogao upoznati grad, naći će se ljudi koji će mu otkriti gdje me može naći...

— To može biti dobro, Ashtone! — Šerif ustade, pođe prema ormaru i izvadi bocu viskija. Zubima izvuče čep i popi gutljaj. Obrisa potom nekoliko kapljica što su mu se cije-dile niz bradu. — Mogao bih se kladiti, Ashtone, da živ nećete otići iz Batesvillea!

— Nikada se ne kladim, šerife. Iskoristit ću svaku pruženu priliku!

— Pokušat ću vam pomoći Ashtone, premda nemate ni najmanje izgleda!

— To ćemo još vidjeti! — Bill se okrenu i polako odgega prema svojoj ćeliji.

Šerif spremi bocu i zamišljeno pogleda za rančerom. — Zašto ste takva budala, Ashtone?

Bill ne odgovori. Samo se na silu nasmije, a potom nestade u hodniku prema ćelijama.

Šerif sjede za pisači stol i s obje ruke podboči glavu. Na Main Streetu postajalo je sve tiše. Buka u salunu je zamirala. Ljudi su se razilazili kućama. Šerif je i nadalje sjedio za stolom i piljio u plamičak petrolejke.

Iz ćelije je do šerifa dopiralo ravnomjerno Billovo hrkanje. »On spava!« pomisli čuvar zakona. »Prokletstvo, on spava! Kako može mirno spavati, a već sutra će mu možda oko vrata omotati užel!« Šerif bijesno ustade. Pripasa revolver i napusti ured.

Vani je bilo hladno. Šerif siđe s trijema i krenu prema staji za iznajmljivanje. Povuče zapor koji zaškripi. Vratnice se cvileći razmakoše.

Pred njim se pojavi sitna prilika. Čuvar staje držao je u ruci pušku, no, prepoznavši došljaka, spusti je s olakšanjem. — Vi ste, šerife?

— Da, ja sam!

Šerif za sobom zatvori vrata i nasloni se na njih. Priviknuvši se na slabo svjetlo, pažljivo pogleda čuvara.

— Mac Sweeny, reci mi tko je noćas kolima vozio doktora — zapi-ta šerif strogim glasom.

Činilo se da se čuvar staje sav uvukao u sebe. Spusti pogled i promrmlja nešto nerazumljivo.

— Odgovori mi točno, Sweeny tko je to bio?

— Howard! Will Howard! — od-vrati Sweeny plašljivim glasom. Lice mu je bilo blijedo, a u sjaju svjetilj-ke izgledalo je bijelo poput plahte.

— To je sve što sam želio znati, Sweeny. Pred jutro ću ti dovesti Billa Ashtona. On će sutra ostati kod tebe, a možda i slijedeću noć!

Čuvar staje zadrhta — Ali... ali...

— Bez prigovora, Sweeny! Tvoja staja jedino je mjesto gdje je Ashton siguran. Tebe će svi ostaviti na miru. Dok je on kod tebe, mogu bezbrižno odjahati. Vratit ću se uskoro, Sweeny!

— Ali... ali... ne možete mi dovesti stranca. Što će biti ako dođu ljudi Franka Lestera? Zapalit će mi krov nad glavom! Ostali građani

neće me više ni pogledati ako mi to učinite!

— Ne pričaj gluposti, Sweeny! — Šerif desnicom pokaza na sjenik. — Tamo gore ćeš ga smjestiti. Ondje neka spava! Dakle, ujutro ću ti ga dovesti. Laku noć, Sweeny!

— Laku noć, šerife! — promrm-lja čuvar bezbojnim glasom.

Šerif se okrenu, otvori vrata i izgubi se u mraku. Sitni konjušar stajao je ukočeno i gledao za njim. Zatim zatvori vrata, otvori pregradak u kojem je imao ležaj i baci se na nj. Ruke mu zadrhtaše. Mac Sweeny, čuvar staje, plašio se...

X

Stigavši do trijema svoga ureda, šerif ću štopot lakih kola. Skloni se u mrak, pripi uza zid i sačeka. Doktorov jednogred prođe Main Streetom i zaustavi se pred jednom kućom. Dvojica muškaraca u kuću unesoše trećega. Šerif sačeka dok ne udoše, a potom otvori vrata svog ureda.

Na ulazu prema ćelijama stajao je Bill Ashton. U ruci je držao revolver. Ugledavši šerifa, spremi kolt u navlaku. — Zao mi je, šerife. Nisam znao tko dolazi!

— Sada znate! Razgovarao sam s Mac Sweenyjem. Rano ujutro zavući ćete se u staju za iznajmljivanje i spavati na sjeniku! Ja ću odjahati u Uvalde!

— Dobro je da ste se napokon ipak odlučili! — reče Ashton zadovoljno.

— Upravo su doveli Greelyja. Vidio sam kako su ga unijeli u

kuću. Ako do sutra umre, ostat ću ovdje, neću poći u Uvalde. Ostanem li Greely živ, dovest ću šerifa!

— Vi ćete ga dovesti bilo što da se dogodi.

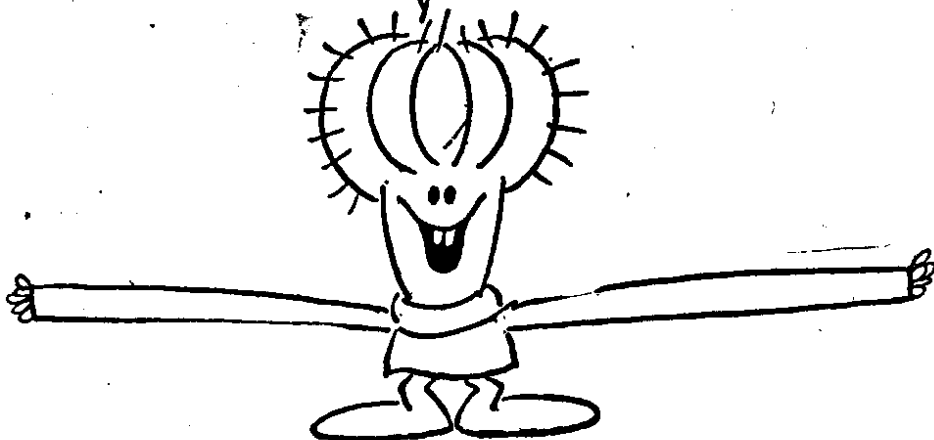
Bill Ashton se okrenu i vrati u svoju ćeliju. Ugasi svjetlo i poslije nekoliko trenutaka ponovo zaspi. Šerif je još dugo sjedio za pisaćim stolom.

* * *

Rano ujutro šerif je napustio Batesville. Oblaci jutarnje magle još su lebdjeli nad krajem, a zrak je bio vlažan i hladan. Sunce kroz maglu ranog jutra jarkom svjetlošću obasja grad. Bill pogleda napolje i opazi kako se otvaraju vrata i izlaze žene s košarama. S tornja male crkve oglasi se zvono.

— Pođite na sjenik, gospodine Ashtone! — proštenja čuvar staje. — Molim vas, pođite gore i tamo ostanite! Nitko vas ne smije vidjeti!

**Pridružite se i vi milijunskoj
armiji čitalaca revije »STUDIO«!**

— U redu, Sweeny, u redu! — Bill se nasmija tiho. — Plašite se kao da je Asa Jones već na vratima!

Bill Ashton pođe k ljestvama, pope se na sjénik i ispruži na sije-
nu. — Zar ovdje moram ostati dva
dana?

— To nije bila moja zamisao, go-
spodine Ashton! Moja nipošto ne!
— promrmlja čuvar staje tiho.

— To ti vjerujem! — Bill sklopi
oči. — Ovdje se čovjek može zagu-
šiti, Sweeny! — reče i brzo ustade.

— Želite li možda spavati gdje
drugdje? — zapita starac žurno, a u
očima mu zatitra bljesak nade da
će se Bill predomisлити i potražiti
neko drugo mjesto.

No rančer odmahnu glavom. —
Kamo da odem oдавде? Ostat ću

ovdje dok se ne vrati šerif ili ne
dođe Asa Jones. Obojica će doći.
Samo ne znam kad... — Bill Ashton
se ponovo uozbilji. — To je najva-
žnije. Ako Asa Jones dođe prije še-
rifa, sa mnom je svršenol

Čuvar staje vrhom jezika navlaži
usne. — To je točno, gospodine Ash-
tone! I ako vas nađe ovdje, sa
mnom je također svršenol

Bill pogleda Sweenyju pravo u
oči i potapša ga po ramenu. — Kad
Lesterovi ljudi dođu, ja više neću
biti ovdje. Otići ću bilo kamo. Tebi
se ništa neće dogoditi!

Sweeny se nakašlja. — Hvala,
gospodine Ashton — prošapta tiho.
— Hvala...

Mladi rančer ne reče ništa. Samo
pogleda za čuvarom staje koji se
spustio ljestvama i odgegao prema

vratima. Bill je čuo kako neki muškarci razgovaraju sa Sweenyjem. Potom se sve smiri. Tu i tamo poneki bi konj udario nogom o zemlju. Bill izvuče revolver i napuni ga, a onda se ponovo ispruži na sijenu.

Pred očima su mu se izmijenjivali različit prizori u mislima je vidio svog oca, Franka Lestera, ranč u plamenu...

Oko podneva ustade i siđe u staju. Pode samo do vratiju. Čuvar ga pogleda zabrinuto i molećivo; Preko puta, ispred saluna, s puškama na koljenima sjedilo je nekoliko muškaraca.

— Ljudi čekaju vijest o Greelyju gospodine Ashtone — prošapta čuvar staje nervozno. — On s metkom u grudima leži kod doktora koji mu ga upravo pokušava izvaditi. Ako Greely umre, građani će doći ovamo po vas.

Mladi rančer pogleda ga zamišljeno. — To im ne bih savjetovao! — Izvadivši kolt iz navlake, Bill ga odvagnu u desnoj ruci. Sweeny ne reče ništa. Samo je grčevito stiskao ruke. Bill Ashton ponovo proviri kroz vrata. Građani u Batesvillea i nadalje su sjedili ispred saluna. Uto iz sporedne ulice dotrči jedan mladić i nešto im reče. Bill nije mogao čuti ni shvatiti što im govori. Građani se podigoše s trijema i pođoše preko ulice, a zatim nestadoše u jednoj kući.

Čuvar staje to opazi i odahnu. — Imate sreću, gospodine Ashtone, a ja također Greely zacijelo još živi, inače bi došli ovamo!

Bill mu ne odgovori. Ponovo se pope na sjenik i leže u sijeno. Od-

jednom ga obuže neki čudan nemir. Nervozno se grickao za donju usnicu.

Stigli su sutradan prije podne. Dojahali su u galopu. Konji su im bili prašnjavi, no oni su jahali uspravno, spremni na sve. Na čelu je jahao mršav muškarac gruba lica u tamnu odijelu, pored njega snažan, krupan momak. Na njegovu prsluku blistala je značka šerifa.

Bilo ih je sedam. Jahali su Main Streetom a kopita njihovih konja dizala su oblake prašine. Prozori i vrata na kućama počeli su se zatvarati kao po nekoj zapovijedi. Main Street je uskoro ostao pust. Osim prispjelih jahača, nije se moglo vidjeti ni živa stvora.

Došljaci se zaustaviše ispred City Saloona. Sjahali su. Na vratila saluna pojavi se neki muškarac i pozva ih unutra.

Sitni čuvar staje ispusti vile i požuri k ljestvama. — Gospodine Ashtone! Gospodine Ashtone! Asa Jones je u gradu! Glas mu je drhtao. — Preko je, u City Saloonu, Ashtone!

Bill ustade i niz ljestve pogleda u blijedo, preplašeno lice. Kimnuvši glavom, reče. — Otići ću, Sweeny. Budi bez brige, otići ću!

Spusti se ljestvama u staju i namjesti opasač s revolverom. — Ti ćeš šerifu kad se vrati, i kad sve već bude svršeno, ispričati točno kako je bilo, zar ne, Sweeny?

— Svakako, gospodine Ashtone! Učinit ću to sigurno. To je vrlo lijepo od vas, gospodine Ashtone; da mene ne uvlačite u to. Vrlo pošteno od vas. Hvala, gospodine Ashtone!

Mladi rančer samo nijemo kimnu glavom i pođe prema vratima. Otškrinu ih i pogleda napolje. Ulica je bila pusta.

Bill izađe i za sobom zatvori vrata. Za gredu ispred saluna razbojnici su privezali konje. Brzim koracima Bill požuri niz Main Street. Zamaknuvši u sporednu ulicu, zastade. Živci su mu bili napeti. Skloni se u hlad neke kuće i sačeka.

Savi cigaretu i pripali je. Pušio je pohlepno i nervozno. Desnu je ruku držao na dršku revolvera.

Pred salun iziđoše trojica. Bill ih je odmah prepoznao. Bili su to članovi Jonesove bande. Ubrzo im se priključio još jedan Paul Hearting, šerif iz Honda. Zatim su izišli svi, cijela banda. S njima je bio i krupan, snažan muškarac koji je sinoć u šerifovu uredu prijetio Billu Ash-tonu.

Rančer ispljunu cigaretu. Skupivši usnice, čekao je.

Članovi bande napustiše trijem saluna i zakoračiše preko ulice, prema staji za iznajmljivanje.

Sačekao je da razbojnici prođu više od polovice Main Steeta. A onda se odlučio. Iz hlada kuće na uglu izađe na Main Street i dovikne Asi Jonesu — Mene tražite?

Razbojnici su od njega bili udaljeniji otprilike četrdeset metara. Okrenuše se odmah. — To je on! — zakriješti jedan od razbojnika i podiže pušku.

Bill odmah opali. Odjeknu prask, a metak se zabode u prašinu pred njegovim nogama. Činilo se da Paul Hearting oklijeva. Asa Jones ga pogleda divlje. Šerif stupi korak naprijed.

— Ashtone! Vi ste uhapšeni, Ashtone! Našli smo leš čovjeka kojeg ste ubili. Ležao je u šumi u blizini vašeg ranča! Hapsim vas zbog ubojstva! Glas mu je zvučao promuklo i nesigurno.

Bill se glasno nasmija.

— Pokušaj me uhvatiti i uhapsiti, Heartinge! Ti, podmićeni pasji siñe! Ti razbojnici zacijelo su tvoji pomoćnici, šerife, zar ne? Nosi se do vraga! Zajedno s njima!

U napetoj tišini koja je vladala Billova su riječi zvučale grubo i oštro, ali i odlučno.

Asa Jones se ni ne pomače.

— Protiviš li se zakonu Ashtone? — zakriješti Hearting sav crven u licu. — Usuđuješ se bježati pred zakonom? Ti si ubojica, Ashtone! Ja ću te uhvatiti!

— Pokušaj, Heartinge! Samo pokušaj! — dobaci Bill zajedljivo i gipko se zanjiha na petama.

— To... to je protivljenje predstavniku zakona, Ashtone! Odvest ću te na vješala!

— Uхватit ćemo te, Ashtone! — viknu sada Asa Jones bijesno. — Čekaj samo, uhvatit ćemo te već! Pucajte! — Posljednju riječ istisnu iznenadno i oštro. Trgnu potom revolver i istovremeno se baci na tlo.

Jedan od razbojnika opali iz vinčesterke. Hitac zagrmi gradom. Bill Ashton odavno već nije stajao na istom mjestu. Iza trijema dvaput opali.

Meci su grmjeli, plamen jezici lizali. Bill ču krik jednog od razbojnika. Zatim se okrenu i potrči. Njegove čizme muklo su udarale o izlaze daske nogostupa. U stražnjem dvorištu bijesno je lajao neki pas.

Meci su narušavali tišinu i u divljen ritmu kidali iverje iz drvenih kuća i trijemova.

Bill Ashton pored sebe ču fijuk metaka. Poskoči naprijed, baci se na tlo, skotrlja se preko ramena i okrenu se. Pucao je iz ležećeg stava.

Njegov metak sruši jednog od razbojnika. Ostali uhvatiše zaklon. Bill se otkotrlja do ulaza u neko dvorište, pucajući sve dok nije bio na sigurnom. Ču korake sprijeđa i, pogledavši, opazi jednog razbojnika kako trči prema njemu. Odmah zapuca.

Metak pogodi razbojnika u lijevo rame i odbaci ga. Pogođeni zakriješti glasno, zatetura te. ispustivši oružje, sruši se.

Bill se podiže pucajući neprestano i požuri niz ulicu.

Razbojnici su ga slijedili oprezno, stalno pucajući. Bill Ashton shvati da je izgubljen ako ne nađe zaklon u kojem se može sakriti. Znao je da bi ga ubili nemilosrdno i podlo. Ništa ga od toga ne bi moglo spasiti. Osjeti strah. »Moram izdržati dok se ne vrati šerif Watson; izdržati, samo izdržati i živjeti!« — pomisli.

Jedan metak udari u gredu tik pored njega a iverje mu zasut lice. Zakašlja, pljunu, a zatim naglo otvori vrata kuće pred kojom se našao. Jednim skokom nađe se u hodniku i okrenu se. Podiže ruku s revolverom i opali. Razbojnici skočiše u zaklon. Bill zatvori vrata i daščući se nasloni na njih.

Lice mu je gorjelo, uprljano barutnim dimom i znojem. Ruke su mu odjednom počele drhtati, osjeti klonulost. Disao je teško. Na trenutak sklopi oči i savlada napad vrto-

glavice. Kad ih ponovo otvori, pred sobom ugleda ženu.

Bila je vitka poput gazele, a njena kosa svijetla kao odsjaj sunčevih zraka. Mekana nježna kosa padala joj je na ramena okružujući usko lice na kojem su se isticala dva velika tamnoplava oka. Nosila je haljinu od tamnozelenog samta. U nježnim, sitnim rukama držala je vinčesterku.

— Što tražite ovdje stranče? — zapita zvonkim, ali odbojnim i hladnim glasom.

Bill Ashton umorno opusti ramena. — Zovem se Ashton, Bill Ashton...

— To me ne zanima! — reče žena i stupi korak bliže. — Želim znati što radite ovdje! Tko vam je dopustio da ovako upadate u kuću?

— Ja... molim, gospođo, sklonite pušku! — promuća Bill pogledavši je molećivo. — Molim vas!

— Ne znam samo zašto da to učinim. Vi ste svojevolumno došli u grad i natrpali nam na vrat ubojice iz Honda. Mi s time ne želimo imati nikakve veze. Nitko od nas u gradu. Ni ja!

Bill nije oklijevao. Skočio naprijed, cijev puške odmaknu u stranu i ženi iz ruku istrgnu oružje. Ona kriknu prestrašeno i zatetura natraške. Raskolačivši iznenađeno oči, stavi ruke na usta. Bill Ashton se naglo okrenu. Na vratima odjeknu grub udarac. Rančer otvori vrata i odmah udari puščanom cijevi.

Pred vratima je stajao šerif Paul Hearting. Puščana cijev pogodi ga u prsa. Tražeći oslonac, bespomoćno rukama zamahnu zrakom i pocrveni. Djelić sekunde poslije, Bill ga kundakom udari u glavu.

DJEVOJKE!

tina

JE REVIJA ZA NAS

tina

JE REVIJA SA STRIPOVIMA

tina

PIŠE O NAŠIM RADOSTIMA

tina

PIŠE O NAŠIM BRIGAMA

tina

PIŠE O NAŠIM TAJNAMA

u TINI ćeš naći sebe

u sebi ćeš naći TINU

Zatim ponovo zatvori vrata. Njih zasuše meci. No Bill Ashton se već našao u kući, a Hearting se, onesviješten, stropoštao u prašinu Main Streeta.

— Vi ste poludjeli, gospodine Ashtone! — viknu mlada žena i pokuša mu istrgnuti pušku iz ruku. Bill se na trenutak zagleda u njeno preneraženo, blijedo lice i opazi strah u njenu pogledu; mlada žena je drhtala izbezumljena od straha.

— Ostavite me, gospodo! Sklonite se! — reče Bill kratko.

Odgurnu je natrag i ona posrnu prema ormaru. Jecajući, podboči se. Nekoliko nježnih pramenova kose palo joj je niz čelo.

Bill Ashton otvori vrata i baci se u susjednu sobu. Požuri do prozora koji je gledao na ulicu. Opazi nekoliko razbojnika kako trče preko Main Streeta tražeći zaklon. Razbivši staklo, gurne cijev napolje. Ne oklijevajući, opali. Spretno i sigurno baratao je vinčesterkom. Povukavši ručicu zatvarača, opali ponovo.

Jedan od razbojnika kriknu. Metak ga je pogodio u lijevu nogu. Srušio se i kotrljao po prašini. Iz noge mu je tekla krv. Ubrzo se odvuče u zaklon.

Kiša metaka zasu prozor. Bill se sagnu. Prozorska stakla sasvim su slupali meci. Krhotine su padale po Billu. On se povuče u kut sobe i otrese komadiće stakla. Napunivši vinčesterku, ponovo priskoći prozoru i munjevito opali jednom, pa još jednom.

Odjednom pucnjava prestade: Bill Ashton baci vinčesterku iza sebe. — Napunite je, molim vas! —

dobaci mladoj ženi. Izvukavši svoj revolver, zavrti bubanj te iznijeni metke. Lice mu je bilo uprljano barutom. Oprezno proviri napolje. Nikoga nije mogao vidjeti. Svi razbojnici ležali su u sigurnim zaklonima. Prostorijom se širio zagušljivi smrad baruta.

Bill se okrenu. Mlada žena nepomično je stajala iza njega. U rukama je neodlučno držala praznu vinčesterku. — Što još čekate? Napunite pušku! — progundā Bill. — I sagnite se! Zar želite da vas pogode?

Njeno blijedo lice lagano se trgnu. Ne odgovorivši, ona čučnu i stade puniti oružje.

Teško dišući, mladi rančer se naslani na zid. — Oprostite, gospodo. Zaboravio sam u kakvu situaciju sam vas doveo. Molim vas, shvatite me!

Mlada žena ne reče ništa. Oči joj se ovlažiše a niz obraze joj skliznu nekoliko suza.

— Oni bi me ustrijelili na otvorenom prostoru — promrmlja Bill. — Bio mi je potreban zaklon u kojem sam siguran. Žao li je, gospodo, ali upravo sam se našao pred vašom kućom kad su me nitkovi gotovo uhvatili!

Ona još uvijek ne progovori. Napunjenu pušku položi na pod. Bill uze vinčesterku i pogleda kroz prozor. Napolju se, međutim, nitko nije micao.

Moram ostati kod vas dok se šerif ne vrati, gospodo. On je jučer odjahao u Uvalde i dovest će saveznog šerifa. Još danas bi morali stići. Ja ne mogu napolje, gospodo. Moram ostati ovdje!

— U redu, gospodine Ashtone! — prozbori mlada žena slabim, drhta-

vim glasom. — Svi u gradu vas poznaju, svi vas mrze. Zna li zašto?

— Ljudi se plaše! — odgovori Bill. — Plašili su se te pucnjave i te bande napolju. I ja se također plašim. No, neću dopustiti da me ustrijele samo zato jer su svi u gradu kukavice. Ja ću se braniti. Nitko mi ne mora pomoći. Samo neka mi daju priliku da se branim.

— Svakako, gospodine Ashtone! Što mislite koliko će to trajati? — zapita mlada žena dodirnuvši rukom lice. Činilo se da se malo umirila.

— Dok se šerif ne vrati, gospođo. Možda još nekoliko sati, možda do noći. Možda dok me ne pogodi metak!

— Zovem se Patman, gospodine Ashtone, Angie Patman! — reče mlada žena oslobodivši se straha.

— Ostanite samo ležati na podu, gospođo Patman. Tako ćete biti sigurni da vas neće pogoditi metak razbojnika.

Mlada žena nijemo kimnu glavom i zagleda se u Billa. Njemu postade vruće. Sklopi oči zamislivši se na trenutak.

— Želite li da vam skuham kavu, gospodine Ashtone?

Njeno pitanje iznenadi Billa. Upitno pogleda mladu ženu. — Zašto biste to učinili, gospođo Patman? Ja sam provalio u vašu kuću i navukao na sebe vaš gnjev!

— Vi ste sada tu, gospodine Ashtone. Ovdje morate i ostati. Ne mogu vas izbaciti. Što dakle mogu učiniti? Napolju na vas vreba nekoliko razbojnika. Ako izgubite borbu, ti ljudi će doći ovamo, a tada će se i meni loše pisati. Morate se, dakle, boriti. A da bi to mogli, morate biti svježiji i budni. Sada se više ne radi samo o vama, gospodine Ashtone, već i o meni. I zato ću vam pomoći!

— To je razumljivo, gospođo Patman. Bilo bi također razumljivo da mi u kavu saspete otrov za štakore. Da sam na vašem mjestu, ja bih to možda i učinio!

— Ja ne bih, gospodine Ashtone! — odvrati mlada žena tiho. Pogruo pođe prostorijom i izađe. Bill Ashton pogleda za njom.

XI

Vrući, sparni zrak poput teškog tereta pritiskao je grad. Sunčeve tople strelice nemilosrdno su žarile. Ni najmanjeg povjetarca da donese osvježenje.

Na ulazu u dvorište na suprotnoj strani ulice Bill opazi neku sjenu. Naceri se kiselo. Razbojnici su se zacijelo znojili u svojim zakloni-

ma. Između redova kuća osjećala se nenasno zapara. Bill čvršće stegnu pušku. Čekao je. Iz susjedne sobe ču tih zveket posuda; mlada žena kuhala mu je kavu. No, Bill nije brinuo o tome. Njegove oči bile su uprte u sjenu na ulazu u dvorište preko puta.

Između kuća odjednom se pojavi neki muškarac. Spretno skoči na trijem, potrči nekoliko koraka i pokuša se domoći poluotvorenih vrata trgovine.

Bill prisloni pušku na rame i opali. Hitac gromko odjeknu. Muškarac pade.

Oko njegove glave stvorila se tamnocrvena mrlja.

Potom odjeknu bijesno urlanje, a nekoliko metaka fijuknu prema njemu.

Uhvati ga vrtoglavica. Odjednom pomisli da se sve oko njega okreće. I to brzo, strahovito brzo, sve brže. Puška mu ispade iz ruku i on se sruši. Pod rukama osjeti grube daske. Stenjao je. Na vratu je osjećao toplu tekućinu. Krv mu je tekla niz ovratnik, promoćila tkaninu njegove košulje i slijevala se niz grudi.

U ušima mu odjeknu tih, preplashen zov. Osjeti potom dvije nježne ruke koje su mu podigle glavu, okrenule ga na leđa, razderale mu košulju.

Bill Ashton pokuša otvoriti oči. No nije mogao. Mlada žena je zatim ustala i izašla iz sobe, ali se ubrzo vratila. Isprala mu je ranu. Bill na trenutak izgubi svijest. Kad je ponovno došao k sebi, oko vrata je imao zavoj, a mlada žena mu je s grudiju isprala krv.

Rančer otvori oči. Omamljenost nije sasvim prestala. Poput olovne zavjese titrala mu je pred očima. Iako mutno, razaznavao je blijedo lice Angie Patman.

— Nije loše! — kao kroz debelo zid ču Bill njen glas. — Popijte kavu! — promrmlja ona. Podiže mu glavu i na usnice prisloni lončić s vrućom kavom. Htio je uhvatiti lon-

čić, no bio je sasvim ukočen. Ruke su mu bile preslabe da drže bilo što.

Morao je dopustiti da mu ona prišasi ustima tekućinu. Pio je polako. Omamljenost je popuštala. Mlada žena je kavu pomiješala s viskijem. Bill osjeti kako mu se malo-pomalo vraća snaga. Zahvalno pogleda Angie Patman. Njeno lice bilo je hladno i ozbiljno. Bill je htio nešto reći, no nije znao kako da joj zahvali. Ona se, međutim, već podigla, okrenula i izašla.

Bill Ashton se polako uspravi. Cijelo ga je tijelo boljelo. Stisnuvši zube, dovuče se do jednog stolca i sjede. Angie Patman ponovno se vrati i pogleda napolje. — Vi ste ubili čovjeka koji leži ispred trgovine? — zapita tiho.

Rančer jedva kimnu glavom. Ona ne reče ništa više. Još jednom napuni lončić kavom i pruži mu ga. Billova ruka lagano zadrhti. Dišući teško, sklopi umorne oči. Mlada žena kriknu. On se trgnu munjevito.

Opazi priliku na prozoru i pušćanu cijev što se bljeskala. Angie Patman ponovno kriknu, a Bill Ashton se baci sa stolca. Prostorijom zagrmio hitac. Ležeći na podu, Bill povuče revolver, ali — navlaka je bila prazna. Teški kolt bio mu je ispao. Bill protgnu, tijelom mu prostružase žmarci. Opazi pobjednički sjaj u očima razbojnika na prozoru; ponovno je punio svoju pušku. Uto prasnu revolverski hitac.

Tijelo razbojnika sruši se preko prozorskog okvira. Drvo se slomi. Nekoliko krhotina stakla pade na pod. Mrtvac se preko prozorske daske savio u prostoriju.

KWIZ

• križaljke • testovi • rebusi
• ljubavne i krimi priče • žale

**izlazi svake
druge srijede**

40 STRANA - 3 DINARA

Angle Patman zajeca. Iz ruku joj ispade teški Billov kolt. Vidjela ga je na podu, podigla i opalila.

Bill Ashton se pridignu. U glavi je još uvijek osjećao teške bolove. Ipak požuri k prozoru. S poda podiže revolver, svali tijelo mrtvog razbojnika napolje i odmah opali na dvojicu koji su istrčavali iz svojih zaklona.

Grunu još nekoliko hitaca. — Onda se sve umiri.

Rančer se okrenu i umornu desnicu položi na usko rame mlade žene. — Hvala, gospodo Patman! — promrmlja sporo. Čučnu i ponovo uze lončić s kavom.

Izvana odjeknu kreštav glas. — Ashtone! Ja sam, šerif Hearting! Ubili ste dvojicu ljudi, a jednoga ranili. To je odviše! Odbacite oružje i dobrovoljno izađite prije nego što vas izvučemo!

Mladi rančer se nasmije. — Dođite ipak ovamo! Dođite, vi, veliki šerife!

— Već ćemo vas izvući, Ashtone! Čekajte samo! Uhvatit ćemo vas! — zaurla Paul Hearting u divljem bijesu.

Bill Ashton ne odgovori. Opet se sve smiri. Mlada žena upitno pogleda Billa. — Što se sada događa?

Rančer slegnu ramenima. — Sigurno nešto smišljaju. Meni ne preostaje ništa drugo nego da ovdje čekam i da se branim. Mogu se samo nadati da će se šerif Watsol uskoro vratiti. Više ništa, iako ni to nije baš mnogo!

Oboje zašutješe. No Bill opazi da ga mlada žena krišom promatra. I on osjeti lagan drhtaj pri svakom pogledu na lijepo lice mlade žene.

»Besmislica! pomisli Bill. »Sve je to besmislica! Moram se baviti važnijim stvarima, a i ona također.«

No nikako nije mogao odagnati pomisao na mladu ženu. Sjetio se svoje majke. Bill Ashton ni sam nije znao što se to s njim događa.

»Besmislica!« pomisli ponovno. »O, moj bože, napolju je banda razbojnika koji misle samo na to kako da me ustrijele, a ja sanjam budan...«

Bill se napola uspravi i pogleda na ulicu. Nije znao koliko je vremena prošlo otkako se ništa nije dogodilo. Sunce se već polako počelo spuštati, ali je još uvijek bilo vruće. Puhao je povjetarac, ali vruće nije donio nimalo osvježjenja.

Mladi rančer opazi da na krovu dućana na suprotnoj strani ulice leži netko nišaneći. Strijelac na krovu imao je dobar pogled u sobu, a sam je bio zaklonjen. Bill je vidio samo cijev njegove puške. Okrenu svoju vinčesterku prema krovu dugo nišaneći. Potom opali i zacijelo pogodi cilj. Pogodio je zapravo cijev razbojnikove puške. Od snažnog udara, puška bi odbačena. Razbojnik na krovu preplašeno kriknu. Odbačena puška udari ga u rame. Trenutak se pojavio izvan zaklona, a potom odmah nestao.

Rančer naglo povuče glavu. Nekoliko metaka tresnu u drveni zid sobe. Sa stropa je padalo iverje, s potpornih stupova također.

Napolju ponovno odjeknu glas Paula Heartinga. — Predajte se napokon, Ashtone! Odbacite oružje i izađite s podignutim rukama!

Bill Ashton se zlobno nasmija. Ustade i stisnu se uza zid pored pro-

zora pokušavajući otkriti odakle doziva Hearting. Zacijelo je stajao iza prozora u dućanu na suprotnoj strani ulice. Rančer brzo opali.

Staklo se rasprsnu u stotine komadića. Odjeknu glasna kletva, a zatim Heartingov bijesan glas: — Čekaj samo, Ashtone, ti pasji sine. Sad je svršeno s tobom! Dolazimo uistinu. Našem je strpljenju sada kraj!

— Što će učiniti? — preplašeno zapita Angie Patman pogledavši Billa. Mladi rančer slegnu ramenima i šmugnu k vratima. Skoči potom u hodnik. Ušavši u jednu od stražnjih soba, pogleda kroz prozor koji je bio okrenut prema dvorištu. Bill zadovoljno kimnu glavom i požuri natrag. Angie Patman pogleda ga s olakšanjem.

— U nevolji možemo izići straga i dokopati se šerifova ureda. Ne bude li drukčije... — Bill Ashton odjednom umuknu i priđe prozoru. S nekom zlom slutnjom pogleda red kuća na suprotnoj strani ulice. Tamo je i nadalje sve bilo mirno. Okrenu se i ozbiljno pogleda Angie Patman. — Pođite u stražnju sobu, gospodo Patman! Tamo ćete biti sigurniji.

Mlada žena lagano kimnu. Donja usnica joj se tresla. Šutke napusti prostoriju. Čućeći ispod prozora, Bill je repetirao pušku i čekao.

Iz dućana sa suprotne strane prasnule puške. Meci su zviždali i kroz razbijeni prozor zabadali se u drvene grede. Bill Ashton sasvim se prignu.

Slijedećeg trenutka opazi kako iz vratiju dućana poletje goruća baklja. Visoko odbačena u zrak, letjela je

prema kući Angie Patman. Bill prisloni pušku na rame i opali.

Njegov metak razmrskao baklju i ona pade nasred Main Streeta. Kiša metaka natjerala ga je da se ponovo sagne u zaklon. Kad se trenutak kasnije opet malo pridigao, opazi kako dvije baklje lete zrakom. Nije više mogao pucati. Učestali i točni meci protivnika nisu mu dozvoljavali ni da se pomakne iz zaklona.

Baklje padoše na krov kuće Angie Patman. Bill ču kako su udarile o drveni krov. Preplašeno skoči i bijesno pucajući isprazni vinčesterku. Brzo je punivši, pucao je neprestano a meci su zviždeći izlijetali iz ugrijane puščane cijevi.

Ubrzo se začu pucketanje plamena. Drveni krov bio je krhak i suh poput drijenka. Vatra se, gutajući suhe daske, brzo širila. Oblaci dima visoko su se dizali u zrak. Povjetarac je Main Streetom raznosio iskre i pepeo.

Plamen ubrzo zahvati i potporne stupove trijema. Iz dućana na suprotnoj strani izjuriše dva razbojnika s podignutim puškama. Bill Ashton opali, a razbojnici se baciše u prašinu. Vatra se sve više širila. Grede počеше prskati. Trijem se srušio uz zaglušujuću buku. Bill opazi goleme oblake kovitlajućeg dima, čađe i užarenih iskri. Kroz dimnu zavjesu ugleda sjene muškaraca koji su trčali prema kući u plamenu. Mladi rančer ponovo opali, okrenu se i pojuri iz sobe. Iza njega se srušiše dijelovi gorućeg stropa. Vatra odmah zahvati i pod.

Bill uleti u stražnju sobu. Angie Patman pogleda ga širom otvorenih očiju.

— Kuća goril! Zapalili su kuću! — dahnu Bill. Skoči k prozoru i otvori ga. — Dođite, gospodo Patman. Dođite brzo!

Greda puče. Vjetar u dvorište donese oblake dima. Angie Patman požuri k prozoru. Bill joj je pomogao da iskoči, a onda skoči za njom. U dvorištu ih obavi gust oblak čađe. Kašljući, trčali su dalje.

Bill uhvati mladu ženu za ruku i povuče je za sobom. Ona se spotače i pade. Bill joj je pomogao da ustane. Mlada žena podiže haljinu i potrči za Billom. Bježali su nekom sporednom ulicom. Plamen goruće kuće visoko se dizao u nebo.

Glasni zvuk zvana na uzbunu odjekivao je gradom. Prijetila je opasnost da plamen zahvati i susjedne kuće. Građani se nisu obazirali na razbojнике koji su s oružjem u rukama progonili Billa Ashtona i mladu ženu.

Dok su građani Batesvillea napravili dva reda od bunara do kuće u plamenu i vjedra s vodom dodavali jedan drugome, Billa Ashtona i Angie Patman pristigli su progonitelji. Prasnuše hici. Mlada žena kriknu od straha.

Bill se okrenu i gurnu je k zemlji. Jecajući, ona pade u prašinu. Niz njeno upraljano, usko lice tekle su suze. Rančer je držao u ruci svoj kolt i pucao. Bio je ledeno hladan i sasvim miran. Razbojници se baciše u zaklon. Bill Ashton se sagnu, prihvati Angie Patman i pojuri dalje.

Ponovno odjeknuše hici. Bill skoči iza neke drvene skele a za sobom povuče i Angie. Njena haljina bila je poderana i uprljana prašinom i čađom. Pramenovi kose slijepili su joj se na čelu. Tiho je jecala i drhtala cijelim tijelom.

— Dođite! — reče Bill Ashton promuklo. — Prokletstvo, oni su nam za petama! Brže! Zar želite da vas ustrijele? — Zgrabivši je za ruku, pojuri s njom dalje.

Oblaci dima nad gradom postajali su sve gušći. Građani su brže dodavali vjedra s vodom i polijevali kuću u plamenu. Pišteći, voda je padala na žar. Zapalila se još jedna kuća. Bill Ashton i mlada žena stigli su do nekog dvorišta i utrčali u njega. Nešto poslije bjegunci su se domogli stražnjeg dijela šerifova ureda.

Mladi rančer kundakom puške razbi prozorsko staklo. Otvori prozor, podiže Angie Patman i ubaci je unutra. Ona stenjući, pade na pod. Potom i Bill uskoči u kuću. Podigavši pušku, odmah stade pucati.

Njegovi protivnici sklonili su se u zaklon. S nekoliko snažnih udaraca Bill razbi vrata ormara u kojem se nalazilo oružje. Izvuče lovačku dvo cijevku i opali na razbojнике. Onda se okrenu i pomože Angie Patman da ustane. Ni ne primijeti kako mu je rana na vratu ponovno prokrvarila. Krv mu je, natopivši ovratnik, tekla niz grudi.

Bill Ashton doviknu mladoj ženi da pođe u ćeliju i da tamo legne na pod. Zatim ponovo podiže vinčesterku pucajući bez prestanka...

Bilo je već kasno poslijepodne kad su građani Batesvillea gotovo sasvim ugasili požar. Bill Ashton i Angie Patman još uvijek su se, opkoljeni branili iz šerifova ureda. Bill je, trčeći od prozora do prozora, pucao na razbojнике. Ostala su još tri za borbu sposobna napadača.

**Moda, kozmetika,
domaćinstvo**

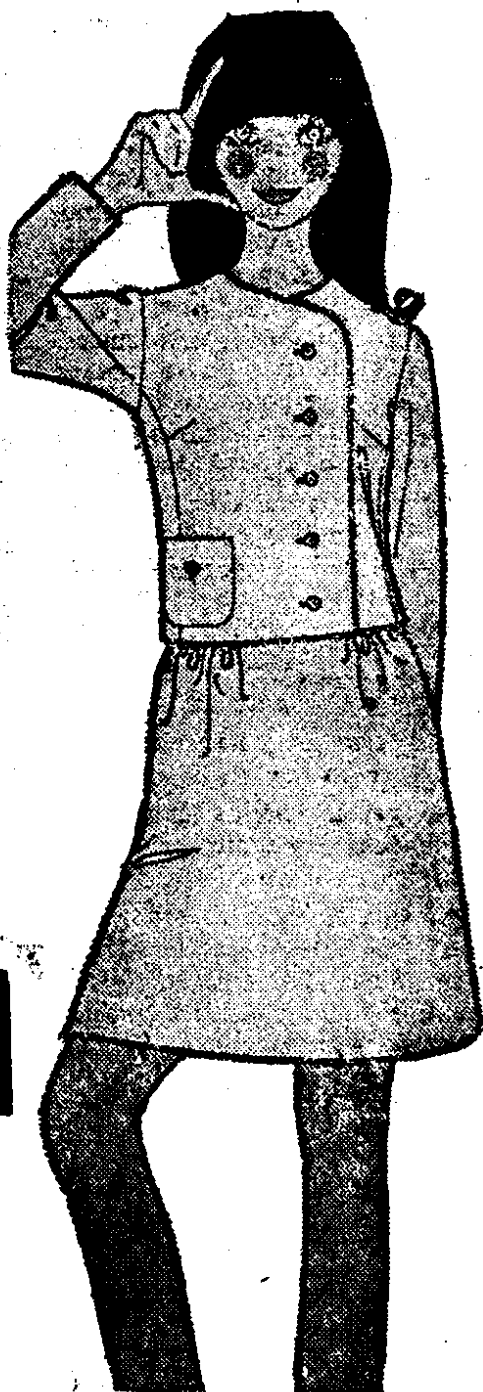
**Savjeti
liječnika i
psihologa**

**Novela, roman,
zanimljivo štivo**

**ukratko: SVE
ŠTO ZANIMA
SUVREMENU
ZENU**

Svijet

**jugoslaven-
ska ženska
revija**

Oni su pokušavali prodrijeti u zgradu.

Uto odjeknu topot konjskih kopita. Dvojica muškaraca u divljem galopu uletješe u grad. Uspravno su sjedili u sedlima a u rukama držali oružje. Bili su prašnjavi, a lica su im bila izobličena od napora.

Jedan od njih, visok i mršav, iskoči iz sedla nasred Main Streeta. Raširivši noge zastade, a njegov konj, spuštenih uzdi, otrči dalje. Na košulji jahača blistala je srebrna značka u krugu — znak saveznog šerifa.

Charles Watson, šerif Batesvillea, zaustavi svog konja ispred ureda i klecavih nogu pođe preko trijema. Kad mu Bill Ashton otvori, šerifovo mršavo lice naceri se široko. — Jahao sam kao đavo, Ashtone!

— Vi ste prvi đavo kome se radujem, šerife! — promrmlja Bill tiho. Potom zatetura, a šerif ga čvrsto uhvati za okrvavljena ramena...

Savezni šerif šutke pogleda Paula Heartinga koji je izišao iz zaklona.

— Željeli smo uhapsiti jednog ubojicu, šerife. Dobro je da ste vi ovdje! — prozbori Hearting nesigurnim glasom. Šerif iz Uvaldea mu polako priđe.

— Imate li nalog za hapšenje, šerife? Gdje su vaši dokazi da je Bill Ashton ubojica? — zapita savezni šerif odlučno.

Paul Hearting je šutio. Savezni šerif pogleda Asu Jonesa koji je raširenih nogu stajao na Main Streetu pored nekih rančerskih kola. — Vas poznam! Za vama je izdana potjernica! No, to je sada sporedno; vi ste u ovom gradu, osim drugih nevolja, izazvali i požar. Osim toga, prognite jednog čovjeka i želite ga

ubiti. Vi ste ugrozili mnoge ljude. Uhapšeni ste, ako ste vi Asa Jones!

— Da, ja sam! — zaškriguta revolveraš promuklo. — No, uhapšen neću biti još dugo, ti, bivole — reče Asa Jones i trgnu revolver.

Savezni šerif se ni ne pomače. Njegova ruka munjevito pade na držak revolvera i on opali kroz navlaku.

S prostrijeljenom glavom, Asa Jones se sruši u prašinu. Bio je na mjestu mrtav. Paul Hearting problijeđi. Pokuša nešto reći, no ledeni pogled saveznog šerifa presiječe ga.

...

Prošla su tri dana dok je Bill Ashton mogao ustati iz kreveta. Na njegovim ranama već su se bile uhvatile kraste; doktor ga je dobro previo te se oporavljao brže nego što je itko očekivao.

Pred vratima doktorove kuće stajao je šerif, a do njega Angie Patman. Bill Ashton se nasmiješi umorno.

— Odjahat ćete ponovno na vaš ranč? — zapita mlada žena.

Bill Ashton kimnu. — Dakako! Sada kad je Frank Lester uhapšen i strpan u zatvor u Uvaldeu, mogu se bez straha vratiti i početi obnavljati ranč.

Zastavši na trenutak, ozbiljno pogleda mladu ženu. — Vratit ću se ovamo gospođice Patman!

— Zovite me Angie, gospodine Ashtone! Veselila bih se tome — reče nasmiješivši se.

On joj uzvрати osmijeh. — Meni je ime Bill, Angie.

— Mislite li da biste mogli živjeti na ranču? Vi ste učiteljica. Mislite li da biste mogli »podučavati« moje konje i krave?

— Možda! — odgovori Angie spustivši glavu.

Bill Ashton je obgrli oko ramena i pođe s njom do ruba nogostupa. Pogled mu je lutao gradom. — Ulica je pusta! — promrmlja suho.

— Ljudi se stide a i plaše susreta s vama! — reče šerif koji je još stajao pored vratiju.

— Možda je i bolje da je tako — tiho izusti Bill. — Da, bez sumnje je bolje tako!

On siđe s nogostupa i uzjaši na svoga konja.

— Vratit ću se, Angie! Svakako ću se vratiti! No prije moram ponovno podići svoj ranč!

Gledao je blago se osmjehujući.

Oči joj odjednom zablistaše od suza. — Čekat ću, Bille! Dođi što prije!

Mlada je žena gledala za njim sve dok ga nije izgubila iz vida. Osjećala je da će se on sigurno vratiti u Batesville, da će se vratiti k njoj...

K r a j

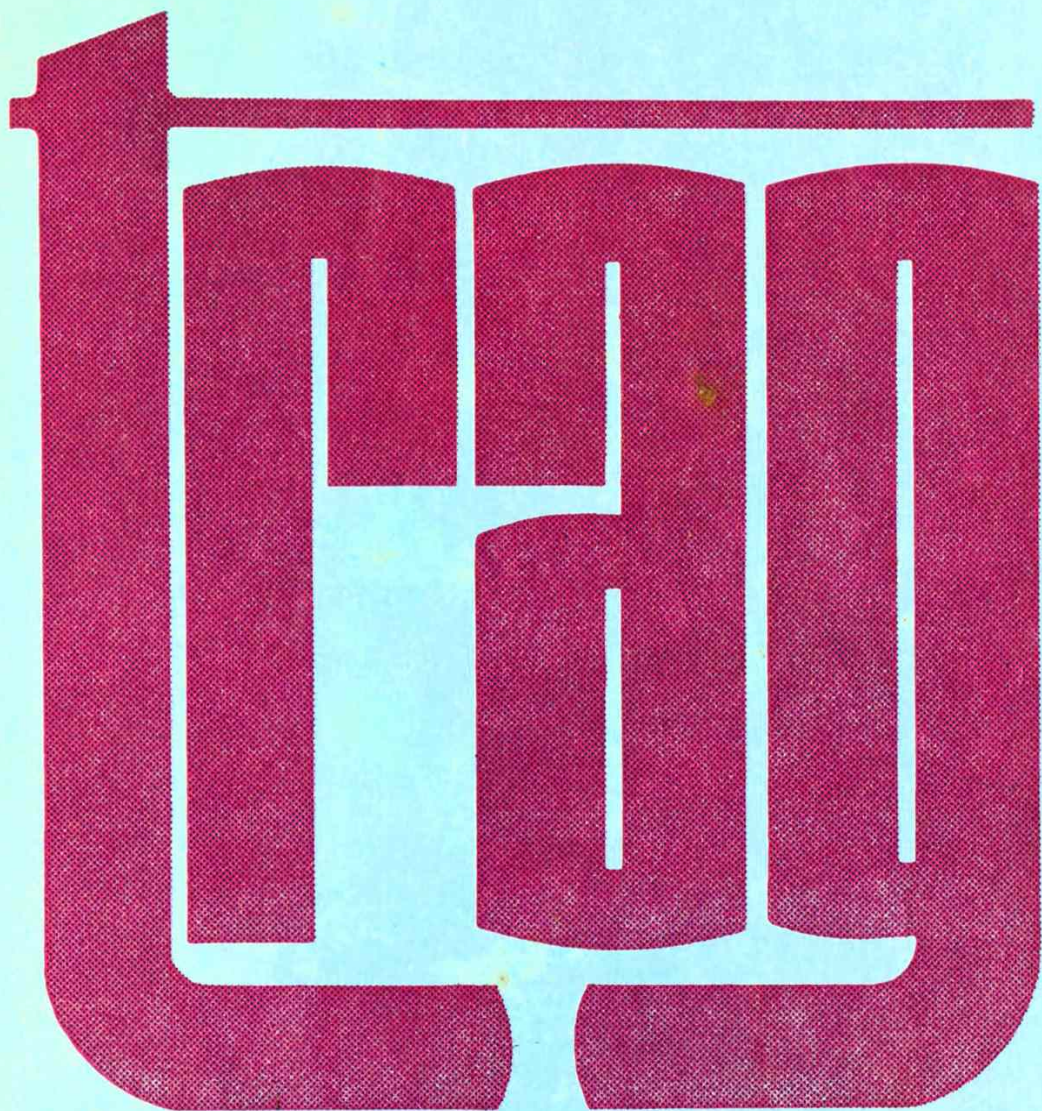
DOSAD IZASLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

17. U. H. Wilken: SUSRET NA RIJECI
18. S. F. Scott: NOĆ STRAHA
19. U. H. Wilken: STOTINU DOLARA ZA BANTOCKA
20. J. F. Beck: ZVJEZDU TREBA ZARADITI
21. L. Martin: ČOVJEK ZVAN TORNADO
22. M. Nichols: LOV NA WILMONA
23. E. M. Rhodes: PRUSAO JE OVUDA ...
24. W. C. Macdonald: PETORICA ZA WALCKOTTA
25. W. O'Connor: JUBEJEVA ZAKLETVA
26. L. L'Amour: PAKAO PAPAGA
27. H. S. Sharon: KAD JE DUSLA MEČAVA
28. J. Kirby: OPASAN POLLO
29. L. B. Patten: PUSTINJA KOJA UBIJA
30. H. S. Sharon: PRUKLETI RANC
31. V. D. Overholser: IZGUBLJENO POVJERENJE
32. W. O'Connor: ZAMKA ZA KRAUČIVCE STOKA
33. R. Beakson: PUN'AHNITALI RANCER
34. D. J. Stevens: NOĆ OBRACUNA
35. L. L'Amour: UKRUCENA ZEMLJA
36. W. R. Cox: DJEVOJKA S ISTOKA
37. H. S. Sharon: ČINI ORAO
38. T. West: JAMU MOJ PISTOLI
39. S. F. Scott: ALABAMA
40. H. S. Sharon: PODVALA BILLA JACKSONA
41. L. L'Amour: BEZDUSNI VODIC
42. W. O'Connor: OPASNI DUSLJAK
43. W. O'Connor: OSAMljeni SERIF
44. U. H. Wilken: PRUKLETI ŽIVOT
45. S. H. Sharon: NAPAD NA KOČIJU
46. J. F. Beck: U IME ZAKONA ..
47. L. L'Amour: VISOKI STRANAC
48. L. L'Amour: OBRACUN U PRERIJU
49. S. C. Lawrence: VRELI DAN U BUFFALU
50. P. Hangster: Povratak
51. J. F. Beck: Olovo pravde
52. H. Warner: Tragovi u pustinji
53. G. A. Lutz: PUCNJI U PRAZNO
54. E. Jones: NEUSTRAŠIVI SLADE
55. L. L'Amour: ZLATNA PLANINA
56. H. Hatten: SMRTONOSNI POKOLJ
57. T. West: TEKSASANIN
58. E. Jones: SMRT SVIM UBOJICAMA
59. W. O'Connor: KANJON SMRTI
60. L. L'Amour: KLAN SACKETTOVIH
61. D. Dean: OSISANA OSVETNICA
62. D. Dean: VATRENA OSVETA
63. J. Gilmoor: LOV NA SVJEDOKE

U PRIPREMI:

64. C. Hunter: ALI TADA SE POJAVI SAM

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA

**BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
— LJUBAVNIH ROMANA**